

ÚZEMNOPLÁNOVACIA DOKUMENTÁCIA OBCE

AKTUALIZÁCIA ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

ŠOPORŇA

ČISTOPIS

Zmluva o dielo č.: 455/2001

Objednávateľ:
Obec Šoporňa - Obecný úrad

Zhotoviteľ:
Ing. arch. Alžbeta Sopirová, CSc.
a kolektív

Máj 2003

Riešiteľský kolektív:

Urbanizmus:	Ing. arch. Alžbeta Sopirová, CSc.
Doprava:	Doc. Ing. Bystrík Bezák, CSc. Ing. Peter Rakšányi, CSc.
Ekológia:	Ing. Katarína Staníková
Poľnohospodárstvo:	Ing. Katarína Staníková
Technická infraštruktúra:	
Vodné hospodárstvo:	Ing. Ladislav Sajko
Energetika:	Ing. Ladislav Štefko
Plyn:	Ing. Ján Ťavoda

Obstarávateľ ÚPD: Ing. arch. Eva Krupová

Obsah

1. VSTUPNÉ ÚDAJE	5
1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O DOKUMENTÁCII.....	5
1.2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ AKTUALIZÁCIA ÚPN OBCE RIEŠI	5
1.3 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU	6
1.4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ZADANIA SO ZADANÍM A SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU ALEBO NÁVRHU	7
1.5 POUŽITÉ PODKLADOVÉ MATERIÁLY	8
2. RIEŠENÉ ÚZEMIE.....	8
2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....	8
2.2 GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....	9
2.3 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU 10	
3. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE.....	12
3.1 OBYVATELSTVO	12
3.2 ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANOSTI	15
4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA.....	16
5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	17
5.1 ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA	17
5.2 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA.....	18
5.3 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA.....	19
6. NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU	21
6.1 KULTÚRNE ZARIADENIA.....	23
6.2 ZARIADENIA ZDRAVOTNÉ A SOCIÁLNE	24
6.3 ZARIADENIA ŠKOLSTVA	24
6.4 INÉ ZARIADENIA	24
6.5 ZELEŇ.....	25
7. NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY	25
7.1 NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE A ŠPORTU	26
8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	27
9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	27
9.1 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM.....	27
9.2 VYMEDZENIE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	28
10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI.....	29
10.1 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU.....	29
10.2 NÁVRH RIEŠENIA POŽIADAVIEK CO	29
10.3 NÁVRH RIEŠENIA POŽIARNEJ OCHRANY.....	29
10.4 NÁVRH RIEŠENIA OCHRANY PRED POVODŇAMI	30
11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY - KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN A NÁVRH MÚSES.....	30
11.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....	30
11.2 DOSTUPNÉ PODKLADY O ÚZEMÍ	30
11.3 KRAJINNOEKOLOGICKÁ ANALÝZA.....	30
11.4 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA	31
11.5 OCHRANA KRAJINY A VÝZNAMNÉ KRAJINÁRSKE A EKOLOGICKÉ ŠTRUKTÚRY	33
11.6 KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN	34
11.7 NÁVRH PRVKOV MÚSES.....	34
11.8 ZÁVER.....	36
12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA	36
12.1 NÁVRH RIEŠENIA DOPRAVY	36
12.2 NÁVRH RIEŠENIA VODNÉHO HOSPODÁRSTVA.....	41
12.3 VODNÉ TOKY	43
12.4 ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD	44
12.5 ZÁSOBOVANIE PLYNOM	45
12.6 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU	47
13. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE - HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	50

14. VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	53
15. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU - ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIA, ÚZEMIA ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU.....	53
16. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PPF A LPF NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY	54
17. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA Z HĽADISKA ENVIROMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO- TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV	58
18. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI.....	59
18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA.....	59
18.2 PRIESTOROVÉ A KOMPOZIČNÉ REGULATÍVY	61
18.3 REGULATÍVY PODMIENOK VYUŽITIA ROZVOJOVÝCH ZÁMEROV	62
18.4 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA, VÝROBY A REKREÁCIE	64
18.5 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA	64
18.6 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVARANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE	65
18.7 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽP	65
18.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE.....	66
18.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	66
18.10 PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY	67
18.11 ROZVOJOVÉ ZÁMERY, PRE KTORÉ JE POTREBNÉ OBSTARAŤ ÚPN ZÓNY	67
18.12 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB	67

VÝKRESOVÁ ČASŤ :

VÝKRES Č. 1 : VÝKRES ŠIRŠÍCH VZŤAHOV ŠIRŠIE VZŤAHY REGIONÁLNE	M 1 : 100 000
ŠIRŠIE VZŤAHY KATASTRÁLNE	M 1 : 20 000
VÝKRES Č. 2 : KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	M 1 : 5 000
VÝKRES Č. 3: NÁVRH RIEŠENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA	M 1 : 5 000
VÝKRES Č. 4: NÁVRH RIEŠENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA (ELEKTRICKÁ ENERGIA, PLYN)	M 1 : 5 000
VÝKRES Č. 5: NÁVRH RIEŠENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA (VODA, KANALIZÁCIA)	M 1 : 5 000
VÝKRES Č. 6: SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ	M 1 : 5 000
VÝKRES Č. 7: VÝKRES VYHODNOTENIA PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PPF A LPF NA NEPOĽN. ÚČELY	M 1 : 5 000
VÝKRES Č. 8: VÝKRES OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY SKŠ A STRESOVÉ FAKTORY	M 1 : 10 000
VÝKRES Č. 9: VÝKRES OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY NÁVRH MÚSES	M 1 : 10 000
VÝKRES Č. 10: NÁLOŽKA NA PÔVODNÝ VÝKRES ÚPN SÚ ŠOPORŇA	M 1 : 5 000

1. VSTUPNÉ ÚDAJE

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O DOKUMENTÁCI

Názov dokumentácie:

Aktualizácia Územného plánu obce Šoporňa

Objednávateľ dokumentu

Obec Šoporňa
Obecný úrad
925 52 Šoporňa
IČO: 306 207

Zhotoviteľ dokumentácie

Ing. arch. Alžbeta Sopirová, CSc. a kolektív
Jégého 19
821 08 Bratislava
autorizovaný architekt SKA

1.2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré aktualizácia ÚPN obce rieši

Aktualizáciou ÚPN obce Šoporňa sa sledujú nasledovné ciele:

- aktualizovať v zmysle § 30 zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku platnú územno-plánovacia dokumentáciu, ktorá je legislatívnym nástrojom pre usmerňovanie a regulovanie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce tak, aby vyhovovala súčasným spoločenským, sociálnym a ekonomicko-hospodárskym vzťahom, vrátane novej legislatívy, ktorá reaguje na spoločenské a ekonomické zmeny,
- premietnuť súčasné a predpokladané rozvojové zámery obce do jej územno-priestorového potenciálu tak, aby navrhovanou urbanistickou koncepciou riešenia bola zabezpečená a preukázaná komplexnosť a rozvojová únosnosť riešeného územia.

Vstupnými cieľmi rozvoja sú predovšetkým zmenené vzťahy a väzby medzi jednotlivými systémami v území, ktoré súvisia:

- s novými spoločensko-ekonomickými predpokladmi, ktoré spôsobili, že prosperita obce a jej záujmového územia bude závisieť hlavne od aktivizácie jej vlastného potenciálu,
- s novou legislatívou, ktorá umožňuje nový spôsob hospodárenia a využívania vlastníckych vzťahov a prináša celému katastrálnemu územiu optimálne zužitkovanie prírodných a civilizačných hodnôt,
- s polohu obce:
 - v dotyku dopravnej trasy, prepájajúcej hlavné centrá osídlenia Trnavu - Nitru - Žiar nad Hronom - Zvolen - Banskú Bystricu,
 - na dopravnou ťahu spájajúcom Sereď so Šaľou a ďalej Novými Zámkami, Komáromom a ostatnými vidieckymi sídlami ležiacimi na ľavom brehu rieky Váh,
 - pri vodnej nádrži Kráľová, ktorá poskytuje obci možnosť využiť územný potenciál pre rozvoj rekreačných aktivít, aj vo väzbe na uvažované vybudovanie Považskej cykloturistickej trasy, ktorá prepojí obce ležiace pri rieke Váh.

Pre ďalší rozvoj obce Šoporňa a jej katastrálneho územia navrhujeme využiť výhodný polohový potenciál pre rozvoj funkcií:

- obytnej s primeraným štandardom občianskej vybavenosti (obec je centrom osídlenia lokálneho významu v okrese Galanta, leží v blízkosti ťažísk osídlenia Trnavského a Nitrianskeho kraja - centra osídlenia nadregionálneho významu Trnavy a Nitry, centier osídlenia regionálneho významu Sereď a Šaľa),
- rekreačnej (obec je v tesnom kontakte s riekou Váh a vodnou nádržou Kráľová),

- výrobnej, zameranej hlavne na poľnohospodársku výrobu (v katastri obce je úrodná poľnohospodárska pôda, vhodné podmienky pre chov živočíšnej výroby, podnikateľské aktivity vo väzbe na poľnohospodárstvo) a ťažbu štrkov pri rieke Váh.

Podľa dohody objednávateľa a zhotoviteľa diela rozvoj územia obce Šoporňa zohľadňuje požiadavky, potreby a záujmy lokálne i regionálne.

1.3 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

Pre obec Šoporňa bol vypracovaný v roku 1965 smerný územný plán. Tento bol nahradený v súčasnosti platným ÚPN SÚ Šoporňa, vypracovaným Stavoprojektom Trnava, ateliér 207 Piešťany v roku 1989 pod zák. č. 370 197 a schváleným ONV v Galante uznesením rady ONV č. 106/R - 89 dňa 21.04.1989 pre návrhové obdobie do roku 2010, v Galante dňa 5.5.1989.

Orgán územného plánovania, ktorý obstaral územnoplánovacia dokumentáciu - Obecný úrad v Šoporni - zistil po preskúmaní schváleného ÚPN SÚ Šoporňa, že sa zmenili územno-technické, hospodárske a sociálne predpoklady, na základe ktorých bola navrhnutá koncepcia organizácie územia. Vzhľadom na zmenu uvedených predpokladov obstaral v zmysle § 30 zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku Aktualizáciu územného plánu obce Šoporňa.

Na základe preštudovania predmetného ÚPN SÚ Šoporňa možno konštatovať, že táto územnoplánovacia dokumentácia musí byť dopracovaná o časti, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou ÚPN obce a to:

- v grafickej časti:
 - prepracovanie základných výkresov v zmysle § 12 odsek 7 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácie formou počítačového výstupu ÚPD;
 - prerobenie:
 - komplexného výkresu priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, doplnenie aktuálneho stavu a vyznačenie záväznej časti riešenia a verejnoprospešných stavieb,
 - výkresov dopravy a technickej infraštruktúry o aktuálny stav a nové zámery,
 - vyňatia z PPF a LPF v zmysle platnej legislatívy,
 - schémy záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb;
 - doplnenie:
 - o návrh riešenia katastrálneho územia obce (ÚPD bola vypracovaná len pre zastavané územie obce),
 - samostatný výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability;
- v textovej časti:
 - prepracovanie textovej časti v zmysle platnej legislatívy,
 - doplnenie kapitol:
 - o zhodnotenie väzieb vyplývajúcich z riešenia a zo záväzných častí územnoplánovacej dokumentácie Trnavského kraja,
 - popis riešenia záujmového územia a širších vzťahov dokumentujúci začlenenie riešeného sídla do systému osídlenia,
 - definovanie aktuálnych základných demografických a sociálno-ekonomických rozvojových predpokladov sídla,
 - koncepciu starostlivosti o životné prostredie, návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane priemetu záverov spracovaného MÚSESu a návrh, resp. definovanie obmedzujúcich a ekostabilizačných opatrení,
 - návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany,
 - zoznam verejnoprospešných stavieb.

Aktualizácia ÚPN obce Šoporňa rieši nasledovné problémy:

- prehodnotenie navrhnutých rozvojových zámerov - zrušenie neaktuálnych funkcií mimo hranice zastavaného územia obce (stanovenej k roku 1990):
 - bývania v severozápadnej časti obce na poľnohospodárskej pôde 2. skupiny BPEJ (označenie RZ vo výkresovej časti - A),
 - rekreácie pri vodnom diele Kráľová na ploche ležiacej v biocentre regionálneho významu a vo významnej genofondovej lokalite fauny a flóry (označenie RZ vo výkresovej časti - B),
 - dopravnej trasy - navrhovanej účelovej komunikácie pre dopravu štrkopiesku cez PPF vo východnej časti katastrálneho územia (označenie RZ vo výkresovej časti - C),
- návrh nových rozvojových plôch v hraniciach aj mimo hranice zastavaného územia pre funkcie bývania, rekreácie a podnikateľských aktivít,
- doplnenie požiadaviek z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, ktoré v platnom ÚPN chýbajú,
- doplnenie koncepcie verejného dopravného a technického vybavenia o zmeny a navrhované rozvojové zámery,
- dopracovanie záväznej časti o zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

1.4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ZADANIA SO ZADANÍM A SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU ALEBO NÁVRHU

Aktualizácia ÚPN obce Šoporňa vychádza z platného ÚPN SÚ Šoporňa pozostávajúceho z nasledovných častí:

- Prieskumy a rozbory sídelného útvaru Šoporňa, vypracované Stavoprojektom Trnava, ateliér 207 Piešťany, 1985, zák. číslo 47056,
- Územné a hospodárske zásady pre vypracovanie ÚPN SÚ Šoporňa, vypracované Stavoprojektom Trnava, ateliérom 207 Piešťany, 1985 zák. číslo 47056,
- Koncept riešenia ÚPN SÚ Šoporňa, vypracovaný Stavoprojektom Trnava, ateliér 207 Piešťany, 1987 zák. číslo 370086,
- Návrh ÚPN SÚ Šoporňa, vypracovaný Stavoprojektom Trnava, ateliér 207 Piešťany, 1989 pod zák. číslo 370197 - schválený ONV v Galante uznesením rady ONV č. 106/R - 89 dňa 21.04.1989 pre návrhové obdobie do roku 2010, v Galante dňa 5.5.1989.

Zámery riešenia sídelného útvaru, vyjadrené v ÚHZ, pripomienky a požiadavky, vyplývajúce z vyjadrení zainteresovaných orgánov a organizácií k ÚHZ boli zohľadnené a zapracované do schváleného Návrhu ÚPN SÚ Šoporňa, ktorý je predmetom aktualizácie.

Aktualizácia Územného plánu obce Šoporňa pozostáva z dvoch etáp:

- I. etapa: - Doplnujúce prieskumy a rozbory, ktoré boli východiskovým podkladom pre zhodnotenie platného ÚPN SÚ,
 - Krajinnno-ekologický plán,
- II. etapa: - Aktualizácia ÚPN obce Šoporňa.

Pri oboch etapách sa vychádzalo zo schváleného Návrhu riešenia ÚPN SÚ Šoporňa a smerníc pre územný rozvoj. Táto ÚPD bola spracovaná v zmysle legislatívy platnej v roku 1989. Pri aktualizácii ÚPN SÚ Šoporňa sa vychádza z legislatívy platnej v roku 2002, na základe ktorej sa prepracovala pôvodná výkresová a textová dokumentácia podľa § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Vzhľadom na to, že platný ÚPN bol spracovaný na mapových podkladoch, ktoré neboli presné, nebolo možné spracovať Aktualizáciu ÚPN formou náložky na existujúce výkresy, ale bolo nutné ich prepracovať.

V zmysle § 31 odseku 2 zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku sa pre Aktualizáciu ÚPN obce Šoporňa nevypracovalo Zadanie, ktoré je nahradené Územno-hospodárskymi zásadami vypracovanými, prerokovanými a schválenými v obecnom zastupiteľstve podľa legislatívy platnej v čase obstarávania dokumentácie, čím sa splnili procesné náležitosti v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov. Schválené ÚHZ sú ekvivalentom súčasného zadania pre ÚPN obce v zmysle §20 Zákona č. 50/1976 Zb.

1.5 POUŽITÉ PODKLADOVÉ MATERIÁLY

Ako zásadné koncepčné podklady boli použité hlavne tieto materiály:

- ÚPN SÚ Šoporňa, Stavoprojekt Trnava, ateliér 207 Piešťany, 1989, zák. č. 370 197 a schválený ONV v Galante uznesením rady ONV č. 106/R - 89 dňa 05.05.1989/1985,
- Ľudovít Čutrik a kolektív: Šoporňa, minulosť a súčasnosť 1251 - 2001, Remedium, 2001, ISBN 80-88993-22-9,
- Údaje zo sčítania ľudu, domov a bytov z roku 1991,
- Predbežné údaje zo sčítania ľudu, domov a bytov z roku 2001, poskytnuté Obecným úradom v Šoporni,
- Nariadenie vlády SR, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Trnavského kraja, čiastka 66 z 13. júna 1998,
- Pavol Korec a kolektív: „Kraje a okresy Slovenska, nové administratívne členenie“, Q 111, 1997, ISBN 80-85401-58-4,
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1978,
- Mapové podklady v mierke 1 : 10 000, 1 : 2 880,
- Stav a pohyb obyvateľstva v 1. polroku 2000, Štatistický úrad SR,
- Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí, I. časť, Štatistický úrad SR, 1999,
- Vekové zloženie obyvateľstva SR, Štatistický úrad SR, 1999,
- Program odpadového hospodárstva do roku 2005, Obec Šoporňa, pod č.OŽP-2465/2002-04 zo dňa 03.03.2003,
- Šoporňa - rozšírenie kanalizácie a ČOV, koordinačné výkresy stavby, VINERS, s.r.o. vodohosp.-inžiniersko-ekologická spoločnosť, Galanta, 1995.

2. RIEŠENÉ ÚZEMIE

2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Obec Šoporňa z administratívno-správneho členenia patrí do okresu Galanta a nachádza sa v jeho severnej časti. Riešené územie obce Šoporňa je v zmysle zákona č. 50/76 Zb. v znení neskorších predpisov a súvisiacich vyhlášok vymedzené hranicami katastrálneho územia, ktoré sú totožné s administratívno-správnymi hranicami obce. Celková výmera katastrálneho územia obce bola 3122,1741 ha, po úprave 3139,3933 ha.

Katastrálne územie obce Šoporňa sa rozprestiera na ľavom brehu rieky Váh. Časť územia pri rieke Váh - lokalita „Šoporniansky klin“ - patrí do katastrálneho územia obce Váhovec.

Kataster je tvorený:

- v severozápadnej časti zastavaným územím obce,
- v západnej časti vodnou nádržou Kráľová,
- v južnej a východnej časti intenzívne obrábanou poľnohospodárskou pôdou, ktorá je prerušená malými enklávami zelene, pásmi líniovej zelene vedenej pozdĺž komunikácií a vodných tokov a lokalitou Štrkovec.

Pri rieke vodnej nádrži Kráľová a starých ramenách Váhu sa nachádzajú zvyšky lužných lesov a trvalé trávnaté porasty. V páse medzi hrádzou vodnej nádrže Kráľová a vodným tokom Jarčie je zo severu na juh situované: rekondičné sanatórium Dusla Šaľa v lokalite „Majšín“, ťažba štrkov v lokalite „Trstina“ a chatová osada v lokalite „Malá Sihot“. Kataster aj zastavané územie obce je rozdelené líniovými prvkami - cestou II/573 Šoporňa - Šaľa, prechádzajúcou územím v smere sever - juh na západnú a východnú časť a vodným tokom Jarčie na severozápadnú a juhovýchodnú časť. Tieto deliace trasy sú lemované líniovou sprievodnou zeleňou.

Západná hranica katastrálneho územia obce je vedená prevažne vodným tokom rieky Váh, ktorý je v katastre obce upravený do vodnej nádrže Kráľová, východnú hranicu v strednej časti lemuje vodný tok Zajarčie (Malý Jarčík), severná hranice zasahuje malým úsekom za rýchlostnú komunikáciu R1 Trnava-Nitra.

Katastrálne územie obce Šoporňa (identifikačné číslo k. ú. 861 016) je administratívne ohraničené:

- z východu krajskou hranicou medzi Nitrianskym a Trnavským krajom, ktorá je súčasne aj okresnou hranicou medzi okresmi Galanta a Šaľa,
- z východu katastrálnym územím obce Močenok,
- zo severovýchodu katastrálnym územím obcí Horná Kráľová a Hájske,
- zo severu katastrálnym územím obce Pata,
- zo severozápadu katastrálnym územím obce Šintava,
- zo západu katastrálnym územím obce Váhovce,
- z juhozápadu katastrálnym územím obce Kajal,
- z juhu katastrálnym územím obcí Kráľová nad Váhom a Dlhá nad Váhom.

Z celkovej výmery katastrálneho územia 3 122 ha tvorí:

zastavaná plocha	127 ha
ostatné plochy	208 ha
vodné plochy	631 ha
lesné plochy	189 ha
PPF	1 967 ha.

Plošná výmera katastrálneho územia bola upravená zväčšením o cca 17,4 ha z 3 122 ha na 3 139,3933 ha. Touto úpravou sa do katastrálneho územia zahrnuli lokality v severnej a východnej časti zastavaného územia obce, ktoré boli mimo katastra obce Šoporňa. Pre tieto lokality bol v ÚPN SÚ Šoporňa vyhlásený stavebný uzáver. Aktualizácia ÚPN obce Šoporňa ruší stavebný uzáver.

2.2 GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Geomorfológia územia

Kataster obec Šoporňa sa rozprestiera na Dolnovážskej nive, v Podunajskej nížine, juhozápadná časť na nive Váhu, severovýchodná časť na vyšších terasách okraja Nitrianskej pahorkatiny.

Reliéf riešeného katastrálneho územia je málo členitý, prevažuje zvlnená rovina, ktorá len v severovýchodnej časti prechádza do miernej pahorkatiny. Pomerne jednotvárne ploché územie bolo v západnej časti vymodelované korytom meandrujúcej rieky Váh s viacerými bočnými ramenami (Starý Váh). Vybudovaním vodného diela Kráľová sa zdvihla hladina rieky Váh a čiastočne sa narušila pôvodná krajinná, estetická a biologická hodnota tohto územia. Napriek týmto negatívnym zásahom človeka je Váh so svojou inundáciou najdôležitejším prvkom ekologickej stability územia.

Riešené katastrálne územie je v dôsledku intenzívneho hospodárenia odlesnené, okrem lužných lesov na nive a v alúviu rieky Váh, ktoré lemujú lesné spoločenstvá pozmenených lužných lesov.

Geologická, hydrogeologická a hydrologická charakteristika

Riešené územie je tektonicky pomerne stabilné.

Na nive tokov prevládajú nívne kaly, nívne hliny, piesky, štrkopiesky a miestami sprašové hliny holocénneho veku. Na pahorkatine sú uložené spraše hlinité a piesčité.

Z nerastných surovín boli a sú významnejšie využívané zásoby štrkopieskov, ťažených v medzihrádzovom priestore Váhu a aj priamo z koryta rieky, ako i na viacerých miestach mimo nivy toku.

Pôdne typy

V katastri prevládajú hlavne nívne lužné pôdy a na sprašových terasách černoze. Vyskytujú sa tieto pôdne typy: nívne pôdy karbonátové, nívne pôdy glejové, čiernice karbonátové a čiernice glejové, všetky na karbonátových sedimentoch riek a potokov na nive Váhu a v dolinách pahorkatiny a ďalej hnedozeme,

erodované hnedozeme, černoze mycelárne karbonátové, černoze erodované a černoze degradované na sprašiach pahorkatiny.

Pôdne druhy sú predstavované pôdami hlinitými až ílovitohlinitými na nive a pôdami piesčitohlinitými až hlinitými a piesočnatými na pahorkatine.

Z hľadiska BPEJ pôdy patria medzi najlepšie až vysokoprodukčné.

Z hľadiska erózie sú pôdy lokálne, nepatrne náchylné až po silno erodované, hlavne na pahorkatine. Prevláda mierna až stredne silná erózia, lokálne však intenzívna deflácia, vodná erózia je nepatrná až mierna.

Vodohospodárske pomery

Z vodohospodárskeho hľadiska má obec aktívnu bilanciu. V riešenom území sa vyskytujú hlavne podpovrchové vody s napätou hladinou. Časť katastrálneho územia obce zaberajú vodné plochy - vodné dielo Kráľová, bagroviská a staré ramená Váhu. Na odvod podpovrchových vôd sú v území vybudované odvodňovacie kanály (Zajarčie, Šoporniansky, Hornokráľovský...).

Územie obce Šoporňa patrí do povodia rieky Váh, ktorá je najväčším vodným tokom riešeného územia a preteká v západnej časti katastra. Ďalším významným vodným tokom je potok Jarčie - odvodňovací kanál, ktorý preteká celým katastrom a vlieva sa do vodnej nádrže Kráľová.

Klimatické pomery

Obec patrí do suchej až mierne suchej teplej nížinnej klimatickej oblasti s miernou zimou a dlhším slnečným svitom. Priemerná teplota v januári sa pohybuje v rozpätí -3°C až -2°C , v júli $+20^{\circ}\text{C}$ až $+21^{\circ}\text{C}$, priemerná ročná teplota vzduchu je $+9^{\circ}\text{C}$ až $+10^{\circ}\text{C}$.

Ročný úhrn zrážok sa pohybuje v rozmedzí 550 až 600 mm, priemerné trvanie snehovej pokrývky je do 25 dní v roku, počet letných dní je 70 a viac v roku a suché obdobie trvá priemerne 48 až 52 dní v roku. V celom území prevládajú severozápadné, severné a juhovýchodné vetry, menej často sa vyskytujú vetry východné a západné.

Relatívne malé rozdiely v nadmorskej výške v katastri obce od 117 m.n.m. do 135 m.n.m. (sklonitosť územia od 0° do 2°), ako i vhodné klimatické a pôdne podmienky umožňujú priaznivý rozvoj intenzívnej poľnohospodárskej výroby. Sídlny útvar sa zaraďuje do obilninárskej kukurično-pšenično-zeleninárskej produkčnej oblasti, priaznivé podmienky sú aj pre pestovanie viniča.

Intravilán obce je výškovo členený v rozpätí od 122 m.n.m. do 135 m.n.m. Nadmorská výška v strede obce je 125 m. n. m. Celkový denivelizačný spád terénu je v smere juhovýchodnom - v smere toku rieky Váh.

2.3 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Zámery na rozvoj obce Šoporňa a jej katastrálneho územia vychádzajú zo záväznej časti ÚPN VÚC Trnavského kraja. Z tejto ÚPD sa na riešené územie vzťahuje nasledovná záväzná časť:

Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia:

oblasť usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- podporovať rozvoj centier osídlenia lokálneho významu v sídlach, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia v sídlach v okrese Galanta - medzi tieto sídla patrí obec Šoporňa; v týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj školstva - základných a materských škôl, zdravotníctva - zdravotných stredísk s ambulanciami všeobecných lekárov a lekární, spojov a telekomunikácii - pôšt, služieb - stravovacích zariadení, kultúrno-spoločenských - kín, kultúrnych domov a knižníc, športu a rekreácie - telocviční a otvorených športových ihrísk, obchodov s kompletným základným sortimentom tovarov,

- podporovať rozvoj obytnej funkcie, sociálnej a technickej vybavenosti, ako aj hospodárskych aktivít a rekreačnej funkcie vo všetkých vidieckych sídlach s cieľom postupne zvyšovať ich štandard;

oblasť rozvoja rekreácie a turistiky

- podporovať a prednostne rozvíjať ťažiskové oblasti rekreácie, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady - pobyt pri vode (na báze vodných plôch , tokov), tranzitnú, poznávaciu, vidiecku, vodnú a cyklistickú turistiku,
- prepojiť rekreačnú turistiku s poznávacou turistikou,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky,
- zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území, predovšetkým miest Trnava, Nitra a Sereď;

oblasť sociálnej infraštruktúry

- zamerať sa na zvýšenie kvalitatívneho štandardu jestvujúcich zariadení z pohľadu budúcich požiadaviek na rozvoj siete základného školstva,
- v oblasti sociálnej starostlivosti zvyšovať kvalitu a kvantitu sociálnych služieb, ubytovacích zariadení pre starých ľudí (napr. domovy - penzióny pre dôchodcov a súvisiacich služieb pre nich vo väzbe na predpokladaný demografický vývoj, ktorý počíta s nárastom obyvateľov v poproduktívnom veku tak, aby bol kraj v tejto oblasti sebestačný),
- vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj siete zariadení sociálnych služieb pre občanov s ťažkým trvalým postihnutím, a to najmä zariadení pre dospelých;

oblasť kultúrno-historických hodnôt

- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických a hospodárskych hodnôt charakterizujúcich dané prostredie, a to vo forme hmotnej, tak aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie,
- rešpektovať a uplatniť funkčnú a typovú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel a ich častí;

oblasť priemyselnej a živnostenskej výroby

- drobné výrobné prevádzky rozptýlené po obci sústreďovať v priemyselnej výrobnéj zóne

oblasť poľnohospodárskej výroby

- rešpektovať pri ďalšom urbanistickom rozvoji poľnohospodársky pôdny fond ako jeden z limitujúcich faktorov v území;

oblasť lesného hospodárstva

- netriešťať ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb;

v oblasti ťažby

- usmerniť v súlade s ochranou životného prostredia, pôdneho fondu a vodohospodárskymi záujmami ťažbu štrkopieskov v alúviu Váhu s uprednostnením ťažby vo vodných nádržiach alebo v korytách tokov oproti ťažbe v porastenom teréne;

v oblasti odpadového hospodárstva

- uprednostňovať minimalizáciu odpadov, separovaný zber a recykláciu druhotných surovín s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení,
- rozšíriť separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu v ďalších sídlach Trnavského kraja,
- výhľadovo riešiť skládkovanie na území kraja orientáciou na veľkokapacitné súčasné a navrhované regionálne skládky - v okrese Galanta vybudovať druhú etapu regionálnej skládky v Pustých Sadoch;

v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry

- cestné komunikácie a objekty

- upraviť priestorové a smerové vedenie cesty I/51 v úseku Trnava - Báb na kategóriu S 22.5/100,

- vytvoriť podmienky na postupnú homogenizáciu ciest III. triedy na kategóriu S 7,5/60;

- vodná doprava

- vybudovať zariadenia pre športovú a turistickú plavbu v súvislosti s vybudovaním Vážskej vodnej cesty;

- cyklistická doprava

- vybudovať považskú trasu pre cykloturistiku vedenú po hrádzach Váhu v spojení s Medzinárodnou podunajskou cykloturistickou trasou;

v oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

- rešpektovať jestvujúce koridory pre nadradený plynovod a veľmi vysoké napätie,
- na upravených úsekoch vodných tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,
- stabilizovať hladiny podzemných vôd po oboch stranách Váhu pozdĺž vodnej nádrže Kráľová,
- vykonávať údržbu na jestvujúcich odvodňovacích kanáloch s cieľom zabezpečiť funkciu detailného odvodnenia;
- rozširovať vodovodné siete v sídlach s vybudovaným verejným vodovodom a zvyšovať v nich podiel zásobovaných obyvateľov,
- rozširovať stokové siete v sídlach s vybudovanou kanalizáciou a zvyšovať podiel obyvateľov sídiel napojených na verejnú kanalizáciu;

v oblasti ekológie

- revitalizovať toky upravené na kanálový typ, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnatých porastov na plochách mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž vodných tokov, vhodnými technickými, biologickými, ekologickými, ekonomickými a právnymi opatreniami prinavrátiť pôvodný charakter krajiny v územiach dotknutých výraznou výstavbou, a to najmä pri vodnom diele Kráľová,
- zachovať staré ramená a meandre v okolí Váhu,
- výrazne zvýšiť podiel nelesnej drevinnej vegetácie, ozeleniť vodné toky a kanály v oblastiach intenzívne poľnohospodársky využívanej krajiny;

požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných problémových území

- optimalizácia funkčného využitia vodného diela Kráľová;

verejnoprospešné stavby

- cestná doprava

- cesta I/51 - rekonštrukcia ťahu Trnava-Sereď-Nitra.

3. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

3.1 OBYVATEĽSTVO

Vývoj počtu obyvateľov

Oficiálne štatistické údaje podľa Štatistického úradu vykazujú k 01.01.2000 počet obyvateľov celkom 4 040. Podľa údajov Obecného úradu v Šoporni a podľa nového sčítania ľudu bolo k 1.7.2001 v obci celkom 4 110 obyvateľov.

- *Vývoj počtu obyvateľov obce Šoporňa k roku 2001*

R o k	Počet obyvateľov	R o k	Počet obyvateľov	R o k	Počet obyvateľov
1869	2 528	1930	3 927	1991	3 984
1880	2 700	1940	4 061	1995	3 972

1890	2 989	1947	4 100	1999	4 035
1900	3 286	1961	4 513	2000	4 052
1910	3 631	1970	4 517	2001	4 110
1920	3 775	1981	4 240		

(Prameň: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1978; Ľudovít Čutrik a kolektív: Šoporňa, minulosť a súčasnosť 1251 - 2001, Remedium, 2001, ISBN 80-88993-22-9)

Zo sledovania dlhodobého vývoja počtu obyvateľov zaznamenáva obec Šoporňa postupný prírastok počtu obyvateľov z 2 528 v roku 1869 až na 4 517 v roku 1970. Od roku 1970 až do roku 1995 zaznamenáva mierny úbytok počtu obyvateľov o 545, čo predstavovalo v priemere za rok úbytok cca 21 obyvateľov. Možno konštatovať, že súčasný stav v počte obyvateľov obce je stabilizovaný, od roku 1995 nastáva prírastok v počte obyvateľov z 3 972 až na 4 110 v roku 2001, čo predstavuje prírastok 138 obyvateľov za posledných 6 rokov (ročne pribudne cca 23 obyvateľov).

Veková štruktúra obyvateľov

- *Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce Šoporňa podľa pohlavia*

U k a z o v a t e ľ	Sledované obdobie					
	1981		1991		2000	
	celk.	absol.	celk.	absol.	celk.	absol.
Muži	2084	49,15	1957	49,10	1991	49,14
Ženy	2156	50,85	2027	50,90	2061	50,86
SPOLU	4240	100,00	3984	100,00	4052	100,00

(Podľa Sčítania ľudu, domov a bytov z roku 1982, 1991 a Bilancie pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí, ŠÚSR, 1999)

- *Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce Šoporňa podľa ekonomickej aktivity*

U k a z o v a t e ľ	Sledované obdobie					
	1981		1991		2000	
	celk.	absol.	celk.	absol.	celk.	absol.
Predproduktívny vek (0-14 rokov)	974	22,08	877	22,00	724	17,87
produktívny vek (15-59 muži, 15-54 ženy)	2330	54,95	2204	55,30	2484	61,30
poproduktívny vek: (60 a viac muži; 55 a viac ženy)	936	22,97	903	22,70	844	20,83
SPOLU	4240	100,00	3984	100,00	4052	100,00

(Podľa Sčítania ľudu, domov a bytov z roku 1982, 1991 a Bilancie pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí, ŠÚSR, 1999)

Pri sledovaní percentuálneho vývoja vekovej štruktúry v obci za posledných cca 20 rokov možno konštatovať, že vzrástol počet obyvateľov v produktívnom veku o 6,35 % a klesol počet obyvateľov v predproduktívnom veku o 4,21 % a v poproduktívnom veku o 2,14 %. Priemerný vek obyvateľov obce je 37,36 rokov, pričom žien je 39,55 rokov a mužov 35,09. Počet obyvateľov na km² (maskulinita) je 966 (priemer v okrese Galanta je 950 ob./km²).

- *Prírastky obyvateľov*

Prírastky obyvateľov v obci boli nasledovné:	rok 1989	rok 2000
• prirodzené prírastky		
živo narodené deti	53	41
zomrelí obyvatelia	55	54
celkom	-2 obyvatelia	-13 obyvatelia
• prírastky (úbytky) prisťahovaním sa do obce		
prisťahovaní obyvatelia	54	85
vysťahovaní obyvatelia	41	54
celkom	+10 obyvateľov	+31 obyvateľov
Celkom	+8 obyvateľov	+18 obyvateľov

(Podľa Sčítania ľudu, domov a bytov z roku 1982, 1991 a Bilancie pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí, ŠÚSR, 1999)

Zo sledovania pohybu obyvateľov v obci za posledných 10 rokov možno konštatovať, že sa mierne zvýšil prírastok počtu obyvateľov.

Obec Šoporňa z hľadiska celoslovenského priemeru možno označiť ako reprodukčný typ obce priemerný - počet žien vo fertílom veku a zároveň podiel starších ľudí je štandardný.

Z hľadiska rodinnej charakteristiky je v obci 42,1 % úplných rodín (2 rodičia a závislé dieťa/deti); 4,1 % neúplných rodín (1 rodič dieťa/deti); 6,9 % viacdetných rodín s 3 a viac deťmi a 25,0 % spoločne bývajúcich domácností.

Najsilnejšie zastúpenie vierovyznania v obci je rímskokatolícke.

Národnostné zloženie

Z celkového počtu 4 110 obyvateľov v roku 2001 sa 4 073 obyvateľov hlási k slovenskej národnosti, 22 k maďarskej, 11 k českej a 4 k inej národnosti.

Predpokladaný nárast v počte obyvateľov

Údaje o ďalšom vývoji počtu obyvateľov v obci sa dajú odvodzovať od predpokladaných prírastkov z miestnych zdrojov, mimoobecných zdrojov - prisťahovaním sa do obce, prípadne aj prírastky obyvateľov, ktorí nebudú mať v obci trvalé bydlisko - prechodne bývajúce obyvateľstvo (chalupári, rekreanti).

Rok	Počet obyvateľov miestne + mimoobecné zdroje
2002	4 150
2015 (I. etapa)	4 550
2030 (II. etapa)	5 000.

Prírastky z miestnych a mimoobecných zdrojov

Celkové zvýšenie počtu obyvateľov predpokladáme do roku 2030 na 5 000, čo je nárast o 850 obyvateľov. Ročne by pribudlo v obci cca 26 obyvateľov. Tento prírastok by bol tvorený z menšej časti z miestnych zdrojov, z väčšej časti z mimoobecných zdrojov.

Prírastky z miestnych zdrojov sú reálne vzhľadom na vyšší podiel obyvateľov v produktívnom veku (61,3 %) ako je okresný priemer (okres Galanta - 58,4%). Predpokladáme, že časť z týchto obyvateľov je mladšieho veku, kedy si ešte zakladajú svoje vlastné rodiny. Súčasne predpokladáme, že sa bude postupne zvyšovať biologický vek obyvateľov, t. j. prírastok obyvateľstva pokrývajú obyvateľia, ktorí sa budú dožívať vyššieho veku.

Prírastky z mimoobecných zdrojov budú predstavovať obyvateľia, ktorí sa sem prisťahujú z okolitých miest a dedín z dôvodu: riešenia svojej bytovej situácie, silných rodinných väzieb, prežitia dôchodkového veku na dedine, zamestnania sa v obci, dochádzky detí do školy a pod.

Už dnes sledujeme trend prisťahovania sa cudzích obyvateľov do sídla (obec má rezidenčný charakter) a má predpoklady plniť funkciu obytného satelitu pre mesto Sereď, Trnavu a aj Nitru.

Prechodne bývajúce obyvateľstvo

Ak predpokladáme, že obec využije svoj polohový potenciál, predstavovaný kontaktom s riekou Váh a cykloturistickými trasami, tak pravdepodobne bude plniť aj rekreačnú funkciu. S touto funkciou sa viaže aj zvýšenie počtu prechodne bývajúcich osôb v obci. Títo návštevníci, alebo chalupári budú skupovať prázdne staršie rodinné domy a postupne ich meniť na rekreačné chalupy. Tento trend sa prejavuje už v súčasnosti hlavne v starej časti obce, kde sa pôvodné domy menia na chalupy. Dôkazom toho je aj vysoký podiel neobývaných domov v staršej časti obce (cca 240 bytov).

Územný plán obce je dlhodobý koncepčný materiál, ktorý v jednotlivých časových etapách navrhuje rozvojové zámery pre maximálny počet obyvateľov. Tieto rozvojové predpoklady sa však nemusia z rôznych, či už ekonomických alebo politických dôvodov naplniť.

Predpokladané prírastky v počte obyvateľov je potrebné zohľadniť pri navrhovaní novej obytnej výstavby a kapacitách zariadení občianskej vybavenosti.

3.2 ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANOSTI

Pracovná migrácia

Vzhľadom k tomu, že od roku 1991 sa zmenila štruktúra, čiastočne aj toky ekonomickej aktivity, ťažko možno porovnávať údaje o ekonomickej aktivite, preto ich uvádzame len ako orientačné o smeroch dochádzky za prácou.

- *Ekonomická aktivita obyvateľov v roku 1981*

Ekonomická aktivita obyvateľstva			Z celkového počtu ekonomicke aktivít odchádzajú mimo obce	
<i>O b e c</i>	Spolu	Z toho ženy	celkom	abs %
Šoporňa	2001	872	1285	64,22

(Podľa údajov Predbežných výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov z roku 1981)

- *Ekonomická aktivita obyvateľov v roku 1991*

Ekonomická aktivita obyvateľstva			Z celkového počtu ekonomicke aktivít odchádzajú mimo obce	
<i>O b e c</i>	Spolu	Z toho ženy	celkom	abs %
Šoporňa	1763	784	1079	71,90

(Podľa údajov Predbežných výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov z roku 1991)

- *Ekonomická aktivita obyvateľov v roku 2001*

Ekonomická aktivita obyvateľstva			Z celkového počtu ekonomicke aktivít odchádzajú mimo obce	
<i>O b e c</i>	Spolu	Z toho ženy	celkom	abs %
Šoporňa	2008	788	1251	62,30

(Podľa údajov z Obecného úradu v Šoporni)

Z celkového počtu ekonomicke aktívnych osôb 2008 v súčasnosti odchádza za prácou mimo obec 62,3% obyvateľov. Obyvatelia odchádzajú za prácou do Šale, Trnavy, Nitry ale aj Bratislavy.

V obci je 551 stálych pracovných miest, čo predstavuje cca 27,44% pokrytia zamestnanosti (samozrejme za predpokladu, že tieto miesta budú pokryté len obyvateľmi obce Šoporňa).

K 01.09 2001 obec Šoporňa evidovala 407 nezamestnaných osôb, z toho bolo 250 mužov a 157 žien. Tento počet nezamestnaných tvorí 20,26 % z celkového počtu ekonomicke aktívnych osôb v obci.

Súčasnú rozloženie pracovných príležitostí v obci je nasledovné:

Obchodná sieť	47 zamestnancov
Reštauračné zariadenia	22 zamestnancov
Služby	75 zamestnancov
Školstvo	53 zamestnancov
Administratíva	21 zamestnancov
Zdravotníctvo	9 zamestnancov
Výroba	324 zamestnancov

Celkom 551 zamestnancov

(Údaje sú získané z Obecného úradu v Šoporni).

Najviac pracovných príležitostí je zastúpených v III. sektore - spoje, služby a ostatné (227), potom v I. sektore - poľnohospodárstvo (186) a najmenej v II. sektore - priemysel, stavebníctvo (138).

Predpokladaný nárast v počte pracovných príležitostí

Jednoznačne treba do budúcnosti posilniť III. sektor, ktorý je v súčasnosti poddimenzovaný, hlavne doplnením chýbajúcej občianskej vybavenosti a služieb v oblasti rekreácie a cestovného ruchu. Počet pracovných príležitostí v I. a II. sektore ostane pravdepodobne výhľadovo nezmenený, pretože sa neuvažuje s rozšírením poľnohospodárskej ani

priemyselnej výroby. Určitý nárast v II. sektore by mohla priniesť stavebná výroba, zameraná hlavne na rekonštrukciu starého domového fondu.

Navrhované funkcie v katastrálnom území vytvoria nové pracovné príležitosti:

- v I. etape (do roku 2015): cca 15 - 40 (občianska vybavenosť, drobná remeselná výroba podnikateľské aktivity zamerané na stavebníctvo, rekreácia),
- v II. etape (do roku 2030): cca 20 - 50 (občianska vybavenosť, remeselná výroba, podnikateľské aktivity, rekreácia a šport).

Predpokladaný nárast počtu pracovných príležitostí v obci je iba orientačný, pretože skutočný nárast je závislý od rozličných okolností - najmä od hospodárskych a ekonomických podmienok v našej spoločnosti, ale aj od charakteru zariadení, rozvojových schopností miestnej samosprávy a samotnej podnikavosti miestnych občanov. Predpokladáme, že väčšina nových podnikateľských subjektov bude mať malý rodinný charakter, zamestnávať bude hlavne rodinných príslušníkov a prevádzkať podnikateľské aktivity vo vlastnom rodinnom dome.

4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Poloha v rámci regiónu

Obec Šoporňa je v zmysle nového územného členenia Slovenska administratívne začlenené do Trnavského kraja a okresu Galanta.

Obec Šoporňa leží cca 24 km juhovýchodne od krajského mesta Trnavy a cca 25 km západne od krajského mesta Nitry, 7 km juhovýchodne od mesta Sereď, na ceste vedúcej do Šale. Od mesta Šaľa je obec vzdialená cca 14 km a od okresného mesta Galanta cca 15 km (cez obec Nebojsa). Obec sa nachádza na odbočke z rýchlostnej komunikácie R1, hlavnej dopravnej trase spájajúcej mestá Trnavu s Nitrou a Banskou Bystricou.

Zhodnotenie významu začlenenia obce v štruktúre osídlenia

Postavenie obce v sídelnej sieti:

- a) z hľadiska regionálnych súvislostí má obec výhodnú polohu, pretože sa nachádza v dobrej dopravnej dostupnosti na okolité ťažiská osídlenia nadregionálneho a regionálneho významu - mestá Trnavu, Nitru, Galantu, Sereď a Šaľu;
- b) z hľadiska medzisídelných väzieb
 - **dopravných** je dôležitá väzba na okolité obce: - Patu, Pusté Sady, Zemianske Sady, Dvorníky - Sereď, Šintavu, Dlhú nad Váhom, Šaľu, ktoré sú navzájom prepojené cestnými komunikáciami,
 - **ekonomických** - obec Šoporňa plní funkciu centra osídlenia lokálneho významu v okrese Galanta a mala by zabezpečovať komplexné základné vybavenie pre obyvateľov obce a bezprostredného zázemia (podľa ÚPN VÚC Trnavského kraja) - vzhľadom k tomu, že obec Pata je tiež centrom osídlenia lokálneho významu v okrese Galanta, Šintava patrí do spádového územia Sereďe a Dlhá nad Váhom do Šale, nemá obec Šoporňa v svojom záujmovom území sídlo, pre ktoré by zabezpečovala základnú vybavenosť,
 - plní funkciu ubytovacia (je obytným satelitom pre Sereď, Trnavu, Šaľu aj Nitru), výrobnopoľnohospodársku (v záujmovom území obce sa ťaží štrk, sú tu priaznivé podmienky pre rozvoj rastlinnej a živočíšnej výroby), podstatnú úlohu by v budúcnosti mala zohrávať aj rekreačná funkcia vo väzbe na vodné dielo Kráľová a staré ramená rieky Váh (obce ležiace na ľavom a pravom brehu rieky Váh Šoporňa, Šintava, Váhovce a Dolná Streda majú predpoklady pre rozvoj rekreácie).

5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

5.1 ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA

Katastrálne územie obce Šoporňa má poľnohospodársky charakter. Z veľkej časti ho tvorí monotónna poľnohospodárska krajina s nízkou autoregulačnou schopnosťou bez výskytu zelene, s veľkou mierou narušenia ekologickej stability v dôsledku nadpriemernej produkčnej aktivity poľnohospodárskej pôdy. Pri vodnom diele Kráľová sa zachovali cenné prvky prírodného prostredia - zbytky pôvodných lužných lesov, vodné plochy - ramená Váhu, trvalé trávnaté porasty a pod. Toto prírodné prostredie je narušené ťažbou štrku z vodného diela Kráľová v južnej časti katastrálneho územia.

Plánovaný rozvoj rekreačného pásu pozdĺž rieky Váh od Serede, cez Šintavu, Šoporňu až po Dlhú nad Váhom sa po výstavbe vodnej nádrže Kráľová dosiaľ nenaplnil. Z tohoto zámeru vychádzal aj rozvoj športovo-rekreačnej zóny v ÚPN SÚ Šoporňa, ktorá bola situovaná severne od futbalového ihriska medzi zastavaným územím obce a hrádzou vodnej nádrže. Tento navrhovaný rozvoj rekreácie sa dosiaľ nerealizoval (označenie vo výkresovej časti pod písmenom „B“). Vypracovaný krajinnno-ekologický plán k Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa preukázal, že z hľadiska ochrany prírody neodporúča rozvoj rekreácie v uvedenej lokalite. Z tohto dôvodu športovo-rekreačnú zónu navrhujeme presunúť južnejšie pod rameno Váhu do lokality oproti "Vtáčiemu ostrovu" (RZ 19/r). Jediná rekreačná lokalita v katastri obce sa nachádza v lokalite „Majšín“ - Rekondičné sanatórium Dusla Šaľa, ktoré však nie je určené pre verejnosť.

Zastavané územie obce Šoporňa sa rozprestiera v severozápadnej časti katastrálneho územia v tesnej väzbe na rýchlostnú komunikáciu R1 Trnava-Nitra a vodnú nádrž Kráľová. Asymetrická poloha obce voči katastru je výsledkom vývoja majetko-právnych vzťahov v stredoveku a novoveku. V najstaršom období bola hranica chotára pravdepodobne iná a osídlené boli aj niektoré ďalšie časti katastra, o čom svedčia archeologické nálezy.

Tvar zastavaného územia je kompaktný, ucelený, pretiahnutý v smere severozápad - juhovýchod. Priestorová štruktúra zástavby vytvorila hromadnú cestnú dedinu. Na staršiu časť zástavby s nepravidelnou urbanistickou štruktúrou v centre obce navazujú novšie časti zástavby, tvorené pravouhlou uličnou sieťou. Funkčné členenie zahŕňa obytné územie so základnou občianskou vybavenosťou, rekreačné a výrobné územie.

K zastavanému územiu obce patrí aj lokalita Štrkovec v južnej časti katastrálneho územia. Nachádza sa tu niekoľko rodinných domov, Ústav sociálnej starostlivosti a objekty roľníckeho družstva, ktoré sú v súčasnosti nevyužívané a chátrajú. V návrhu ÚPN obce neuvažujeme s rozvojom tejto lokality. Doporučujeme, aby táto lokalita bola riešená podrobnejšou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN-zóny.

Celkovou urbanistickou koncepciou riešenia sa sleduje:

- rozvoj obce Šoporňa ako centra osídlenia lokálneho významu v okrese,
- skompaktnenie a zintenzívnenie existujúcej zástavby pri zachovaní súčasného vidieckeho charakteru obce,
- rekonštrukcia pôvodného domového fondu v centre obce, ktorý sa podieľa na vytváraní identity obce,
- vytvorenie územnej rezervy pre perspektívny rozvoj obytnej funkcie s primeraným štandardom občianskej vybavenosti, výrobné funkcie vo väzbe na podnikateľské aktivity výrobného a nevýrobného charakteru a rekreačnej funkcie so zameraním na aktivity spojené s pobytom pri vode a vidiecku turistiku,
- vytvorenie ťažiskových priestorov v obci s primeranou koncentráciou občianskej vybavenosti,
- zjednodušenie základnej dopravnej osnovy obce s prihliadnutím na funkčný, priestorovo-orientačný, hygienický a ekonomický efekt,
- rekonštrukcia existujúcich a návrh nových zariadení verejného technického vybavenia pre navrhované rozvojové zámery v území,
- ochranu kultúrno-historických hodnôt v území, ich vhodné využitie a zakomponovanie v navrhovanom urbanistickom riešení,
- obmedzenie negatívnych vplyvov hygienických závad na okolité prostredie,

- ochrana prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability,
- dotvorenie krajiny, ktorá je poľnohospodársky obrábaná, koridormi líniovej zelene, s funkciou ekologickou, estetickou a ochrannou.

5.2 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

V jednotlivých funkčných územiach, s prihliadnutím na skutkový stav, sa navrhovaná koncepcia prejaví nasledovne:

Obytné územie

Do obytného územia patria plochy, ktoré sú určené pre obytné domy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská.

Obytné územie v obci je tvorené prevažne nízkopodlažnou zástavbou jedno až dvojpodlažnými izolovanými rodinnými domami. Hustota zástavby v zastavanom území obce je pomerne nízka (18,21 ob./ha), čo svedčí o nevyužitom územnom potenciáli v obci. Tento potenciál je tvorený nadmernými záhradami v severnej a hlavne južnej časti obce, ktoré boli v ÚPN SÚ Šoporňa navrhnuté na obytno-rekreačnú funkciu s perspektívou pre výhľadový rozvoj obytnej funkcie. V centre obce a na jej južnom okraji sa nachádzajú dvoj- až štvorpodlažné bytové domy (v lokalite „Na Záhumní“ a pri kostole, postavené v 70. a 80. rokoch). Hustota zástavby týchto bytových domov vyhovuje hygienickým a svetlo-technickým normám. V obytnom prostredí okolo bytových domov chýbajú upravené plochy verejnej zelene a detské ihriská pre každodennú rekreáciu obyvateľov. V centre obce sa nachádza starý domový fond, ktorý doporučujeme rekonštruovať. Regulatívy pre rekonštrukciu tohto domového fondu budú riešené v príslušnej kapitole.

Parkovanie a garážovanie v obytnom území je zabezpečené na pozemkoch rodinných a bytových domov. Malé parkoviská sa nachádzajú pri objektoch občianskej vybavenosti. Tieto sú kapacitne postačujúce.

V ťažiskovej polohe obce, na križovaní trás najaktívnejšieho pohybu, sú situované objekty základnej občianskej vybavenosti. Menšie plochy občianskej vybavenosti sa nachádzajú rozptýlené po obci, aj v jej okrajových polohách, vzhľadom na potrebu zabezpečenia optimálnych dochádzkových vzdialeností pre obyvateľov.

Plochy verejnej zelene sú v ťažiskových polohách obce čiastočne zrevitalizované, pre ostatné lokality je vypracovaná projektová dokumentácia na ich postupnú úpravu. Detské ihrisko je situované pri ramene Váhu v západnej časti obce.

Potenciál územia pre prípadný extenzívny rozvoj obce je možný juhovýchodným a juhozápadným smerom na plochách poľnohospodárskeho pôdneho fondu v kontakte so zastavaným územím. Rozvojové plochy je treba riešiť zosúladením s kompozíciou sídla, celkovou panorámou prostredia, mierkou zástavby a tvaroslovím architektúry. Potrebné je aj riešenie koncepcie dotvorenia zelene, peších a verejných priestorov a drobnej architektúry.

Navrhovaná urbanistická koncepcia obytného územia sleduje:

- intenzívnejšie využitie existujúcej štruktúry obce, hlavne zvýšenie hustoty zástavby - využitím prelúk, voľných stavebných pozemkov na miestach dožitého stavebného fondu a nadmerných záhrad v zastavanom území obce, aj na tých plochách ktoré boli v ÚPN SÚ Šoporňa určené na obytno-rekreačnú funkciu (v severovýchodnej a južnej časti obce) RZ 1/o, 3/o, 9/o, 10/o, 14/o, 15/o, 16/o),
- rekonštrukciu schátralého domového fondu v ťažiskových polohách obce, najmä v území, šošovkovitého tvaru, medzi Šaľskou ulicou a ulicami Komenského a Nešporovou, kde bola značná časť pôvodnej zástavby asanovaná pre výstavbu občianskej vybavenosti a bytových domov a ostali len torzá pôvodnej urbanistickej štruktúry zástavby v severnej a južnej časti šošovky, ďalej pozdĺž cesty II/573 a ulíc Fučíkovej, Kollárovej Športovej a Fazulovej,
- revitalizáciu priestoru okolo bytových domov - dotvorenie verejnou zeleňou a prvkami drobnej architektúry,

- vytvorenie územnej rezervy pre rozvoj malopodlažnej obytnej zástavby:
 - rozšírením zastavaného územia v juhovýchodnej časti, na plochách PPF zaradených do 6. skupiny BPEJ (RZ °17/o),
 - *výhľadovo v lokalitách za starou hrádzou a severne od Novozámockej ulice (rozvojové zámery neschválené v aktualizácii ÚPN obce),*
- zrušenie navrhnutého rozvojového zámeru pre funkciu bývania v severozápadnej časti katastra obce na poľnohospodárskej pôde 2. skupiny BPEJ (v grafickej časti označený pod písmenom "A"),
- dotvorenie ťažiskových priestorov obce chýbajúcimi zariadeniami občianskej vybavenosti (RZ 6/o, 7/o, 8/o),
- doplnenie obytného územia plochami verejnej zelene a detskými ihriskami s požiadavkou na zlepšenie estetickú, hygienickú a ekostabilizačnú funkcie (RZ 2/r, 4/r, 13/r).

Výrobné územie

Výrobné územie je zastúpené priemyselnou, hlavne stavebnou a poľnohospodárskou výrobou. Priemyselnú výrobu reprezentujú drobné výrobné prevádzky rozptýlené po obci. Stavebná výroba - ťažba štrkov - je situovaná v katastrálnom území obce pri vodnom diele Kráľová, v lokalite „Trstina“. Poľnohospodárska výroba je zastúpená rastlinnou aj živočíšnou výrobou, ktorá je umiestnená v niekoľkých areáloch situovaných v lokalite „Kapustnice“ v kontakte s dolnou časťou zastavaného územia obce, po oboch stranách cesty v smere do Šale.

Navrhovaná urbanistická koncepcia výrobnéj zóny sleduje:

- ponechanie existujúcich areálov stavebnej a poľnohospodárskej výroby,
- návrh územnej rezervy pre výhľadový rozvoj podnikateľských aktivít nevýrobného charakteru:
 - v dotyku s južnou časťou zastavaného územia obce, na plochách, ktoré ležia v hygienickom ochrannom pásme hydínarne (Pavon), - RZ 18/v,
 - v dotyku s východnou časťou zastavaného územia, po ľavej strane cesty III/5076 smerom na obec Patu (návrh záhradníctva- okrasnej škôlky) - RZ 5/v,
- oddelenie poľnohospodárskej výroby od obytného územia pásom izolačnej zelene s funkciou hygienickou a estetickou,
- postupný útlm výrobných prevádzok rozptýlených po obci a ich premiestnenie mimo obytné územie,
- *výhľadovo všetky prevádzky priemyselnej výroby rozptýlené po obci postupne orientovať do novej lokality "Kapustnice", v dotyku s južnou časťou zastavaného územia obce, severozápadne od Rolníckeho družstva Agricola, (rozvojový zámer neschválený v Aktualizácii ÚPN obce).*

Rekreačné územie

Zahŕňa časti územia, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúcего obyvateľstva a turistov.

Rekreačné územie je zastúpené v zastavanom území obce: športovým areálom - futbalovým ihriskom s príslušnou vybavenosťou, menšími športovými ihriskami pri Základnej škole, v katastrálnom území rekondičným sanatóriom Dusla, a.s. Šaľa v lokalite „Majšín“ a chatovou osadou v najjužnejšom cípe katastra, v lokalite „Malá Sihot“.

Navrhovaná urbanistická koncepcia rekreačného územia sleduje:

- optimálny rozvoj športových zariadení pri vodnom diele Kráľová nad futbalovým ihriskom (RZ 4/r),
- využitie nefunkčných plôch v obytnom území pre vybudovanie detských ihrísk RZ 2/r, 13/r),
- výhľadový rozvoj rekreačnej zóny pri vodnom diele Kráľová v lokalite pod „Pasienkom“, oproti „Vtáčiemu ostrovu“ (RZ19/r),
- legalizáciu chatovej osady v južnej časti katastrálneho územia v lokalite „Malá Sihot“.

5.3 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA

Domový a bytový fond

Domový a bytový fond je v obci zastúpený hlavne objektmi rodinných domov s rôznou vekovou štruktúrou a stavebno-technickým stavom, v menšom počte 2-4 podlažnými bytovými domami. Celkový počet domov v obci je 1 446, počet bytov v bytových domoch 124 a počet súpisných čísiel 1 557.

• *Vývoj bytového a domového fondu v obci Šoporňa*

Ukazovateľ	Sledované obdobie		
	1980	1991	2001
domy úhrnom	1 215	1 393	1 446
- z toho : rodin. domov	1 192	1 370	1 423
byty úhrnom	1 286	1 501	1 554
- z toho: v rodin. domoch	1 222	1 376	1 430

(Podľa Sčítania ľudu, domov a bytov k roku 1980, 1991 a údajov Obecného úradu v Šoporni)

Vývoj počtu domov v obci Šoporňa zaznamenal v rokoch 1980- 2001 prírastok o 221 domov, čo predstavuje ročný nárast cca o 10,5 domov.

Stavebno-technický stav objektov

Stavebno-technický stav prestarých objektov, postavených do roku 1920, je nevyhovujúci a nutná je jeho rekonštrukcia. Sú to staré rodinné domy postavené na uliciach Kollárova, Športová, Fazul'ová, Nešporová, sčasti Šal'ská a Komenského.

Z celkového počtu domov 1 446 v obci k roku 2001 bolo 1 244 trvalo obývaných a 202 neobývaných.

Počet neobývaných domov pri porovnaní s počtom trvalo obývaných domov tvorí cca 16,2 %, čo predstavuje potenciál voľného domového fondu v obci. Tento potenciál neobývaného domového fondu sa nachádza v starej časti obce. Prestavbe týchto domov bránia často nedoriešené majetkové vzťahy, ale aj chýbajúca podrobnejšia územnoplánovacia dokumentácia na úrovni ÚPN zóny, ktorá by stanovila podrobné regulatívy pre prestavbu a dostavbu týchto domov.

Návrh riešenia bývania

Hlavné zásady pre rozvoj bývania vychádzajú z celkovej koncepcie rozvoja obce Šoporňa, ktorá má predpoklady plniť funkciu obytného satelitu pre krajské mestá Trnavu a Nitru. Tieto zásady sa premietli do aktualizácie ÚPN obce Šoporňa ako základné zámery pre rozvoj obytnej funkcie, ktoré sú nasledovné:

- využiť ako stavebné pozemky všetky preluky v hraniciach zastavaného územia obce pre výstavbu izolovaných rodinných domov (cca 68 RD);
- zahrnúť do stavebných pozemkov nadmerné záhrady v hraniciach zastavaného územia pre výstavbu izolovaných rodinných domov (**rozvojové zámery: 1/o, 3/o, , 9/o, 10/o, 14/o, 15/o, 16/o**),
 - v severnej časti obce medzi ulicami Sered'ská, Kpt. Nálepku a Čsl. armády (**rozvojový zámer 1/o**, cca 30 RD, základná občianska vybavenosť situovanú v rámci RD, prístupové komunikácie -zjazdne chodníky D1, rozvody TI) - pre rozvojový zámer je nutné vypracovať podrobnejšiu ÚPD - ÚPN zóny ,
 - v severozápadnej časti obce medzi Krátkou ulicou a lesom pri starom ramene Váhu (**rozvojový zámer 3/o** - cca 10 RD, prístupová komunikácia - zjazdny chodník D1 a rozvody TI),
 - vo východnej časti obce v prepojení Poštovej ulice južným smerom popri Lekárni a Zdravotnom stredisku za existujúcimi bytovými domami s Mlynskou ulicou (**rozvojový zámer 9/o** - cca 10 RD, obslužná komunikácia C2, rozvody TI a verejná zeleň),
 - v západnej časti obce medzi ulicami Šal'ská, Športová, Kollárova a starou hrádzou rieky Váh (**rozvojový zámer 10/o** - cca 25 RD , prístupová komunikácia - zjazdny chodník D1 a rozvody TI) - pre rozvojový zámer je nutné vypracovať podrobnejšiu ÚPD - ÚPN zóny,
 - v juhozápadnej časti obce medzi Nábřežnou ulicou, Červenej Armády a Fučíkovou (**rozvojový zámer 14/o** - cca 20 RD , prístupová komunikácia - zjazdny chodník D1 a rozvody TI) - pre rozvojový zámer je nutné vypracovať podrobnejšiu ÚPD - ÚPN zóny,

- v juhovýchodnej časti obce medzi ulicami Šaľská, Fazuľová, Fučíkova a Šopornianskym potokom (**rozvojový zámer 15/o** - cca 35 RD, prístupová komunikácia - zjazdový chodník D1 a rozvody TI) - pre rozvojový zámer je nutné vypracovať podrobnejšiu ÚPD - ÚPN zóny,
- v južnej časti obce medzi ulicami Lesná, Červenej Armády a Fučíkova (**rozvojový zámer 16/o** - cca 35 RD , prístupová komunikácia - zjazdový chodník D1 a rozvody TI- juhovýchodná časť rozvojového zámeru je situovaná v hygienickom ochrannom pásme roľníckeho družstva Agricola, ktoré sa čiastočne zmenší už vysadeným pásom lesa popri Šopornianskom potoku a návrhom izolačnej zelene v areály družstva) - pre rozvojový zámer je nutné vypracovať podrobnejšiu ÚPD - ÚPN zóny;
- zahrnúť do stavebných pozemkov lokality mimo hranice zastavaného územia obce, na plochách PPF pre výstavbu izolovaných rodinných domov (**rozvojový zámer 17/o** a *výhľadové zábery neschválené v Aktualizácii ÚPN obce*):
 - v kontakte s juhovýchodnou časťou zastavaného územia obce na PPF 6. triedy BPEJ (**rozvojový zámer 17/o** - cca 80 RD, základná občianska vybavenosť situovaná v rámci RD, obslužné komunikácie C3 a zjazdové chodníky D1, rozvody TI) - pre rozvojový zámer je nutné vypracovať podrobnejšiu ÚPD - ÚPN zóny;
 - v kontakte s juhozápadnou časťou zastavaného územia obce - využitím nefunkčnej starej hrádze (*rozvojový zámer neschválený*),
 - v kontakte s juhovýchodnou časťou zastavaného územia obce na PPF 6. triedy BPEJ (*rozvojový zámer neschválený*),
- zahrnúť do stavebných pozemkov lokalitu v centre obce na výstavbu dvoch 6 -bytových domov (**rozvojový zámer 7/o**);
- zrušiť rozvojový zámer navrhovaný v ÚPN SÚ Šoporňa v severnej časti katastrálneho územia obce na PPF 2. triedy BPEJ (rozvojový zámer A) - ponechať existujúcu funkciu (záhrady);
- rekonštruovať starý domový fond v centre obce medzi ulicami:
 - Šaľskou, Komenského a Ryľkovou,
 - Šaľskou, Ryľkovou, bytovými domami a Základnou školou,
 - Komenského, Sered'skou a Nitrianskou,
 - Komenského, Mlynskou, Krásnou a Šopornianskym potokom.

Obytnú funkciu navrhujeme orientovať:

- v I. etape do prelúk a do rozvojových zámerov v hraniciach zastavaného územia obce (rozvojové zábery: 1/o, 3/o, 7/o, 9/o, 10/o) - čo predstavuje nárast cca o 143 nových rodinných domov a dva 6 -bytové domy,
- v II. etape do rozvojových zámerov v hraniciach a mimo hraníc zastavaného územia obce (rozvojové zábery: 14/o, 15/o, 16/o, 17/o) - čo predstavuje nárast o ďalších 170 nových rodinných domov,
- *výhľadovo do rozvojových zámerov neschválených v Aktualizácii ÚPN obce, pre ktoré je nutné vypracovať zmeny a doplnky Aktualizácie ÚPN obce Šoporňa.*

6. NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU

Občianska vybavenosť je situovaná prevažne v ťažisku obce, pozdĺž Komenského a Šaľskej ulici. V okrajových polohách obce sú situované len základné zariadenia občianskej vybavenosti - obchody s potravinami a niektoré zariadenia služieb. V obci sa nenachádza žiadne zariadenie hotelového typu, ktoré by poskytovalo služby v oblasti prechodného ubytovania (okrem Rekondičného sanatória).

Obchod a služby

V súčasnosti sa v obci nachádzajú nasledovné zariadenia:

obchodu

- Jednota SD Galanta Šoporňa č. 105 - 4 zamestnanci,
- Jednota SD Galanta Šoporňa č. 134 - 4 zamestnanci,
- Potraviny LIMA - 4 zamestnanci,
- JANEVA Ján Házy - 2 zamestnanci,
- JANEVA Eva Házyová - 2 zamestnanci,
- Potraviny Košičár - 3 zamestnanci,
- Potraviny Virágová - 2 zamestnanci,
- Potraviny u Anny (Biháriová) - 4 zamestnanci,
- Potraviny Kráľovičová - 2 zamestnanci,
- Cukráreň Rimini (sezónna) - 2 zamestnanci,
- Vojan Vozár, bitúnok, predajňa mäsa - 1 zamestnanec,
- Mini market Marta, papiernictvo - 2 zamestnanci,
- Konzum, záhradkárské potreby - 2 zamestnanci,
- Kvetinová sieň Polačeková - 1 zamestnanec,
- Drogériový tovar, domáce potreby - 1 zamestnanec,
- T-SITEX, second hand - 1 zamestnanec,
- Stánok Ovocie zelenina, Vodičková - 1 zamestnanec,
- Bufet Košičárová - 1 zamestnanec,
- Textil Kudry - 1 zamestnanec,
- SPEN Hrnčár, vodohospodársky a elektroinštalačný materiál - 1 zamestnanec,

SPOLU - 41 zamestnancov

reštaurácie a pohostinstvá

- Reštaurácia Váh u Anny - 3 zamestnanci, 80 stoličiek,
- Motorest Poľovník - 4 zamestnanci, 60 stoličiek,
- Reštaurácia Corgoň - 4 zamestnanci, 85 stoličiek,
- Pollaris Bistro Kocka - 3 zamestnanci, 40 stoličiek,
- Hostinec Lev - 2 zamestnanci, 40 stoličiek,
- Pohostinstvo Kotva - 4 zamestnanci, 35 + 35 stoličiek v záhrade,
- Bufet D. Navrátil 1 zamestnanec, 4 stoličky,
- Občerstvenie u Kapra - 1 zamestnanec, 4 stoličky,

SPOLU: 22 zamestnancov, 383 stoličiek

služby

- holičstvo a kaderníctvo - 4 zamestnanci,
- oprava elektrospotrebičov - 45 zamestnancov,
- oprava chladiarenských zariadení - 1 zamestnanec,
- stolárstvo - 4 zamestnanci,
- autodiely - 4 zamestnanci,
- oprava a prevíjanie motorov - 4 zamestnanci,
- kamenosochárstvo - 2 zamestnanci,
- zámočníctvo - 4 zamestnanci,
- krajčírstvo - 2 zamestnanci,
- oprava obuvi - 1 zamestnanec,
- kozmetický salón - 2 zamestnanci
- čalúnicstvo - 2 zamestnanci,

SPOLU: 75 zamestnancov

ostatné

- PARTER - okrasná škôlka - 12 zamestnancov

Niektoré z uvedených zariadení občianskej vybavenosti sú situované v rodinných domoch, iné v nákupnom a zdravotnom stredisku, len malá časť z nich v samostatných objektoch.

Sieť zariadení obchodu a služieb spĺňa požadované kapacitné nároky obce.

Mimo zastavaného územia obce sa nachádza:

- v lokalite Štrkovec:
 - Dom sociálnych služieb pre deti a dospelých - cca 120 až 150 zverencov,
 - Potraviny
- Rekondičné sanatórium Dusla, a.s. Šaľa v lokalite „Majšín“ (68 lôžok).

Návrh riešenia zariadení obchodu a služieb:

- doplniť - špecializované obchody, napríklad, predajňu kníh, nábytku a pod. (rozvojový zámer č. 6, - kde sú v súčasnosti umiestnené Zberné suroviny), chýbajúce základné služby, napríklad pedikúru a manikúru, zberňu šatstva - čistiareň, foto - služby a pod. (do objektu Domu služieb),
- rekonštruovať priestor pre umiestnenie trhov pri Kultúrnom dome (rozvojový zámer č. 8),
- do nových obytných častí navrhnúť základnú občiansku vybavenosť dimenzovanú na výhľadový počet obyvateľov, situovanú v rámci rodinných domov (rozvojový zámer 1/o, 17/o),
- premiestniť Zberné suroviny z centra obce do rozvojového zámeru 18/v (alternatívne do areálu Roľníckeho družstva Agricola).
-

Administratíva a správa

V obci zabezpečujú administratívu a samosprávnú prevádzku nasledovné inštitúcie:

- Obecný úrad Šoporňa - umiestnený je v objekte Kultúrneho domu, ktorý je situovaný na Komenského ulici, vhodnejšie by bolo jeho umiestnenie v samostatnom objekte - 14 zamestnancov (starosta obce, obecný kontrolór, 8 zamestnancov, 2 upratovačky, údržbár, pracovník na ČOV),
- Pošta - objekt bol postavený v roku 1973 na Záhumní, oproti Obecnému úradu, objekt je vyhovujúci - 8 zamestnancov,
- Obvodné oddelenie policajného zboru SR bolo zriadené v obci v roku 1994, v súčasnosti je umiestnená v objekte na Šaľskej ulici - cca 14 príslušníkov,
- administratívna budova Roľníckeho družstva Agricola, s.r.o. Šoporňa, ktorá je umiestnená vo výrobnom areáli,
- fara, jednoduchá udržiavaná stavba s pôdorysom v tvare L, umiestnená na Šaľskej ulici.

Objekty administratívy a správy sú v obci postačujúce. V Aktualizácii ÚPN obce nenavrhuje premiestnenie Obecného úradu (ako to navrhoval ÚPN SÚ Šoporňa) vzhľadom na to, že pozemok, kde mal byť situovaný nový objekt Obecného úradu, je už zastavaný.

6.1 KULTÚRNE ZARIADENIA

V obci sa nachádzajú nasledovné kultúrne zariadenia:

- Kultúrny dom, umiestnený v spoločnom objekte spolu s Obecným úradom, objekt vyhovujúci, je v ňom umiestnené:
 - širokohlé kino s kapacita 330 miest,
 - knižnica s cca 11 931 knižnými zväzkami, 1 zamestnanec;
- klub dôchodcov,
- rímsko-katolícky kostol klasicistický z roku 1770, objekt vyhovujúci, umiestnený v centre obce na križovaní Nitrianskej a Šaľskej ulice - 1 zamestnanec,
- kaplnka sv. Anny z roku 1750, nachádza pri križovatke Záhumnia a Nitrianskej ulice,
- kaplnka Panny Márie na Štrkovci, postavená koncom 19. storočia v novogotickom slohu, má romanticky poňatú neogotickú fasádu s dvoma bočnými vežičkami,
- drevená zvonica na Štrkovci zo začiatku 19. storočia, umiestnená neďaleko kaplnky Panny Márie.

V obci Šoporňa sa nachádzajú prvky drobnej architektúry - sochy svätých, božie muky a kríže, ktoré nie sú zapísané do zoznamu kultúrnych pamiatok, ale patria k histórii obce a dotvárajú jej celkový kolorit:

- socha sv. Floriána, ochrancu pred požiarmi, patróna hasičov, je umiestnená na dolnom konci dediny;
- socha sv. Jána Nepomuckého je symbolom mučeníka za uchovanie spovedného tajomstva, umiestnená je na Sereďskej ceste;
- socha sv. Vendelína, umiestnená je na Šaľskej ulici, neďaleko odbočky na Karháč,
- božia muka na hornom konci dediny, neďaleko autobusovej zastávky, nachádza sa v nej obraz Blahoslavenej Panny Márie,
- božia muka na hornom konci obce,
- socha Božského Srdca Ježišovho na rozdeľovaní cesty smerom na Záhumnie,
- Šimonov kríž, ktorý stojí popri ceste do Šale po ľavej strane za Novým Jarkom.

Návrh riešenia kultúrnych zariadení:

- * udržiavať a postupne rekonštruovať zachované prvky drobnej architektúry (sochy, božie muky, kríže), ktoré dotvárajú celkový kolorit obce,
- * rekonštruovať dvor a vstupný priestor do domova dôchodcov.

6.2 ZARIADENIA ZDRAVOTNÉ A SOCIÁLNE

V obci sa nachádzajú nasledovné zdravotné a sociálne zariadenia:

- Zdravotné stredisko je umiestnené spolu s Lekárňou v objekte postavenom v 90. rokoch oproti Obecnému úradu za objektom Pošty (ambulancie sú prenajaté neštátnym lekárom - ambulancie všeobecného lekára prvého kontaktu, detská a dve ambulancie stomatológov),
- Lekáreň, umiestnená v objekte Zdravotného strediska,
- klub dôchodcov, umiestnený na Komenského ulici oproti ZŠ.

V lokalite Štrkovec sa nachádza Ústav sociálnej starostlivosti, s kapacitou 120 až 130 chovancov.

V obci sa v súčasnosti nenachádzajú detské jasle.

Návrh riešenia zdravotných a sociálnych zariadení:

- zriadiť v obci opatrovateľskú službu pre dlhodobý pobyt starých imobilných ľudí, doporučujeme zrekonštruovať pre tento účel starší neobývaný objekt v centre obce.

6.3 ZARIADENIA ŠKOLSTVA

V obci sa nachádzajú nasledovné zariadenia školstva:

- Materská škola, umiestnená je v objekte starej základnej školy, počet - tried 4, maximálna kapacita 120 detí, počet zamestnancov 13,
- Základná škola pre 1 - 9 ročník s telocvičňou, jedálňou a troma športovými ihriskami, typový projekt pavilónovej školy bol postavený v roku 1973, situovaná je v strede obce, na pozemku medzi ulicami Komenského a Šaľskou, 18 tried, maximálna kapacita 540 žiakov, počet zamestnancov 40.

Objekty školských zariadení sú vyhovujúce a kapacitne postačujúce aj pre navrhované rozvojové zámery.

6.4 INÉ ZARIADENIA

V obci sa nachádzajú nasledovné špecifické zariadenia:

- Požiarna zbrojnica, situovaná v staršom, vyhovujúcom objekte na rohu ulíc Nešporovej a Šaľskej,
- cintorín sa nachádza po ľavej strane cesty smerom na Patu, nie je geometricky upravený, v strede cintorína stojí jednoduchý kamenný kríž, kapacita cintorína je do roku 2030 je postačujúca,
- Dom smútku je umiestnený na cintoríne, postavený bol v roku 1975 a v poslednom období bol k nemu predstavaný prístrešok na ochranu pred nepriaznivým počasím - 1 zamestnanec.
- židovský cintorín na Mlynskej ulici, je neudržiavaný, oplotenie aj vstup je v zlom stavebno-technickom stave.

Návrh riešenia špeciálnych zariadení:

- rekonštruovať starý židovský cintorín.

6.5 ZELEŇ

Zeleň v sídle delíme na verejnú, vyhradenú, súkromnú.

Verejná zeleň je v sídle zastúpená trávnatými plochami a soliternou výsadbou okrasných druhov drevín. Nachádza sa hlavne na Komenského ulice - pri Kultúrnom dome a kaplnke sv. Anny, okolo kostola, na detskom ihrisku na ulici ČsĽ. armády (prevládajúce dreviny: smrek, borovica, breza), pozdĺž ramena Váhu - parková úprava s detským ihriskom (prevládajúce dreviny: agáty, smreky) Zaradíme sem aj líniovú zeleň, ktorá lemuje Šoporňanský potok a dopravné trasy.

Mimo zastavaného územia obce sa verejná parková zeleň nachádza v areáli Rekondičného sanatória v lokalite „Majšín“ v areáli Domu sociálnych služieb pre deti a dospelých v lokalite „Štrkovec“.

Vyhradená zeleň sa v obci nachádza v areáloch Materskej školy, Základnej školy a okolo futbalového ihriska. Zaradíme sem aj špeciálnu zeleň areálu cintorína a lesnej škôlky a izolačnú zeleň areálu Roľníckeho družstva Agricola s.r.o.

Súkromná zeleň zahŕňa vegetáciu v záhradkách pri rodinných domoch, kde prevládajú okrasné záhrady - väčšinou predzáhrady, ovocné a zeleninové záhrady za domami.

Zastavané územie obce je zo severovýchodu, východu, juhovýchodu a juhu obklopené poľnohospodárskou pôdou - ornou pôdou. Zbytky lužného lesa a krovité porasty sa nachádzajú pri rieke Váh.

Návrh riešenia zelene:

- postupovať v zmysle spracovanej projektovej dokumentácie ZAAR Trnava, Ing. arch. Masarykova Marcela), kde sa podrobne riešili nasledovné vybrané plochy zelene v obci:
 1. trojuholníkový pozemok pri vyústení Nešporovej ulice na Sereďskú,
 2. líniová zeleň na Šaľskej ulice od vyústenia Nešporovej ulice až po Sereďskú, vrátane trojuholníkového pozemku vedľa objektu , v ktorom sídli polícia,
 3. priestor pred kaplnkou sv. Anny, na križovatke Záhumnia a Nitrianskej ulice,
 4. priestor pred nákupným strediskom na Komenského ulici,
 5. pozemok medzi Kultúrnym domom a Materskou škôlkou určený na konanie trhov,
 6. okolie Kultúrneho domu,
 - pozemok na rohu Komenského a Slnecnej ulici,
 - okolie bytových domov na Šaľskej a Komenského ulici,
 - územie nad futbalovým ihriskom, medzi zastavanou plochou a ramenom Váhu,
 - priestor medzi Družstevnou a Lesnou ulicou,
 - pozemok na Mládežníckej ulici, medzi Gagarinovou a Leninovou ulicou,
 - sprievodná zeleň pozdĺž všetkých komunikácií v obci;
- vytvoriť pás izolačnej zelene medzi roľníckym družstvom Agricola a obytným prostredím v južnej časti zastavaného územia,
- špeciálnu zeleň - premiestnenie existujúceho záhradníctva (rozvojový zámer 5/v).

7. NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

Výrobná sféra je v obci zastúpená priemyselnou a hlavne poľnohospodárskou výrobou.

Priemyselnú výrobu tvoria nasledovné prevádzky, ktoré sú rozptýlené po obci:

- DIPEX Sereď, prevádzka Šoporňa výroba laminátových výrobkov (výrobkov z epoxidu - lávky, sokle a pod.), umiestnená v severnej časti Sereďskej ulice - 40 zamestnancov,
- DAK KB (Iveta Blažejová), výroba kynologických potrieb a povrchová úprava kovov (aplikácia práškových farieb), prevádzka umiestnená v severnej časti obce na Sereďskej ulice, vedľa Dipexu - 6 zamestnancov,

- prevádzka Beňo, vykonáva montáž, opravu a údržbu elektrických zariadení, bleskozvodov do 1000 V, opravu a predaj zváracích zariadení el. oblúkom, opravu a predaj odstredivých vibračných čerpadiel, prevíjanie a vypaľovanie elektrických motorov - prevádzka je umiestnená v severnej časti obce na Argentínskej ulici,
- výroba kynologických potrieb (Ing. Nahácky), je situovaná v Nákupnom stredisku - 6 zamestnancov,

Prevádzky DIPEX Sereď, DAK a Beňo sú zaradené medzi stredné zdroje znečistenia ovzdušia. Všetky tieto prevádzky sú koncentrované v severnej časti obytného územia obce., preto nedoporučujeme ich ďalší rozvoj, ale postupný útlm a premiestnenie mimo zastavaného územia obce.

Doporučujeme, aby vo výhlade boli tieto lokality postupne premiestnené napríklad do lokality „Kapustnice“, tak aby prevládajúce vetry tieto exhaláty nasmerovali mimo obytné územie.

Stavebníctvo:

- Kameňolomy a štrkopieskovne a.s. so sídlom v Zlatých Moravciach, prevádzkárň Šoporňa, ťažba štrku a piesku - 56 zamestnancov,
- PATON s.r.o., situovaný v areáli roľníckeho družstva Agricola- 18 zamestnancov.

Poľnohospodárska výroba:

- roľnícke družstvo AGRICOLA s.r.o., situované v južnej časti obce, súčasťou družstva je administratíva, garáže pre traktory, sušička, sklady na obilie a umelé hnojivá, hala na uskladňovanie poľnohospodárskej strojovej techniky, objekty pre zvieratá (ovce a hovädzí dobytok), čerpacia stanica na závlahy, skleníky, studňa atď. - 100 zamestnancov, je zamerané na:
 - rastlinnú výrobu (obilniny a cibuľa);
 - živočíšnu výrobu:
 - hovädzí dobytok 283 kusov
 - ovce 96 kusov;
- VOJAN, bitúnok a rozrábka mäsa - 15 zamestnancov,
- BETOMEX s.r.o., sušička papriky, balenie korenín, rastlinná výroba - 20 zamestnancov,
- PAVON - Hydina Cífer,
- súkromne hospodáriaci roľníci - 33 zamestnancov.

Návrh riešenia výroby, skladového hospodárstva a podnikateľských aktivít:

- prehodnotiť plochy existujúcich poľnohospodárskych areálov, s možnosťou ich intenzívnejšieho využitia, napr. pre miestne súkromné podnikateľské aktivity výrobného alebo skladového charakteru,
- využiť pre podnikateľské aktivity miestneho charakteru, alternatívne agroturistiku, nevyužitú hospodárske objekty v lokalite Štrkovec,
- využiť pre miestne podnikateľské aktivity nevýrobného charakteru (drobná remeselná výroba, napr. kovovýroba, drevovýroba,) rozvojový zámer 18/v,
- postupne utlmiť výrobné prevádzky rozptýlené v obytnom území,
- *výhľadovo využiť pre podnikateľské aktivity výrobného charakteru (výroba priemyselná, alternatívne poľnohospodárska výroba a skleníkové hospodárstvo) lokalitu „Kapustnice“ (rozvojový zámer neschválený v Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa).*

7.1 NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE A ŠPORTU

Pre funkčnú zložku športu, telovýchovy a rekreácie slúžia v súčasnosti tieto plochy: v obci

- športový areál s futbalovým ihriskom a s príslušným hygienickým zariadením,
- telocvična a tri športové ihriská pri Základnej škole (hádzanárske, basketbalové a futbalové),
- detské ihrisko pri Materskej škole,
- parčík s ihriskom na ulici ČsĽ. armády,
- parkovo upravená plocha pri ramene Váhu nad futbalovým ihriskom, v katastrálnom území obce
- Rekondičné sanatórium v lokalite „Majšín“.
- chatová osada v lokalite „Malá Sihot“ - cca 13 chat postavených nelegálne.

Návrh riešenia rekreácie a športu:

v zastavanom území obce:

- využiť pre rekreáciu kontaktné územie vodného diela Kráľová a zastavaného územia obce, hlavne územie pozdĺž ramena Váhu,
- športový areál doplniť o ďalšie športové aktivity,
- upraviť pozemok na Mládežníckej ulici, medzi Gagarinovou a Leninovou ulicou aj pre športové aktivity,
- územie okolo bytových domov na Šal'skej a Komenského ulici upraviť na oddychový priestor pre deti a starších ľudí;

v katastrálnom území obce:

- upraviť pešiu turistickú a cykloturistickú trasu vedenú po hrádzi rieky Váh,
- vybudovať rekreáciu v lokalite „Trstina“ (lodenicu, športové ihriská, prechodné ubytovanie s návštevnosťou cca 1 000 až 1500 návštevníkov) - rozvojový zámer 19/r,
- propagovať vidiecku turistiku a agroturistiku, vo väzbe na poľnohospodárske družstvo a tradície v obci (výšivkárstvo, mlynárstvo...),
- zlegalizovať existujúcu chatovú osadu v južnej časti katastra v lokalite „Malá Sihot“,
- výhľadovo orientovať rozvoj agroturistiky a rekreácie do lokality „Štrkovec“.

8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Zastavané územie obce je vymedzené hranicou zastavaného územia stanovenou k roku k 01.09.1966 a k 01.01.1990. Celková dĺžka hranice zastavaného územia stanovená k roku 1990 je 10,993 km.

Aktualizácia ÚPN obce Šoporňa navrhuje rozšíriť hranicu zastavaného územia obce na 11,104 km vo východnej časti obce na pozemkoch poľnohospodárskeho pôdneho fondu (RZ 17/o). O rozšírenie uvedenej hranice zastavaného územia obec Šoporňa požiada v zmysle Metodického pokynu Ministerstva pôdohospodárstva SR pre postup pri rozširovaní hranice zastavaného územia obce k 1.1.1990 - číslo 8355/2000 - 620).

9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

9.1 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM

Územím katastra prechádzajú trasy nadradených systémov dopravy a TI so svojimi limitami - bezpečnostnými ochrannými pásmami (v zmysle príslušných zákonov), ktoré treba v Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa dodržať:

- od osi komunikácie R1 (I/51) na každú stranu 100 m
- od osi komunikácie II/573 na každú stranu 25 m
- od osi komunikácie III/5076 na každú stranu 20 m
- od vedenia vysokotlakového plynovodu (VTL) 20 m
- od elektrického vedenia 22 kV 10 m
- od elektrického vedenia do 110 kV 15 m
- od elektrického vedenia do 220 kV 20 m
- od elektrického vedenia do 400 kV 25 m
- od diaľkového telekom. kábla od osi pokládky na každú stranu 1 m
- do hĺbky a výšky od úrovne terénu 3 m
- od kábelového vedenia slaboprúdu 1 m
- od brehovej čiary vodných tokov 6 m.

Na území obce Šoporňa sa nachádzajú zariadenia, ktoré majú vymedzené hygienické ochranné pásmo, ktoré treba v Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa dodržať:

- od čistiacej stanice odpadových vôd (od oplotenia reálu) 100 m
- od cintorína (od oplotenia areálu) 50 m

- od chovu živočíšnej výroby (v areály roľníckeho družstva Agricola a hydinárne)

300 m.

9.2 VYMEDZENIE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Ochrana prírody - chránené územia

V sledovanom území dolného toku rieky Váh sa nachádza viacero významných lokalít flóry a fauny. Niektoré z nich boli vyhlásené za maloplošné chránené územia. V katastrálnom území obce Šoporňa je vyhlásené maloplošné chránené územie prírodná pamiatka Štrkové presypy o výmere 1,7755 ha (Nariadenie ONV v Galante č. 11 - V./1983). Predmetom ochrany sú tri pieskové presypy, spevnené vo svojej vrcholovej časti agátovým porastom. Dôvodom ochrany je zachovanie hĺbkovej a plošnej neporušenosti presypov s rastlinným krytom pre vedecké a náučné ciele.

Návrh je na vyhlásenie prírodnej rezervácie Pasiенок, Dlhý les a Majšín.

Štrkové presypy vytvárajú regionálne biocentrum s tromi jadrami chránenými ako prírodné pamiatky:

- regionálne biocentrum Štrkovec (rBC 33), tvorené lesnými spoločenstvami mimo inundácie Váhu, ktoré sú v značnej rozlohe premenené na topoľové monokultúry so zvyškami mäkkého a tvrdého luhu;
- regionálne biocentrum Na Garazde a Vlhké lúky,
- regionálne biocentrum Šopornianske mŕtve ramená a Majšín s viacerými hodnotnými lokalitami (rBC 32), biocentrum sa skladá z troch mŕtvych ramien Váhu, najhodnotnejšia časť je Pasiенок, súčasťou biocentra je lužný les Majšín.

Predmetom ochrany je rieka Váh, zaradená medzi nadregionálny biokoridor (nBK1) a biokoridor regionálneho významu (rBK13) potoky Jarčie-Zajarčie, významnejšie menšie toky pretekajúce katastrálnym územím obce, s okolitým prírodným prostredím.

Prírodné zdroje - vodné zdroje sa nachádzajú v lokalite Pasiенок, sú nevyužívané.

Ochranné lesy sa nachádzajú v lokalitách chránených území - Štrkovecké presypy, Pasiенок a Dlhý les.

Ložisko štrkopieskov sa nachádza na ploche vodného diela Kráľová.

Ochrana kultúrnych pamiatok

V zastavanom území obce Šoporňa požadujeme zachovať objekt, ktoré majú nesporné historické a kultúrne hodnoty:

architektonické pamiatky

- rímsko-katolícky klasicistický kostol, postavený v rokoch 1770, jednoloďový s polygonálnym uzáverom presbytéria, zaklenutý pruskými klenbami a medzipásmi; za štítom hlavného priečelia je vstavaná veža s ihlanovou strechou, hlavný oltár je klasicistický; zasvätený bol Blahoslavenej Panne Márii Snežnej,
- kaštieľ v Štrkovci z roku 1860-1870 - neoklasicistická stavba,
- kaplnka Panny Márie v Štrkovci z 19. storočia - neogotická stavba,
- kaplnka sv. Anny z roku 1750 pri križovatke Záhumnia a Nitrianskej ulici,
- drevená zvonica s trámovou konštrukciou bez šalovania zo začiatku 20. storočia;

solitéry

- socha sv. Floriána, umiestnená na dolnom konci dediny,
- socha sv. Jána Nepomuckého, umiestnená na Sereďskej ceste,
- socha sv. Vendelína, umiestnená na Šaľskej ulici, neďaleko odbočky na Karháč,
- božia muka na hornom konci dediny, neďaleko zastávky SAD, nachádza sa v nej obraz Blahoslavenej Panny Márie,
- božia muka na hornom konci obce,
- socha božského srdca Ježišovho na rozdeľovaní cesty smerom na Záhumnie,
- Šimonov kríž, popri ceste do Šale po ľavej strane za novým jarkom
- židovský cintorín na Mlynskej ulici.

Ochrana archeologických nálezov

V katastrálnom území obce Šoporňa sa nachádzajú dve archeologické náleziská nadregionálneho, celoslovenského významu:

- sídlisková germánska aglomerácia z 2. polovice 2. storočia, nachádza sa na oboch stranách potoka Jarčie, v chotárnej časti Hony a Zajarčie - nálezy indikujúce pomerne rozsiahlu osadu aj keď vykopávky sa tu zatiaľ nerobili, nálezy nasvedčujú tomu, že tu kedysi stála osada s polozemnicovými chatrčami;
- lokalita z doby rímskej, od konca 2. storočia po 4. storočie, sa nachádza popri ceste smerom na Šaľu za odbočkou na majer Štrkovec; lokalita zaberá Búrov vršok a jeho bližšie okolie južným a juhovýchodným smerom - nálezy priamo na vršku naznačujú, že kedysi na ňom stál opevnený stredoveký objekt, nálezy z južnej strany kopca poukazujú na žiarové pohrebisko z doby rímskej s niekoľkými stovkami popolnicových a jamových hrobov; na východnom svahu Búrovho vršku boli objavené aj nálezy z pohrebiska pravdepodobne z 10. - 11. storočia.

Požadujeme, aby si investor (stavebník) v podrobnejších stupňoch projektovej dokumentácie, pri územnom a stavebnom konaní, vyžiadal stanovisko Pamiatkového úradu SR ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba atď.) z dôvodu, že pri zemných prácach môže dôjsť k porušeniu archeologických lokalít, ako aj k porušeniu dosiaľ nevidovaných pamiatok.

Aktualizácia ÚPN obce Šoporňa z hľadiska chránených území navrhuje:

- chrániť potenciál zachovaných kultúrno-historických, archeologických, prírodných a spoločenských hodnôt charakterizujúcich dané prostredie,
- označiť chránené územia v katastri obce.

10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

10.1 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU

V katastrálnom území obce Šoporňa sa nenachádzajú žiadne zvláštne zariadenia, ktoré slúžia na obranu štátu.

10.2 NÁVRH RIEŠENIA POŽIADAVIEK CO

Požiadavky osobitných záujmov CO sa budú riešiť samostatnou prílohou - samostatnou doložkou CO, ktorú pre nové lokality navrhnuté na overenie ÚPN zóny po schválení „Aktualizácie Územného plánu obce Šoporňa“ obstará Obecný úrad ako povinnú prílohu k územno-plánovacej dokumentácii. V rámci tejto dokumentácie sa stanovujú zásady a regulatívy pre stavby verejného dopravného a technického vybavenia, medzi ktoré patria aj ochranné stavby civilnej ochrany obyvateľstva (v zmysle §10, §12 a §139a ods. 10 písm. m) zákona NR SR č. 237/2000 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášok MV SR č. 297/1994 Z.z. o stavebno-technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 349/1998 Z.z.). V ďalších projektových dokumentáciách je nutné zohľadniť § 15 ods. 1 písm. e) zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení

Obec Šoporňa sa nachádza v III. ochrannom pásme jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice. Pre prípad ohrozenia obce Šoporňa je vypracovaný „Plán ochrany obyvateľstva pre prípad radiačnej havárie JZ Jaslovské Bohunice“, v ktorom je riešená evakuácia obyvateľov obce.

10.3 NÁVRH RIEŠENIA POŽIARNEJ OCHRANY

V obci Šoporňa sa nachádza miestna Požiarna zbrojnica a Obvodné oddelenie policajného zboru.

Pre jednotlivé rozvojové zámery sa musí riešiť problematika požiarnej ochrany podľa platných legislatívnych noriem v čase realizácie jednotlivého zámeru.

10.4 NÁVRH RIEŠENIA OCHRANY PRED POVODŇAMI

V katastrálnom území obce Šoporňa ochrana pred povodňami je zabezpečená pravobrežnou hrádzou rieky Váh s jej zariadeniami. Najbližšia obytná zástavba je od hrádze rieky Váh vo vzdialenosti cca 200 m. Zvýšenú vodohospodársku ochranu vyžadujú plochy v priestore za hrádzou rieky Váh. V tomto území sa neuvažujeme so žiadnymi rozvojovými zámermi. Pri návrhu nových rozvojových zámeroch treba dodržiavať zákon č. 184/2003 Z.z. o vodách (vodný zákon).

Kataster obce Šoporňa sa nachádza v oblasti, ktorá je v prípade rozrušenia vodných diel Liptovská Mara alebo Oravská priehrada je ohrozená záplavovou vlnou cca 2,0 m.

11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY - KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN A NÁVRH MÚSES

(Vypracovala : Ing. Katarína Staníková)

11.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Naším riešeným územím je kataster obce Šoporňa, ktorý sa nachádza v severnej časti okresu Galanta v Trnavskom kraji. Z hľadiska geografického sa rozprestiera na Dolnovážskej nive. Podľa fytogeografického členenia Slovenska územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum) obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum) časti Podunajská nížina.

11.2 DOSTUPNÉ PODKLADY O ÚZEMÍ

K spracovaniu krajinnoekologického plánu sme použili doteraz spracované podklady:

- Návrh územného plánu VÚC Trnavského kraja, AUREX, 1998
- RÚSES okresu Galanta, SAŽP, 1993
- Atlas Slovenskej republiky, SAV, 1980
- Životné prostredie, SAV Bratislava, 1996/6: Stav prírodného prostredia v záujmovom území projektu splavnenia dolného Váhu.

11.3 KRAJINNOEKOLOGICKÁ ANALÝZA

Abiotické zložky

Reliéf - formy reliéfu:

- sklony reliéfu
- expozícia voči svetovým stranám

Celé územie sa nachádza na rovine bez prejavu vodnej erózie (svahovitosť 0 – 1⁰) a roviny s možnosťou prejavu vodnej erózie (svahovitosť 1 – 3⁰).

Horniny – kvartérne sedimenty fluvialného a eolického pôvodu, na nive tokov prevládajú nivné kaly, nivné hliny, piesky, štrkopiesky a miestami sprašové hliny holocénneho veku. Podložím kvartéru sú pestrofarebné neogénne íly s vložkami pieskov, organického materiálu a štrkopieskov. Kvartérne sedimenty patria medzi priepustné až vysokopriepustné a v prírodnom stave bez úprav sú pre skládkovanie odpadov nevhodné. Na zvlhnených rovinách sú uložené spraše hlinité a piesčité.

Vody – na území sa vyskytujú hlavne podpovrchové vody s napätou hladinou. Vodné plochy sú tvorené hlavne VD Kráľová, bagroviská a staré ramená Váhu. Na odvod podpovrchových vôd sú vybudované odvodňovacie kanály.

Pôdy - povrch územia kryjú dobre vyvinuté rôzne hlboké pôdne horizonty. Pôdne typy a pôdne druhy a pôdotvorný substrát ako aj sklonitosť reliéfu je možné vyčítať z bonitovaných pôdnoekologických jednotiek. V riešenom území sa vyskytujú tieto BPEJ:

0040001 - černozeme typické a černozeme hnedozemné na piesočnatých substrátoch, ľahké, vysychavé
 0036002 - černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké
 0037002 - černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké
 0034002 - černozeme typické, karbonátové na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké až ťažké, s ľahkým podorničím, vysychavé
 0039002 - černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké
 0026002 - čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové
 0027003 - čiernice glejové, ťažké, karbonátové aj nekarbonátové
 0001001 - fluvizeme typické karbonátové, ľahké v celom profile, vysychavé
 0002002 - fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké
 0003003 - fluvizeme typické karbonátové, ťažké
 0015002 - fluvizeme stredne ťažké s ľahkým podorničím v teplých klim. regiónoch vysychavé
 0017002 - černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké
 0018003 - černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, ťažké
 0019002 - čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom
 Klíma – v oblasti prevládajú severozápadné vetry, priemerné teploty v januári sú –3 až –2⁰C, v júli 20 – 21⁰C, ročné zrážky sa pohybujú v rozmedzí 550 – 600 mm, oblasť patrí do teplého a suchého klimatického okrsku s miernou zimou a dlhším slnečným svitom.

11.4 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Lesná vegetácia – hranica lesa je vyznačená v mape súčasnej krajinskej štruktúry, v riešenom území sa nachádzajú lesy hospodárske, ochranné a osobitného určenia. Lesy sa nachádzajú na ploche 189 ha. Lesné porasty patria do LZ Palárikovo. Lesné porasty obhospodaruje aj urbárske spoločenstvo a súkromníci.

Lesy ochranné sa nachádzajú medzi hrádzami vodného diela pri ramenách Váhu. Lesy osobitného určenia sú na plochách chránených území a v medzihrádzovom priestore pri vodných plochách (bagroviskách). Ostatné lesy sú hospodárske. Lesné porasty v nižších polohách sú vrbovo – topoľové lužné lesy, na relatívne suchších miestach sú vytvorené dubovo – brestovo – jaseňové lužné lesy. Lesné porasty sú mnohé premenené na topoľové monokultúry.

Nelesná drevinová vegetácia – menšie plochy pri ramenách Váhu, malý výskyt v poľnohospodársky využívanej krajine tvorené náletmi topoľa a agátu. Pásky zelene sa nachádzajú aj ako sprievodná zeleň kanálov a vodných tokov.

Trvalé trávne porasty – sa nachádzajú v pásoch medzi ornou pôdou a ostrovčekovite v lesných porastoch hlavne v medzihrádzovom priestore. TTP sa nachádzajú na výmere 19 ha.

Orná pôda a trvalé kultúry – orná pôda sa nachádza na najväčšej výmere katastra, nachádza sa na ploche 1824 ha. Čo predstavuje skoro 61% výmery katastrálneho územia. Trvalé kultúry – vinice sa v riešenom území pestujú na výmere 36 ha, ovocné sady na výmere 23 ha. Väčšia časť ornej pôdy je zavlažovaná.

Plochy súkromných záhrad prechádzajú z intravilánu do extravilánu, kde sú obhospodarované ako zeleninové záhrady a ovocné sady.

Vodné toky a plochy – rieka Váh v našom území tvorí vodnú nádrž Kráľová. Ďalším vodným tokom je Zajarčie v našom území regulovaný a Jarčie, tiež regulovaný.

Sídelné a technické prvky (antropogénne prvky)

Priemyselné a dobývacie objekty – priemyselné objekty v intraviláne obce sú :

- Kameňolomy a štrkopieskovne a.s. – so sídlom v Zlatých Moravciach, výrobná Šoporňa, expedícia štrkopieskov - ťažba štrkopieskov sa nachádza pri vodnej nádrži, kde je aj výrobná,
- BETOMEX - s.r.o., sušička papriky, balenie korenín, rastlinná výroba,
- AGRICOLA s.r.o. – živočíšna a rastlinná výroba.

Energovody, produktovody a zariadenia TI:

- elektrovody VN 110 a 220kV,
- plynovod vysokotlakový DN 150, bezpečnostné pásmo 20 m,
- objekt ČOV umiestnený pri športovom ihrisku, izolovaný od obytných plôch lesnými porastami,
- regulačná stanica plynu – nachádza sa pri vyústení cesty III/5076 zo Šoporne smerom do PATY po ľavej strane.

Dopravné objekty a línie:

- obcou prechádza komunikácia II/573, znečisťuje ovzdušie a okolitú zástavbu zasahuje nadmerným hlukom,
- Okrajom obce prechádza rýchlostná komunikácia R1 I/51.

Poľnohospodárske objekty:

AGRICOLA s.r.o. – poľnohospodárska výroba, chov hospodárskych zvierat :

Hovädzí dobytok 670 ks (z toho dojnice 283 ks)

Ovce.....96 ks

Uhynuté zvieratá likvidujú v kafilérii Senec.

Obytné a administratívne plochy – zastavaná plocha obce je 127 ha

Výmera plôch celkom:

Orná pôda.....1824 ha

Záhrady.....65 ha

Sady.....23 ha

TTP.....19 ha

Lesy.....189 ha

Vodné pl. a toky.....631 ha

Zastavaná plocha.....127 ha

Ostatná plocha.....208 ha

Spolu 3122 ha

Celá plocha katastrálneho územia má výmeru 3122 ha, z toho poľnohospodársky pôdny fond tvorí 1967 ha.

Sídelná vegetácia

- obecný cintorín – výskyt drevín ako smrek, tuje, lipy,
- pás izolačnej zelene okolo hospodárskeho dvora je tvorený topoľmi,
- zeleň okolo športového ihriska je súčasťou lesných porastov, ktoré sú vrbovo – topoľové,
- v obci sa nachádza niekoľko menších plôch vysadených okrasnými drevinami - pri obecnom úrade, pri základnej škole a pri vybavenosti, prevládajú tu dreviny ako: breza, borovice, smrek.

Rekreačno – oddychové, športové a kultúrno - historické objekty

- plocha športového ihriska je zatrávená obkolesená lesnými porastami,
- rekreačné objekty v časti Malá Sihot' – súkromné chaty v lesnom poraste.

11.5 OCHRANA KRAJINY A VÝZNAMNÉ KRAJINÁRSKE A EKOLOGICKÉ ŠTRUKTÚRY

Chránené územia

- Prírodná pamiatka Štrkovecké presypy - nachádzajú sa v k. ú. Šoporňa po oboch stranách cesty Šoporňa – Dlhá nad Váhom, v okolí majera Štrkovec.

Výmera : 1,7755 ha, lesný pozemok v užívaní ŠL.

Charakteristika: mohutné pieskové presypy zalesnené iba v temných partiách a so svahmi využívanými na poľnohospodárske účely. Reliéf je typom reliéfu zvláňených rovín nízkych riečnych terás s pokrovom sprašových hĺn a viatych pieskov. Územie je tvorené tromi pieskovými presypmi so stromovým porastom na ich vrchole. Stromová vrstva pozostáva z agátu bieleho (*Robinia pseudoacacia*) a bohato vyvinutým krovinným podrastom, ktorý tvorí baza čierna (*Sambucus nigra*) s primiešaným agátom a chmeľom obyčajným (*Humulus lupulus*). V bylinnom poschodí sa striedavo vyskytuje áron škvrtitý, lipkavec obyčajný, lastovičník väčší, stoklas jalový a stoklas strechový.

Dôvod ochrany: predmetom ochrany sú tri pieskové presypy spevnené vo svojej vrcholovej časti agátovým porastom. Dôvodom ochrany je zachovanie hĺbkovej a plošnej neporušenosti presypov s rastlinným krytom pre vedecké a náučné ciele.

ÚSES

Priemet RÚSES okresu Galanta do riešeného územia :

Regionálne biocentrum Šopornianske mŕtve ramená a Majšín (rBC32).

Biocentrum sa skladá z troch mŕtvych ramien Váhu, z ktorých najhodnotnejšia je lokalita Pasiенок. Súčasť biocentra je aj lužný les Majšín. Pasiенок – mŕtve rameno je zvyškom bývalého toku Váhu a je tvorený zachovalým, ktorý z troch strán uzatvára plochy lužného lesa s niekoľkými menšími lúčnymi porastami. Lesné porasty tvoria v nížinných polohách vrbovo – topoľové lužné lesy. Na relatívne suchších miestach sú vytvorené dubovo – brestovo – jaseňové lužné lesy. Na vodné a zamokrené plochy sú naviazané rastlinné spoločenstvá tvorené leknícou žltou (*Nuphar lutea*), žaburinkami (*Lemna* sp), ježohlavom vzpriameným (*Spartanium erectum*) okrasou okoličatou (*Butomus umbellatus*) a ďalšími.

Majšín – zvyšok lesných spoločenstiev „Galantskej Sihote,,. Porasty tvoria dubovo – brestovo – jaseňové lužné lesy.

Regionálne biocentrum Štrkovec (rBC33)

Predstavuje najmä lesné spoločenstvá mimo inundácie Váhu. Lesné porasty sú v značnej rozlohe premenené na topoľové monokultúry, ale so zvyškami mäkkého a tvrdého luhu. Biodiverzitu lokality zvyšuje zvyšok mŕtveho ramena Váhu, ktoré je vo vysokom štádiu zazemnenia so zvyškami pôvodných brehových porastov a sezónne sa vyskytujúcou vodnou hladinou.

Biokoridor nadregionálneho významu Váh (nBK1)

V našom riešenom území je tento biokoridor presmerovaný na plochy mŕtvych ramien Váhu s pôvodnou brehovou vegetáciou. Váh je v našom území premenený na vodnú nádrž Kráľová.

Stresové faktory: pozmenené činnosťou človeka - vodná nádrž, odlesnenie, monokultúry topoľa, znečistený vodný tok, intenzívne poľnohospodárstvo.

Biokoridor regionálneho významu Zajarčie (rBK13)

Regulovaný vodný tok bez výraznej brehovej vegetácie, prechádza intenzívne poľnohospodársky využívanou krajinou.

Návrh: vybudovať brehovú zeleň, posilniť funkčnosť vytvorením plošných interakčných prvkov (plochami nelesnej drevinnej vegetácie).

Prírodné zdroje – vodné zdroje sa nachádzajú v lokalite pasienok, nie sú využívané.

Ochranné lesy – sa nachádzajú na plochách chránených území Štrkovecké presypy a v lokalitách Pasienok a Dlhý les (navrhované na ochranu PR).

Ložisko štrkopieskov – nachádza sa na ploche vodného diela Kráľová.

Pôdy najlepších 3 BPEJ sa nachádzajú na väčšine územia s PPF. Tieto pôdy sú aj zavlažované.

Pamiatkový fond je rozpísaný v kapitole kultúrne dedičstvo.

Ekologicky významné segmenty

- vodné plochy a toky
- ostrovy vo vodnej nádrži
- plochy lesných porastov
- trvalé trávne porasty
- genofondové lokality fauny a flóry

- všetky plochy nelesnej drevinovej vegetácie v časti intenzívne využívanej na poľnohospodárske účely

11.6 KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN

Optimálne priestorové usporiadanie a využívanie územia

Znamená prenos výsledkov rozhodovacieho procesu na mapový podklad.

Limitované činnosti na danom území vyplývajú napr. aj z regulatívov ochrany prírody. Na území PP štrkovecké presypy je vylúčená činnosť:

- porušovanie rastlinného krytu
- používanie chemických prostriedkov
- vypaľovanie a iné ničenie bylinnej vegetácie
- rekultivácie
- znečisťovanie územia odpadmi a skládkami materiálu

Na plochách poľnohospodárskej pôdy platí zákon o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktorý chráni hlavne pôdu najlepších 3 BPEJ, pôdu s hydromelioračnými investíciami a pôdy s trvalými kultúrami (vinice, sady, chmelnice).

Ochranu lesných porastov zabezpečuje lesný zákon.

11.7 NÁVRH PRVKOV MÚSES

Priemet RÚSES okresu Galanta do riešeného územia :

Biocentrum regionálneho významu Šopornianske mŕtve ramená a Majšín (rBC32)

Biocentrum sa skladá z troch mŕtvych ramien Váhu, z ktorých najhodnotnejšia je lokalita Pasienok. Súčasť biocentra je aj lužný les Majšín.

Pasienok – mŕtve rameno je zvyškom bývalého toku Váhu a je tvorený zachovalým mendrom, ktorý z troch strán uzatvára plochy lužného lesa s niekoľkými menšími lúčnymi porastami. Lesné porasty tvoria v nížinných polohách vrbovo – topoľové lužné lesy. Na relatívne suchších miestach sú vytvorené dubovo – brestovo – jaseňové lužné lesy. Na vodné a zamokrené plochy sú naviazané rastlinné spoločenstvá tvorené leknícou žltou (*Nuphar lutea*), žaburinkami (*Lemna* sp), ježohlavom vzpriameným (*Sparganium erectum*) okrasou okolíkatou (*Butomus umbellatus*) a ďalšími.

Majšín – zvyšok lesných spoločenstiev „Galantskej Sihote,,. Porasty tvoria dubovo – brestovo – jaseňové lužné lesy.

Stresové faktory: blízkosť intravilánu, blízkosť ťažby štrkopieskov, rekreácia, plochy intenzívne poľnohospodársky využívané.

Návrh: plochy ornej pôdy premeniť na trvalé trávne porasty, časti týchto pozemkov navrhnúť na zalesnenie (potrebné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu), územie navrhované na ochranu ako prírodná rezervácia, hranice budú upresnené v podrobnejšej dokumentácii. Časť územie biocentra je navrhovaná ako prírodná rezervácia.

Biocentrum regionálneho významu Štrkovec (rBC33)

Predstavuje najmä lesné spoločenstvá mimo inundácie Váhu. Lesné porasty sú v značnej rozlohe premenené na topoľové monokultúry, ale so zvyškami mäkkého a tvrdého luhu. Biodiverzitu lokality zvyšuje zvyšok mŕtveho ramena Váhu, ktoré je vo vysokom štádiu zazemnenia so zvyškami pôvodných brehových porastov a sezónne sa vyskytujúcou vodnou hladinou.

Stresové faktory: blízkosť plôch intenzívne poľnohospodársky využívaných, monokultúry topoľa v lesných porastoch, lesné porasty sú aj hospodárske.

Návrh: dotykové plochy ornej pôdy premeniť na trvalé trávne porasty, vytvoriť pás ochrannej izolačnej zelene, lesné monokultúry postupne premieňať na zmiešané porasty vhodné na dané stanovište (orientačne podľa potenciálnej prírodnej vegetácie).

Biokoridor nadregionálneho významu Váh (nBK1)

V našom riešenom území je tento biokoridor presmerovaný na plochy mŕtvych ramien Váhu s pôvodnou brehovou vegetáciou. Váh je v našom území premenený na vodnú nádrž Kráľová.

Stresové faktory : pozmenené činnosťou človeka vodná nádrž, odlesnenie, monokultúry topoľa, znečistený vodný tok, intenzívne poľnohospodárstvo

Návrh : posilniť brehovú zeleň, zamedziť znečisťovaniu vodného toku.

Biokoridor regionálneho významu Zajarčie (rBK13)

Regulovaný vodný tok bez výraznej brehovej vegetácie, prechádza intenzívne poľnohospodársky využívanou krajinou.

Návrh : vybudovať brehovú zeleň, posilniť funkčnosť vytvorením plošných interakčných prvkov (plochami nelesnej drevinnej vegetácie).

Návrh prvkov MÚSES

Biocentrum miestneho významu Štrkovecké presypy

Súčasťou biocentra je časť PP Štrkovecké presypy, kde sa nachádza aj plocha lesných porastov a pás drevinovej vegetácie, ktorým je možné prepojenie biocentra s ostatnými prvkami ÚSES.

Stresové faktory : biocentrum sa nachádza v poľnohospodársky využívanej krajine, nie je reálne navrhovať biocentrum, ktoré by spojilo všetky tri plochy PP (jedná sa o desiatky ha ornej pôdy, ktorá by prešla do biocentra).

Návrh : posilniť plochu lesných porastov, časť ornej pôdy navrhujeme na zalesnenie.

Biocentrum miestneho významu Vtáčí ostrov

Súčasťou je navrhovaná prírodná pamiatka Vtáčí ostrov, je súčasťou vodnej nádrže Kráľová, nachádza sa tu 15 ročný lesný porast (vŕba, topoľ) vzniknutý z náletov zahustený krovinným podrastom. Dôvod ochrany – ornitologická lokalita.

Stresové faktory : blízkosť ťažobného priestoru

Biokoridor miestneho významu Jarčie

Regulovaný tok bez výraznej brehovej zelene, prepája Regionálny biokoridor s regionálnym biocentrom rBC32.

Stresové faktory : nedostatok brehovej zelene, prechádza veľkými plochami ornej pôdy

Návrh : vytvoriť brehovú vegetáciu z plôch špeciálnej zelene prvkov ÚSES.

Biokoridor miestneho významu Zajarčie - Štrkovecké presypy

Prepája regionálny biokoridor s miestnym biocentrom a regionálnym biocentrom Štrkovec. Súčasťou sú plochy a pásy lesných porastov.

Stresové faktory : prechod cez veľké plochy ornej pôdy, prechod cez komunikáciu, blízkosť zastavaných plôch Štrkovca.

Návrh : posilniť plochy vegetácie, vytvoriť prepojenie s rBC33 pásom špeciálnej zelene prvkov ÚSES.

Interakčné prvky plošné – posilňujú funkčnosť biocentier a biokoridorov, sú tvorené plochami lesných porastov, nelesnej drevinovej vegetácie a plochami verejnej zelene v obci.

Interakčné prvky líniové sú navrhované ako aleje pri komunikáciách a ako pásy izolačnej zelene okolo športových areálov, priemyselných areálov a hospodárskych dvorov. Plnia funkciu izolačnú ale aj estetickú. Špeciálna zeleň prvkov ÚSES - je to zeleň na plochách navrhovaných na biocentra a biokoridory. Pri návrhu výsadby tejto zelene je potrebné drevinovú skladbu konzultovať s Okresným úradom odbor ŽP ochrana prírody. Navrhovaná drevinová skladba by sa mala pridržovať drevinovej skladbe potenciálnej prirodzenej vegetácie daného územia.

Líniová zeleň pôdoochranná – navrhujeme ju hlavne na plochách ornej pôdy nad 100 ha a na plochách ornej pôdy s pôdou ľahkou ohrozenou vodnou, ale hlavne veternou eróziou. Sú to pásy zelene tvorené 2 etážami, ktoré zabránia pôsobeniu erózie. Táto zeleň je kombinovaná s líniovými interakčnými prvkami, ktoré plnia tú istú funkciu ale nachádzajú sa ako sprievodná zeleň komunikácií a tokov.

Ekostabilizačné opatrenia

Zvýšenie stability územia navrhujeme na ploche PD a ostatných hospodárskych dvoroch, veľká plocha areálov bez zelene, navrhujeme vytvoriť plochy na ozelenenie, výsadbu izolačného pásu zelene okolo areálov.

Eliminácia stresových faktorov – plocha Kameňolomov a štrkopieskov expedícia štrkopieskov – po vyčistení bude potrebné tento areál pretransformovať na inú funkciu. Areál je súčasťou nadregionálneho biokoridoru.

Zmena kultúry na TTP – navrhujeme na plochách ornej pôdy, ktorá sa nachádza v navrhovaných biocentrách a biokoridoroch. Intenzívne obrábanie pôdy s použitím chemikálií bude vylúčené.

Zalesnenie – navrhujeme na plochách, ktoré posilnia funkčnosť navrhovaných prvkov ÚSES. Na týchto plochách pôjde o zmenu PPF na LPF. Všetky tieto návrhy je potrebné spracovať podrobnejšie v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

Plocha na rekultiváciu – plocha skládky v súčasnosti v štádiu rekultivácie. Doplniť výsadbou vhodnej drevinovej vegetácie.

11.8 ZÁVER

Tento dokument je kombináciou krajinnoekologického plánu a návrhov MÚSES. Vzhľadom na prax a použiteľnosť týchto dokumentov, sme vybrali iba časti, ktoré ovplyvnia ďalšie spracovanie územnoplánovacej dokumentácie. Návrhová mapa prvkov MÚSES nie je navrhovaním optimálneho rozdelenia územia, ale usmernením návrhov na zástavbu na plochy, ktoré nie sú určené pre vybudovanie prvkov kostry ekologickej stability územia.

12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

12.1 NÁVRH RIEŠENIA DOPRAVY

(Vypracoval: Ing. Peter Rakšanyi)

Regionálne dopravné vzťahy

Geografická poloha sídla Šoporňa priamo ovplyvňovala rozvoj obce, ktorá bola založená v údolí nivy dolného Váhu (129 m.n.m.) na rozhraní Trnavskej tabule a južných úbočí Považského Inovca. Administratívne obec spadáje do najbližšie situovaného mesta Sereď, zamestnanosťou a charakterom výroby ju v minulosti výrazne ovplyvňovalo mesto Šaľa ako centrum poľnohospodárstva, s ním spojenej chémie a využitia prírodného kameniva riečišťa Váhu.

V súčasnosti a do výhľadu predpokladáme, že Šoporňa využije aj výhodnú dopravnú polohu, ktorú určujú významné **dopravné ťahy** západného Slovenska:

- rýchlostná cesta R1-I/51 medzinárodného ťahu ČR – Holíč – Trnava – Sereď – Nitra – Levice – I/66 – Šahy s mimoúrovňovou križovatkou MUK (Sereď - Šoporňa - Pata),
- cesta II/573 Šaľa – Šoporňa – Sereď hospodárskeho významu regiónu, v budúcnosti aj rekreačného významu,
- cesta III/5076 – Šoporňa – Pata – Hlohovec Vážsky ťah rekreačno – hospodárskeho významu,
- železničná stanica Sereď (7 km vzdialená) na ťahu M.133 Nové Zámky - Galanta - Trnava (Leopoldov) medzinárodného významu,
- vážska vodná cesta s prístavom Sereď a rekreačným zázemím vodnej nádrže Kráľová, ktorej súčasťou je aj obec Šoporňa.

Uvedené cestné ťahy tvoria dopravnú kostru sídla a ponúkajú voľný dopravný potenciál pre rekreačnú dopravu. Naopak obec si musí vytvoriť regulačné nástroje, aby rastúca automobilizácia nebola dôvodom narušenia kvality života vo verejnom priestore, ktorý tvoria prietahy ciest II/573 a III/5076. [2]

Dopravné podmienky rozvoja územia

Kvalita dopravnej infraštruktúry sídla je daná charakteristikami dopravnými, územnými a environmentálnymi. [2]

Dopravné charakteristiky sa odvíjajú najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu na cestných ťahoch, ktoré vzhľadom na posledné sčítania dopravy (SSC 1995 a 2000) odhadujeme takto:

cesta	profil	rok	Intenzita a skladba dopravy – sk.voz./deň				poznámky
			Spolu	Ťažké	Osobné	Motorky	
II/573	8-3030	1985	1336	766	545	19	[3]
		1990	1513	708	705	20	[3]
		1995	1928	846	1049	33	[3] pomer smerov nedľa 59:41
		2000*	2086				Prevzaté – ÚPN 1989 [1]
		2000	1970	780	1155	35	Výpočtom z koef. 1995 [3]
		2015	2240	820	1375	45	
III/5076	8-5599	1985	722	278	405	39	[3]
		1990	990	400	563	27	[3]
		1995	952	328	591	33	[3]
		2000*	1146				Prevzaté – ÚPN 1989 [1]
		2000	955	305	610	40	Výpočtom z koef. 1995 [3]
		2015	965	290	630	45	
		2030	985	295	640	50	

Výhľadovo uvažujeme s rozvojom automobilizácie 1 : 4,0 resp. 1 : 3,5. Upravené rozvojové koeficienty SSC'1995 pre celú sieť s vplyvom diaľnice. [3]

Blízkosť novej MUK Pata - Šoporňa na ceste R1-I/51 môže byť potenciálnym podnetom vzrastu hospodárskej ťažkej dopravy do priemyselného centra Šaľa, ale aj impulzom rozvoja rekreácie v okolí obce

Šoporňa. Mierny vzrast intenzít však nebude dôvodom na zvyšovanie kapacity cestných ťahov prechádzajúcich sídlom ako prietahy – rozširovaním, v súlade s pôvodným ÚPN. [1]

Územné charakteristiky pre rozvoj dopravy vyplývajú najmä z funkčných vlastností regiónu a samotného sídla. Cez územie bude v budúcnosti tranzitovať individuálna automobilová doprava IAD rekreačného významu, ktorá je vzhľadom na priestorové podmienky jestvujúcej komunikačnej siete udržateľná. Možnému rastu nákladnej NAD treba návrhom vytvoriť obmedzujúce prekážky novým usporiadaním uličného profilu v križovatkách. Pôvodne plánovaný severný obchvat pre ťažkú NAD sa z dôvodov čiastočného utlmenia ťažby štrkopieskov vo vodnom diele Kráľová a vzhľadom na výhľadovú plavbu substrátov v kanále Váhu, prehodnotil ako nepotrebná investícia.

Priestorové podmienky uličnej siete sídla sú obmedzené, preto sa v návrhu použijú najnižšie kategórie MK, vyhovujúce pobytovej funkcii a nízkej mobilite obyvateľov. Z týchto dôvodov sa doplnenie občianskej vybavenosti OV navrhuje v priestore centra obce a v prelukách v kombinácii s verejnou zeleňou pri bytových domoch, kde sa tak dotvoria verejné priestory menších námestí a parčíkov. Regulatívy pre nové ulice navrhujeme prispôbiť doterajšiemu vývoju obce (vnútorné parcely ako nové obytné štvrte).

Environmentálne charakteristiky sídla pri rieke a na brehu rekreačného jazera si vyžadujú koncipovanie návrhu dopravy na zvýšenie bezpečnosti cestnej dopravy a pobytu ľudí vo verejnom priestore ulíc doplnením sústavy chodníkov pri hlavných komunikáciách, prekategorizovaním MK na **obytné ulice** a pripojením obce na regionálne a nadregionálne cyklistické ťahy najmä pozdĺž Váhu. Verejným uliciam chýba dopravný a architektonický mobiliár, informačný systém, zapojenie prírodných prvkov (voda, zeleň) a osvetlenia ako rozpoznávacích atribútov obce. Súčasný systém odvodnenia ulíc s hlbokými betónovými priekopami je nebezpečný a monofunkčný, preto sa navrhuje zmeniť na zelené plochy. V návrhu uplatňujeme niektoré výsledky výskumu v oblasti trvalo udržateľnej kvality dopravnej infraštruktúry, vhodné pre malé sídla. [2].

Územný priemet rozvoja dopravy

Aktualizácia dopravnej časti ÚPN obce Šoporňa premieta do územia nové poznatky dopravného a územného plánovania z obdobia posledných 10 rokov získané výskumom a analýzami európskych trendov z hľadiska ich vhodnosti použitia aj v krajinách strednej Európy. Týmito trendami je predovšetkým bezpečnosť a celková udržateľnosť rozvoja verejného urbánneho priestoru zabezpečovaná úspornými parametrami dopravných plôch a priestorové ukludnenie dynamickej dopravy organizačnými opatreniami. [2] Vzhľadom na skutočnosť zaostávania slovenskej legislatívy a STN za uvedenými trendami ponúkame **návrh** priestorového ukludnenia dopravy s reintegráciou dopravného priestoru prietahov ciest obcou a modelovanie vyššej kvality urbánneho priestoru centra obce na princípe potlačania dopravných funkcií. Ďalší rozvoj homogénnych obytných štvrtí navrhujeme v súlade s uvedenými zásadami.

Regionálne komunikácie ciest II/573 a III/5076 tvoria komunikačnú kostru sídla Šoporňa a budú zabezpečovať dopravné pripojenie s regiónom. Navrhujú sa ponechať vo funkcii B2 – miestne zberné komunikácie s obsluhou prilahlých pozemkov, v kategórii MZ 9/50 **redukciami priečneho usporiadania a trasovaním v centrálnej časti sídla**.

Podstata **dôsledného ukludnenia tranzitnej dopravy v centre** obce sa navrhuje zapojením MK M. Nešpora do systému hlavných dopravných ulíc a reguláciou dopravy v dvoch križovatkách s odbočením hlavného smeru. Denné intenzity aj podiel NA nie sú prekážkou narušenia plynulosti takéhoto návrhu usmernenia dopravy. **Spoločenský bulvár MK Komenského** v kategórii C1-MO12/40 sa navrhuje koncipovať ako **miestny bulvár** v zeleni s koncentráciou spoločenských funkcií centra obce. OV sa navrhuje doplniť kombináciou pevných a mobilných objektov s ambulantnými službami „na ulici“, vo vzrastlej zeleni. Dostatočné možnosti existujúcich priečných peších chodníkov sú zárukou vyhovujúcej pešej dostupnosti integrovaných služieb celého bulvára. Niku zastávky SAD je možné umiestniť aj do MK Nešporovej, kde intenzita bulvára vo vidieckej zástavbe postupne v križovatke zaniká.

Centrum obce sa môže postupne rozšíriť aj do dnešnej uličky pri kostole, čím sa vytvoria podmienky pešieho prepojenia Komenského a Šaľskej ulice. Nika zastávky SAD sa navrhuje umiestniť pred a za križovatku Nitrianska/Nešporova. Zeleň pri BD a školách sa navrhuje zverejniť vedením priečnych aj pozdĺžnych chodníkov s umiestnením mobiliáru aktivít centra obce. V zeleni majú miesto aj parkoviská pozdĺžne radené k MK. Zastávku hlavnej trasy Šaľa-Sereď navrhujeme premiestniť do centra k ihriskám na Šaľskej ulici.

Regionálne komunikácie mimo intravilánu pripájajú zóny aktivít katastra obce (RD-hrádza, spojnice k Rekondičnému stredisku Duslo, štrkopieskovne, skleníky, spojnice do Hajského...). Tieto komunikácie hodnotíme ako vyhovujúce, bez potreby návrhu zmien trasovania a lokálnych úprav.

Slovenská autobusová doprava SAD má pre obec kľúčový význam, lebo pripája diaľkovými linkami obec na sídelnú sieť SR a regionálnymi na významné regionálne centrá Sereď, Šaľa, Nitra a Trnava.

Hustota spojov v súčasnosti zodpovedá dopytu v rozsahu:

Zastávka Sereďská-ZS, smery Sereď, Pusté Sady, Hlohovec s 2x19 spojmi, výhľad 2x22

Zastávka Nitrianska – centrum, Pata-Galanta 2x3 spoje, Trnava-Sereď-Nitra 2x14 spojov,

Zastávka Šaľská, smery Šaľa-Sereď 2x11 spojov, Sereď-Močenok 2x6 spojov.

Okrem veľkej zastávky v centre obce sa navrhujú posuny umiestnenia zastávok takto:

- Sereďská bližšie k areálu škôlky a predajne drevín – pred križovatku,
- Centrum na ceste II/573 do priestoru námestia Rýľkova, alt. V križovatke so Slnecnou,
- Nová pri RD – smer Šaľa.

Všetky zastávky sa navrhujú vybaviť prístreškami s väzbou na sociálne zariadenia susediacej OV a prechodmi pre chodcov cez hlavné komunikácie. Takéto rozmiestnenie a vybavenosť zastávok môže byť impulzom zvýšenia kvality života v obci a pokryje výhľadové nároky mobility obyvateľstva.

Miestne komunikácie lokálneho významu spolu s verejnými priestormi námestí sa majú významne podieľať na zvyšovaní kvality života v obci. Optimálna hustota a súčasné úsporné šírkové usporiadanie obslužných ulíc sú dobré východiská pre udržateľnosť kvality ich využitia aj vo výhľade. V jestvujúcej sieti navrhujeme len minimálne šírkové zmeny, ktoré sa dajú doceliť dosypaním a zhutnením krajnic existujúcich MK v obytných štvrtiach Argentínska, Na kopci a Nábřežná. V návrhu sú takto vystriedané kategórie **C2-** doplnková **dopravno-obslužná MK** v kategórii MO7/40, MOK7,5/40 – dvojpruhové obojsmerné, MOK4/30, MOK4,5/30 – jednopruhé obojsmerné s malou intenzitou dopravy, úprava s krajnicou slúži ako odvodnenie do príľahlého zeleného vsakovacieho pásu, poprípade aj miesto chodníka. Novým prvkom zvýšenia kvality dopravnej infraštruktúry je návrh **ukľudnených komunikácií D1** v obytných uliciach krajnicového typu so vsakovacím pásom a jednostranným chodníkom, jednopruhé, obojsmerné: D1-MOK6,5/10 ako úprava celého uličného profilu: 1m (chodník) + 1m zeleň + 3m vozovka + 0,5m vsakovacia krajnica + 1m zelený pás pri plote predzáhradky.

Rovnakými princípmi kvality dopravy podriaďujeme aj rozvoj nových lokalít bývania. Pozdĺž hrádze vodnej nádrže Kráľová navrhujeme novú obslužnú MK v celej dĺžke zastavaného intravilánu C2-MOK7,5/30, z dôvodov lokalizácie vybavenosti: štadión, ČOV, nástup do rekreačných priestorov jazera, trafostanice za RD, pripojenie obce k areálom zotavenia.

Spoločenské funkcie a zvyšovanie kvality života navrhujeme regulovať ponukou pozdĺžne situovaných **parkovísk** k MK v priestore centra obce, garážovaním na vlastných pozemkoch, malokapacitnými parkoviskami v okrajových areáloch: športový štadión P15, ČOV – P4, MU a Pošta – P8, cintorín P8, RD-Agricola – P10, autodoprava Sereďská –P2, záhradníctvo P2.

Koncepciu dopravného ukľudnenia obce navrhujeme posilniť **samosťatnými pešími a cyklistickými chodníkmi:**

- v starej zástavbe zjazdovými pešími chodníkmi D3 jednotným profilom dom-MK-dom,

- v pešej zóne centra chodníkmi šírky min. 1,5 m,
- pozdĺž hlavných prietahových komunikácií chodníkmi pozdĺž existujúcich domov,
- pozdĺž novej MOK pri hrádzi chodníkom popri obytných domoch,
- cyklistické miestne trasy navrhujeme opticky značiť v hlavných obslužných uliciach C2 so šírkovou rezervou, na spoločnom dopravnom páse s AD.

Cyklistické regionálne ťahy :

- po hrádzi od Serede, popri štadióne (turistická ubytovňa, opravovňa a požičovňa bicyklov, občerstvenie, informácie, telefón, sociálne zariadenia), s pokračovaním okolo RD, nástupného centra rekreácie (stanovanie), po hrádzi do Dlhej nad Váhom,
- okolo Rekondičného sanatória Dusla Šaľa (možnosť spoluinvestovania),
- po účelových komunikáciách v regióne (Hájska, Močenok-Nitra, hrádza kanála do Šale),
- pozdĺž cesty III/5076 do Paty a údolia Váhu smer Hlohovec - Piešťany,
- do rekreačných areálov a prístavu Sereď cez Šintavu, po hrádzi Trnávky do Trnavy.

Eliminácia kolízií dopravy s územím

Interakciu dopravy s urbánnym územím hodnotíme kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní: hygienických dopadov, bezpečnosti, estetického obrazu verejného dopravného priestoru.

Hygienické dopady dopravy na územie obce Šoporňa budú mať negatívny trend úmerne vzrastu intenzity automobilovej dopravy, najmä podielu ťažkej NAD. Dopady predpokladáme len v priestoroch prietahov ciest II/573 a III/5076 sídlom s prejavmi zvýšeného: hluku, vibrácií, exhalátov, prachu, blata, snehu, náľadia, posypov. Vzrast intenzity dopravy sa predpokladá v priemere o 25%, čo ale pri pomerne nízkych intenzitách (východiskový rok 2000) nebudú alarmujúce hodnoty. Najnepriaznivejšia hluková situácia v cieľovom roku 2015 od maximálnej predpokladanej intenzity $I_d = 2240$ sk.voz/24h bude: $L_A = 65,7$ dB(A) pri zdroji a $L_d = 63,1$ dB(A) na fasádach objektov Šaľskej a Sereďskej ulice. Ostatné hodnoty budú podstatne nižšie. Pozdĺž oboch prietahov ciest sa navrhuje doplniť filtračnú zeleň stromov.

Kumulácia negatívnych účinkov dopravy je prakticky v území vymedzenom ochrannými pásmami OP = 18 m, avšak tieto vzhľadom na tesnú zastavanosť nemôžu byť rezervované na účinné opatrenia zeleňou alebo dostavbou protihlukových funkčných objektov.

Bezpečnosť vo verejných priestoroch hlavných komunikácií navrhujeme zlepšiť zakrivením trás ciest, čím sa dosiahne zníženie prejazdnej rýchlosti AD na navrhovanú $v=50$ km/h a návrhom nízkych kategórií MK s pruhmi 2x3,25 m, 2x3 m, v obytných uliciach aj jednopruhovými obojsmernými MK. V priestoroch obojstranných zastávok SAD a na križovaniach peších ťahov treba vyznačiť priechody pre chodcov ako optickú zábranu rýchlosti dopravného prúdu na hlavných komunikáciách. Vyvýšenie priechodov je potrebné zvlášť posúdiť vzhľadom na intenzitu a skladbu dopravného prúdu. V križovatkách sa odbočením hlavného smeru vpravo/vľavo dosiahne tiež zníženie prejazdovej rýchlosti, tiež v kombinácii s vyznačenými priechodmi pre chodcov.

Súčasný systém odvodnenia prakticky všetkých ulíc s hlbokými betónovými priekopami je **nebezpečný**, neestetický a preto sa navrhuje zmeniť na zelené plochy. Technické riešenie odvodnenia ulíc navrhujeme takto: polozenie drenážnych tvárnic na dno priekop, zasypanie priepustnou vrstvou triedeného štrkopiesku formou filtra, povrchová úprava humusom a zatrávením. Takto sa dosiahne vysoký estetický obraz súvislej zelenej plochy ulice, pričom pás môže slúžiť na peší pohyb, parkovanie vozidiel návštevníkov, ale aj na voľný pohyb detí v tichých priestoroch s návrhovou rýchlosťou do 30 km/h., resp 10 km/h v obytných uliciach. Pozdĺž celého prietahu ciest obcou, ale aj ďalších MK sa navrhuje umiestniť výraznú informatiku, osvetlenie, estetické prístrešky zastávok SAD a mobiliár služieb OV, doplnený parkovou zeleňou, dlažbou chodníkov, cyklistických cestičiek a zhromažďovacích plôch námestí. Zelené svahy upravených potokov a kanálov pozdĺž komunikácií sa navrhujú dotvoriť lavičkami, najmä v priestore bývania a škôl Komenského ulice.

Literatúra:

1 – ÚPN-SÚ Šoporňa, dopravná časť, Ing. Chmelo, Stavoprojekt Piešťany, 1989

2 – Bezák,B., Rakšányi,P. a kol.: Trvalo udržateľná kvalita mestskej dopravnej infraštruktúry, GVU-1/7120/20, čiastkové výstupy, seminár K-DOS-SvF STU, Bratislava, 02/2002

3 – Celostátne sčítania cestnej dopravy, SSC Bratislava, roky 1985, 1990, 1995.

12.2 NÁVRH RIEŠENIA VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

(Vypracoval: Ing. Ladislav Sajko)

Zásobovanie pitnou vodou - popis súčasného stavu

Obec Šoporňa má vybudovaný verejný vodovod pitnej vody s odberom zo skupinového vodovodu Jelka - Sered' - Galanta DN 300 mm. Do spotrebiska vedie prípojka DN 200 mm. Rozvodné potrubie po obci je svetlosti DN 100 mm z PVC a je v jednom tlakovom pásme. Odber pitnej vody je zabezpečený pre obyvateľov, aj jednotlivé objekty patriace k občianskej a technickej vybavenosti. Vodovodná sieť bola zrealizovaná v roku 1985. Mimo obec sa nachádza Rekondičné sanatórium Dusla Šaľa a.s., ktoré je tiež napojené na obecný rozvod vody.

Roľnícke družstvo Agricola a Dom sociálnych služieb pre deti v lokalite Štrkovec majú vybudované vlastné zdroje (studne) pitnej vody a preto v ďalších úvahách s nimi nepočítame.

Z verejného vodovodu je odber aj na zalievanie záhrad vo vegetačnom období. V obci sa nenachádzajú priemyselné prevádzky využívajúce prevádzkovo-technologické vody.

Zásobovanie pitnou vodou - návrh riešenia

V rámci Aktualizácie ÚPN obce Šoporňa sa počíta s Ďalším rozvojom obce, ktorý je rozložený do dvoch etáp: I. etapa a výhľad.

Základné údaje o počte obyvateľov a domov:

	Súčasný stav	I. etapa	Výhľad
Počet obyvateľov	4150	4550 (+400)	5000 (+450)
Počet rodinných domov	1423	+143	+170
Počet bytových domov	124	+2 x 6 = 12	-

Popri výstavbe rodinných domov sa počíta aj s výstavbou občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít.

Bilancia potreby pitnej vody je navrhnutá v zmysle Vestníka Ministerstva poľnohospodárstva, čiastky 5 z 29 februára 2000 so špecifickou potrebou pitnej vody:

- byty ústredne vykurované s ústrednou prípravou teplej vody	14,5 l/osoba deň
- byty s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom	135 l/osoba deň
- ostatné byty so sprchovacím kútom	100 l/osoba deň

Výpočet potreby pitnej vody

Súčasný stav - rok 2002

a/ obyvateľstvo

■ bývanie	4150 ob. x 135 l/osoba deň	560 250 l/deň
■ občianska a technická vybavenosť podľa čl. 6	4150 ob. x 25 l/osoba deň	103 750 l/deň
■ Materská škola	120 x 60 l/dieťa deň	7 200 l/deň
■ Základná škola	540 žiakov x 40 l/dieťa deň	21 600 l/deň

Spolu voda pre obyvateľstvo 692 800 l/deň

b/ zalievanie záhrad

■ zalievanie záhrad vo vegetačnom období (uvažujeme 10% zo zastavanej plochy 127 ha po dobu 4 mesiacov)	$(127 \text{ ha} \times 0,1) \times 3000 \text{ m}^3/\text{ha rok} \cdot (4 \times 30) =$	317 500 l/deň
■ kropenie hrobov	$(1,50 \text{ ha} \times 210 \text{ m}^3/\text{ha rok}) \cdot (6 \times 30) =$	1 750 l/deň
■ kropenie ihrísk 2,50 ha	$25\,000 \text{ m}^2 \times 1,2 \text{ l/jedno kropenie}$	30 000 l/deň
Spolu voda na zalievanie		349 250 l/deň
Spolu denná potreba Qd		1 042 050 l/deň
		12,06 l/sec
V letnom období je celková denná potreba Qd = 1042,05 m ³ /deň		12,06 l/sec.

Nerovnomerný priebeh potreby pitnej vody uvažujeme len z potrieb pre obyvateľov.

■ priemerná denná potreba Qp =	698,80 m ³ /deň
	8,02 l/sec
■ maximálna denná potreba Qm	1 108,48 m ³ /deň
	2,83 l/sec
■ maximálna hodinová potreba Qh= Qm/24 x Kh = (1108,48 : 24) x 1,8 =	83,14 m ³ /hod
	23,09 l/sec

Návrh - I. etapa

a/ obyvateľstvo

■ potreba pitnej vody pre obyvateľstvo z r. 2002	692 800 l/deň
■ nárast pre bývanie	400 ob. x 135 l/osoba deň
■ občianska a technická vybavenosť podľa čl. 6	
■	400 ob. x 25 l/osoba deň
	10 000 l/deň

Spolu voda pre obyvateľstvo 756 800 l/deň

b/ zalievanie záhrad

■ potreba vody na zalievanie v roku 2002	349 250 l/deň
■ zalievanie záhrad vo vegetačnom období (uvažujeme 10% zo zastavanej plochy 4,9 ha po dobu 4 mesiacov)	
■ $(4,9 \text{ ha} \times 0,1) \times 3000 \text{ m}^3/\text{ha rok} \cdot (4 \times 30) =$	12 250 l/deň
Spolu voda na zalievanie	361 500 l/deň
Spolu denná potreba Qd	1 118 300 l/deň
Celková denná potreba Qd	1 118,30 m ³ /deň
	12,94 l/sec

V letnom období je celková denná potreba Qd = 1042,05 m³/deň 12,06 l/sec.

Nerovnomerný priebeh potreby pitnej vody uvažujeme len z potrieb pre obyvateľov.

■ priemerná denná potreba Qp =	756,80 m ³ /deň
	8,76 l/sec
■ maximálna denná potreba Qm	1 210,88 m ³ /deň
	14,01 l/sec
■ maximálna hodinová potreba Qh= Qm/24 x Kh = (1108,48 : 24) x 1,8 =	75,68 m ³ /hod
	21,02 l/sec

Návrh - výhľad do roku 2030

a/ obyvateľstvo

■ potreba pitnej vody pre obyvateľstvo z r. 2002 a I. etapa	756 800 l/deň
■ nárast pre bývanie	450 ob. x 135 l/osoba deň
■ občianska a technická vybavenosť podľa čl. 6	
■	450 ob. x 25 l/osoba deň
	11 250 l/deň

Spolu voda pre obyvateľstvo 828 800 l/deň

b/ zalievanie záhrad

■ potreba vody na zalievanie v roku 2002 + I. etapa	361 500 l/deň
■ zalievanie záhrad vo vegetačnom období (uvažujeme 10% zo zastavanej plochy 12,0 ha po dobu 4 mesiacov)	
■ $(12,0 \text{ ha} \times 0,1) \times 3000 \text{ m}^3/\text{ha rok} \cdot (4 \times 30) =$	30 000 l/deň
Spolu voda na zalievanie	391 500 l/deň
Spolu denná potreba Q _d	1 220 300 l/deň
Celková denná potreba Q _d	1 220,30 m ³ /deň
	14,12 l/sec

Nerovnomerný priebeh potreby pitnej vody uvažujeme len z potrieb pre obyvateľov.

■ priemerná denná potreba Q _p =	828,80 m ³ /deň
	9,59 l/sec
■ maximálna denná potreba Q _m	1 326,08 m ³ /deň
	15,35 l/sec
■ maximálna hodinová potreba Q _h = Q _m /24 x K _h = (1108,48 : 24) x 1,8 =	99,46 m ³ /hod
	27,63 l/sec

Potreba pitnej vody stav a návrh

PITNÁ VODA	Merná jedn.	Etapizácia					
		2002		I. etapa		výhľad	
		pitná voda pre obč.	voda na polievanie	pitná voda pre obč.	voda na polievanie	pitná voda pre obč.	voda na polievanie
Priemerná denná potreba, Q _p	m ³ /d	692,8	349,25	756,8	361,5	828,8	391,5
	l/s	8,02	4,04	8,76	4,18	9,59	4,53
Maximálna denná potreba, Q _{max} = Q _p · K _d	m ³ /d	1108,48	-	1210,88	-	1326,08	-
	l/s	12,83	-	14,1	-	15,35	-
Maximálna hodinová potreba, Q _h = k _h · Q _{max} /24	m ³ /d	83,14	-	75,68	-	99,46	-
	l/s	23,09	-	21,02	-	27,63	-
Ročná potreba	m ³ /h	252,872	41,91	276,232	43,380	302,512	46,980

Poznámka: Voda na polievanie záhrad a kropenie cintorínov a športových plôch sa vsakuje do pôdy a neodteká ako odpad do kanalizácie.

Návrh opatrení

Do nových lokalít navrhnutých na výstavbu rodinných domov, bytových domov a podnikateľských aktivít bude potrebné rozšíriť rozvodnú sieť pitnej vody. Potrubie doporučujeme z PVC DN 100 mm. Vodovodná sieť bude budovaná postupne a predpokladá sa vybudovať v I. etape cca 1 510 m a vo výhľade cca 2 672 m dĺžky nových vodovodných potrubí.

12.3 VODNÉ TOKY

(Vypracoval: Ing. Ladislav Sajko)

Katastrálnym územím obce Šoporňa preteká niekoľko vodných tokov.

- tok rieky Váh tečie celým katastrálnym územím obce zo severu na juh po západnom okraji lemuje obec Šoporňa. Pri obci je Váh upravený do vodného diela Kráľová.. Účelom vodnej nádrže je okrem rekreačnej funkcie, pre ktorú zatiaľ nie sú vytvorené vhodné podmienky, zásobovanie vody pre poľnohospodárske závlahy a predovšetkým pre budúce plavebné účely. Plocha vodnej nádrže je cca 150 ha, stredný ročný prietok 152 m³/sec. a storočný prietok 2 100 m³/sec. Max. prevádzková hladina je na kóte 124,00 m.n.m. a minimálna hladina na kóte 122 m.n.m.. Prietok Q₃₅₅=40 l/sec. a znečistenie podľa ukazovateľov BSK₅=6,2 mgO₂/l.
- potok Jarčie (Jác) preteká celým katastrom zo severu na juh a to po východnom okraji katastrálneho územia a vlieva sa do rieky Váh pod jeho prehradením. Podľa údajov povodia Váhu potok Jarčie má prietok Q₃₅₅=40 l/sec. a znečistenie podľa ukazovateľov BSK₅=6,2 mgO₂/l.;

- potok Zajarčie (Malý Jarčok) vo východnej časti katastrálneho územia, v menšom úseku lemuje východnú hranicu katastra, križuje sa s Hájskym kanálom a v juhovýchodnom cípe katastra tvorí jeho ľavostranný prítok Hornokráľovský kanál;
- Šoporniansky kanál, ktorý v severnej časti lemuje východnú časť zastavaného územia obce, v južnej časti prechádza cez obytné územie a nad areálom roľníckeho družstva sa vlieva do ramena rieky Váh.

V Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa požadujeme:

- rešpektovať ochranu povrchových tokov (riek a kanálov - ochranné pásmo 6 metrov od brehovej čiary podľa zákona 184/2002 Z. z. o vodách a nadväzných vyhlášok),
- obmedziť zaúšťovanie odpadových vôd do vodných tokov a kanálov,
- vyčistiť všetky vodné toky kanále v obci.

12.4 ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

(Vypracoval: Ing. Ladislav Sajko)

Popis súčasného stavu kanalizácie

Obec Šoporňa má v súčasnosti čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu DN 300 mm s odvedením splaškových vôd do biologickej čistiacej stanice (ČOV), nachádzajúcej sa na západnom okraji obce, južne od futbalového ihriska. Obec má vypracovanú projektovú dokumentáciu rozšírenia ČOV a kanalizácie, ktorá rieši kanalizáciu pre celú obec. Vypracovala ju v roku 1995 firma VINERS, s.r.o. vodo hospodársko-inžiniersko-ekologická a realizačná spoločnosť so sídlom v Galante, pod zákazkovým číslom 05-PS-94 ako projekt stavby. Podľa tohto projektu sa kanalizácia v obci realizuje po etapách. Jedná sa o kanalizáciu gravitačno-prečerpávaciu. V súčasnosti je kanalizácia vybudovaná v severnej časti obce a to v rozsahu cca 30 %. Výstavba kanalizácie sa realizuje podľa finančných možností obce. Tam, kde zatiaľ nie je kanalizácia vybudovaná, rodinné domy aj občianska vybavenosť sú odkanalizované do žump s pravidelným odvozom odpadu splaškových vôd do ČOV. Objekty žump sú z väčšej časti v zlom technickom stave, dochádza z nich k presakom do podzemných vôd a k ich znečisťovaniu.

Čistiaca stanica odpadových vôd je mechanicko-biologická s aerobnou stabilizáciou kalov. Mechanickú časť tvoria mechanicky stierané hrablice. Biologická časť je tvorená z aktivačnej nádrže s aerátorom a dosadzovacej nádrže, z ktorej sa prebytočný kal vypúšťa na kalové polia. ČOV je typu TAPSZTA BSZ-11 s týmito technickými údajmi:

■ počet EO	1000 obyvateľov
■ priemerné denné množstvo odpadových vôd Q_p	5,03 m ³ /hod.
■ 18 hodinový priemer Q_{MAX}	6,78 m ³ /hod.
■ maximálny prietok Q_{MAX}	8,60 m ³ /hod., 2,39 l/sec

Vyčistená odpadová voda je vyústená do ramena Váhu. Pri súčasnom rozsahu odkanalizovania obce a množstva odpadových vôd pritekajúcich na ČOV sa zabezpečuje čistenie odpadových vôd v súlade s ukazovateľmi prípustného znečistenia vypúšťaných vôd ustanovených nariadením vlády č. 242/1993.

Existujúca ČOV kapacitne pre konečný stav obyvateľstva nepostačuje. Nutne sa musí počítať s jej rozšírením.

Odvod dažďových vôd je riešený do povrchových rigolov a odtiaľ do existujúcich tokov, prípadne do vsaku.

Odkanalizovanie - návrh riešenia

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd (OV)

Množstvo splaškových odpadových vôd sa určuje zvyčajne podľa výpočtu spotreby vody, ktorý zohľadňuje budúci rozvoj obyvateľstva (STN 736701). Na výpočet množstva splaškových odpadových vôd použijeme základné údaje z tabuľky spotreby vody - priemernú dennú potrebu pitnej vody a to len pre obyvateľov, ktorá v konečnej fáze užitia odteká ako odpad do splaškovej kanalizácie.

Množstvo odpadovej vody a základné požiadavky pre ČOV udáva tabuľka

	Merná	Etapizácia			Parametre
	jedn.	2002	1. etapa	výhľad	exist. ČOV
Počet obyvateľov	obyv.	4150	4550	5000	-
Priemerná denná potreba pit. vody	m ³ /d	692,80	756,80	828,80	-
Priemerné denné množstvo odpad. vôd, Q _d	m ³ /d	692,80	756,80	828,8	120,72
Priemerné hodinové množstvo, Q ₂₄ =Q _d ·24	m ³ /h	28,87	31,53	34,51	5,05
Súčiniteľ hodinovej nerovnosti, k _{max} k _{min}	m ³ /h	2,00	2,00	2,00	-
		0,60	0,60	0,60	-
Max. hodinové množstvo OV, Q _{max} =Q ₂₄ ·k _{max}	m ³ /h	57,74	63,06	69,09	8,60
Min. hodinové množstvo OV, Q _{min} =Q ₂₄ ·k _{min}	m ³ /h	17,32	18,92	20,71	3,02
Špecifické znečistenie BSK ₅ , (72g/ob)	kgO ₂ /d	298,80	327,60	360,00	-
Ekvivalentný počet obyv., E _o	E.obyv.	4980	5460	6000	1000

Návrh opatrení

V obci je zatiaľ vybudovaných cca 30 % splaškovej kanalizácie. Tam, kde nie je vybudovaná kanalizácia sú rodinné domy opatrené žumpami, ktoré sú zväčša v zlom technickom stave. Dochádza k presakom do podzemných vôd a ich znečisťovaniu, čo je neprípustné. Doporučujeme čo najskôr vybudovať po celej obci splaškovú kanalizáciu podľa už vypracovanej projektovej dokumentácie, v ktorej kanalizačné rozvody sú navrhnuté z PVC DN 300 mm. Technicky je kanalizácia riešená ako gravitačno-výtlačná a projekt uvažuje s týmito prečerpávacími stanicami (PČS 1-4 sú zaradené medzi verejnoprospešné stavby):

- PČS 1 (existujúca) - na Poštovej ulice,
- PČS 1 (navrhovaná) na križovatke ulíc Kollárovej, Fazulovej a Fučíkovej,
- PČS 2 na Šaľskej ulici,
- PČS 3 na Lesnej ulici,
- PČS 4 na konci Mlynskej ulice.

Pre severnú časť obce navrhujeme vypracovať projektovú dokumentáciu na rozšírenie existujúcej kanalizácie, ktorá by zabezpečila odkanalizovanie tých ulíc, ktoré nie sú napojené na kanalizáciu.

Do nových lokalít bude potrebné predĺžiť splaškovú kanalizáciu DN 300 mm z PVC, ktorá bude tiež gravitačno-prečerpávací v rozsahu v I. etape cca 1 262 m a vo výhľade 2 900 m.

Pre objekt ČOV sú základné parametre uvedené v tabuľke. Pre porovnanie sú v tabuľke uvedené aj parametre terajšej ČOV, ktorá svojou veľkosťou predstavuje cca 20 % kapacity požiadaviek k dnešnému dňu a výhľadu asi 17 %. Aj objekt ČOV je nutné kapacitne rozšíriť a to v priestore terajšieho areálu ČOV, kde sú na to vytvorené podmienky.

Dažďové vody

Systém odvádzania dažďových vôd aj pre budúci výhľad doporučujeme ponechať ako je v súčasnosti, nie však do otvorených priekop. Dažďové vody zo striech navrhujeme odvádzať do vsaku, Z ciest a spevnených plôch doporučujeme odvádzať dažďové vody do krytých betónových priekop, prípadne do pozdĺžneho drenážneho systému alebo kombináciou týchto dvoch spôsobov. Tento návrh doporučuje z dôvodu, že obec má pomerne úzke ulice. Takýmto opatrením vznikne možnosť pozdĺž ciest vytvárať zatravnené plochy, chodníky, prípadne priestor na parkovanie vozidiel. Priekopy navrhujeme riešiť v rámci objektu ciest. Do týchto priekop sa nesmú vypúšťať iné odpadové vody.

12.5 ZÁSOBOVANIE PLYNOM

(Vypracoval: Ing. Ján Ťavoda)

V súčasnosti je obec Šoporňa plynofikovaná. Zdrojovým plynovodom pre zásobovanie obce Šoporňa je vysokotlakový plynovod DN 300 PN 25 Trnava - Šaľa. Sídlo je zásobované z VTL plynovodu cez prípojky, regulačné stanice, nízkotlakové plynovody a prípojky k odberateľom.

Odber zemného plynu pre domácnosti a občiansku vybavenosť zabezpečujú dve samostatne stojace, typizované skriňové regulačné stanice, každá o výkone 1 200 m³/hod. Regulačné stanice sú vzájomne s NTL plynovodom prepojené, čím sa zamedzí prípadnému výpadku dodávky zemného plynu do miestnej siete pri poruche jednej z regulačných staníc.

Roľnícke družstvo Agricola, s.r.o. je zásobované plynom z vlastnej regulačnej stanice RS 800, pričom vývod NTL z regulačnej stanice je prepojený na NTL rozvod miestnej siete.

Miestna sieť vytvára podmienky pre 100 % plynifikáciu obce. Možno preto konštatovať, že podstatná časť tepla pre účely kúrenia, varenia a prípravu teplej úžitkovej vody sa získava spaľovaním zemného plynu.

Sekundárne rozvody NTL v obci sú z lineárneho polyetylénu (staršie NTL rozvody) a novšie z ocele. Potrubia uložené v zemi sú označené výstražnou fóliou žltej farby proti poškodeniu pri výkopových prácach iných podzemných vedení.

Dĺžka sekundárnych rozvodov NTL plynovodu je 18 750 m.

Spotreba plynu - súčasný stav

Odberateľ	Počet odberateľov	Spotreba plynu	
		m ³ /h	m ³ /rok
Obyvateľstvo občianska vybavenosť	1 083	2 166	3 300 000
Obyvateľ občianska vybavenosť roľnícke družstvo	1	700	2 705 000 595 000 1 200 000
Spolu	1 084	2 866	4 500 000

Návrh zásobovania plynom - I. etapa

Nárast bytového fondu o 155 domácnosti

Dĺžka sekundárnych rozvodov NTL plynovodu +1 400 m.

Navrhovaná spotreba plynu v I. etape

Odberateľ	Počet odberateľov	Spotreba plynu	
		m ³ /h	m ³ /rok
Obyvateľstvo občianska vybavenosť	1 238	2 476	3 771 000
Obyvateľstvo občianska vybavenosť podnikateľské aktivity	6 1	700	3 085 000 686 000 1 200 000
Spolu	1 245	3 176	4 971 000

Návrh zásobovania plynom - výhľad

Nárast bytového fondu o 175 domácnosti

Dĺžka sekundárnych rozvodov NTL plynovodu +3 350 m.

Navrhovaná spotreba plynu - výhľad

Odberateľ	Počet odberateľov	Spotreba plynu	
		m ³ /h	m ³ /rok
Obyvateľstvo občianska vybavenosť	1 408	2 816	4 289 000
Obyvateľstvo občianska vybavenosť podnikateľské aktivity	9 1	700	3 516 000 773 000 1 200 000
Spolu	1 418	3 516	5 489 000

Návrh opatrení

V dobe realizácie výhľadovej etapy bude potrebné zväčšiť kapacitu regulačných staníc. Súčasná kapacita je 3 200 m³/hod. Potrebná kapacita podľa výpočtu bude 3 516 m³/hod.

12.6 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

(Vypracoval: Ing. Ladislav Štefko)

Nároky na el. energiu v katastrálnom území obce Šoporňa sú kryté z vonkajšieho vedenia VN 22 kV č.237, ktoré je súčasťou elektrickej siete Západoslovenskej energetiky a.s.

Toto vedenie prechádza severovýchodne od obce a prepája Sered' - Šintavu s rozvodňou Kráľová smerom na Dvorníky a Trnavu s prepojením na 22 kV vedenie č. 1031 patriace do systému 22 kV sietí OKZ Nitra.

Vedenie je prierezu 3x120 mm² AlFe6, odbočky do distribučných staníc sú prierezu 3x35 mm AlFe6. Do staníc TS7 a TS3 sú prípojky káblové zemou.

Všetky prípojky do distribučných staníc sú pripojené jednostranne - bez ďalšieho zokruhovania v sieti VN.

Existujúce transformačné stanice:

TS 1	Horné zeme	- oceľová, priehradová, stožiarová transf. 160 kVA bez možnosti zvýšenia výkonu.
TS 2	ulica Čsl. Armády	- oceľová, priehradová, stožiarová transf. 250 kVA s možnosťou rekonštrukcie na výkon 400 kVA
TS 3	areál ZŠ	- murovaná trafostanica 400 kVA s možnosťou rekonštrukcie do 630 kVA
TS 4	ulica Slniečná	- 4-stĺpová trafostanica 400 kVA s možnosťou rekonštrukcie do 630 kVA
TS 5	pod Betomexom	- oceľová, priehradová, stožiarová trafostanica 100 kVA s možnosťou zvýšenia do 160 kVA
TS 6	pri vodojeme	- stĺpová trafostanica 250 kVA s možnosťou zvýšenia rekonštrukciou na 400 kVA (max 630 kVA)
TS 7	pri Dipexe	- stĺpová, nie je už majetkom ZSE a.s.
TS 18	ulica Mlynská	- oceľová, priehradová, stožiarová trafostanica 250 kVA s možnosťou zvýšenia na 400 kVA
TS 9	pri lodenici	- stĺpová
TS 10	pri studni	- murovaná, dve prípojky 2 x 1000 kVA
TS 11	pri Rekondičnom sanatóriu	- stĺpová
TS 12	pri regulačnej stanici plynu	- stĺpová
TS 13	pri prečerpávacej stanici	- stĺpová - neslúžia pre zás. obce, nie sú majetkom ZSE a.s.

Všetky uvedené trafostanice sú pripojené z vedenia VN 22 kV č. 237.

Na severovýchod od zastavaného územia obce prechádzajú ešte okrem 22 kV vedenia č. 237 elektrické vedenia:

VVN 2 x 110 kV č. 8788 a 8789

VVN 220 kV č. 279

VVN 400 kV č. 425.

Uvedené vedenia majú ochranné pásma:

22 kV vedenie - 10 m

110 kV vedenie - 15 m

220 kV vedenie - 20 m

400 kV vedenie 25 m

a to na každú stranu vedenia počítajúc vzdialenosti od krajného vodiča.

Návrh riešenia

Uvažované aktivity sú plánované v dvoch časových horizontoch

I. etapa do roku 2015

II. etapa - výhľad po roku 2015.

Dopad na zásobovanie el. energie v I. etape

V tejto etape sa uvažuje s výstavbou 123 rodinných domov, dvoch 6-bytových domov, troch lokalít s občianskou vybavenosťou, okrasnej škôlky a s rozšírením ČOV.

Obec je plynofikovaná. Zvyšovaním bytového štandardu zvyšujú sa i nároky odberateľov. Podľa získaných skúseností pohybuje sa elektrický výkon pre 1 rodinný dom priemerne až okolo 13 kW. Pre orientačné výpočty uvažujeme celkovú bilanciu pre:

1 rodinný dom $p_{IRD} = 4 + 8 n^{-1/2}$, pričom n = počet pripojených bytov - domov,
bytové domy $p_{IBD} = 1,5 + 6 n^{-1/2}$.

Celkový nárok na elektrický výkon pre obec v I. etape:

$n_{RD} = 123$ $n_{BD} = 12$, pre jednoduchosť $n = 135$.

jestvujúce domy n cca 1400 potom

$p_{1d} = 4$ kW,

potom pre rod. výstavbu v I. etape bude nárok na cca

$n \cdot p_{1d} = 135 \cdot 4 = 540$ kW

občianska vybavenosť, obchod, služby

odhad cca 80 kW.

V I. etape nárok na el. výkon možno očakávať z dnešného pohľadu

$P = \text{cca } 620 \div 650$ kW.

V reálnom prostredí nové požiadavky na zásobovanie el. energiou sú v rôznych lokalitách obce nasledovné:

- 0** 68 RD je rozptýlených v obci v prelukách,
- 1** 10 RD a obchod v okruhu transformačnej stanice TS1,
- 3, 10** 10 a 25 RD na juhovýchodnom okraji obce,
- 9** 10 RD v okruhu TS3,
- 7** 12 bytov v bytovom dome v okruhu TS3,
- 6,8** občianska vybavenosť v okruhu TS3.

Z priestorového rozloženia nárokov na el. výkon vychádzajú návrhy na riešenie.

Transformačná stanica TS1 sa nachádza v priestore uvažovanej zástavby. Je potrebné transformovňu preložiť a nahradiť novou so zodpovedajúcim výkonom (vo výkrese označená TS1 červenou farbou v rámečku).

Požadované zvýšenie výkonu:

- 1** 10 RD a obchod,
- 0** 20 RD z rozptýlenej výstavby
spolu RD = 125 kW
obchod a vybavenosť cca 30 kW
nové nároky cca 155 kW, t.j. cca 175 kVA

terajšie nároky 160 kVA

nárast o 175 kVA

navrhované nároky 335 kVA.

Návrh riešenia:

Zrušiť TS1 a nahradiť ju novou, kioskovou s transformátorom 400 kVA. Pripojiť túto transformačnú stanicu káblom z 22 kV vedenia z terajšej odbočky k TS1 na ul. Čsl armády. Novú transformačnú stanicu situovať

v lokalite pri Sered'skej ceste. V transformačnej stanici uvažovať s možnosťou pokračovať káblovým vývodom do ďalšej transformačnej stanice.

Lokalita v juhovýchodnom okraji obce:

V tejto lokalite nie je rezerva v zdrojoch elektrickej energie.

Navrhované riešenie:

- prestavba murovanej transformovne pri ZŠ,
- alternatívny návrh, ktorý je výhodnejší vybudovanie novej transformačnej stanice, ktorú navrhujeme situovať v oblasti ulice Šal'ská - Sered'ská (označenie vo výkrese TS14 červenou farbou v rámci).

Pre navrhované rozvojové zámery sú nároky pre cca 104 RD a 12 b.j. v bytovom dome
cca P = 465 kW.

Nová transformačná stanica (TS 14) by bola s transformátorom 630 kVA.

Pripojenie navrhujeme z novej TS1 káblom po Sered'skej ulici a s ďalším pripojením na transformovňu TS3 pri ZŠ, čím by boli TS1 - TS3 vrátane novej transformovne (TS °14) zokruhované na strane VN.

Rodinné domy navrhované v prelukách na uliciach Višňová a Dukelská (cca 7 RD) navrhujeme zásobovať z existujúcej TS2.

Požadovaný výkon je cca 50 kW - t.j. cca 60 kVA. V prípade potreby je možné zvýšiť výkon transformačnej stanice z 250 kVA na 400 kVA, čo bude nevyhnutné pri realizácii navrhovanej okrasnej škôlky. Existujúcu sieť nn bude potrebné doplniť zosilňovacím vedením v ulice Čsl. armády.

Lokalita stred - TS3

Požadované zvýšenie výkonu pre navrhované rozvojové zámery:

8 obč. vybavenosť - trhovisko

9 10 RD

0 15 RD rozptýlených v prelukách, prípadne bytový dom a obchod do vybudovania novej TS v lokalite.

Požadované nároky na el. výkon:

RD - cca 100 kW

obč. vybavenosť - trh - 20 kW

Spolu 120 kW, t.j. cca 130 kVA.

Nároky možno pokryť z murovanej existujúcej transformačnej stanice TS3, avšak až po jej rekonštrukcii na výkon transformátora 630 kVA z terajšieho 400 kVA. Rekonštrukcia umožní i pripojenie (možno dočasné) bytového domu a obchodu navrhované v tejto lokalite.

Lokalita pri TS18

Požadované zvýšenie výkonu pre navrhované rozvojové zámery:

0 7 RD rozptýlených v prelukách, ktoré sa pripoja z TS18, v prípade potreby je možné zvýšenie výkonu transformátora z terajších 250 na 400 kVA.

Požadované nároky na el. výkon:

RD - cca 50 kW

Lokalita pri TS6

0 5 Až 7 RD v prelukách v lokalite „Važina“ možno pripojiť k TS6.

II. etapa - výhľad po roku 2015

V II. etape sa uvažuje s výstavbou cca 170 RD v 5 lokalitách v severovýchodnej až severnej časti obce, na východnom okraji obce uvažuje sa s dvomi lokalitami pre podnikateľské aktivity.

Požadovaný el. výkon:

pre 170 RD - cca 700 kW

Pre podnikateľské aktivity požadovaný výkon bude odvodený od charakteru výroby a môže predstavovať od desiatok až po stovky kW. Pre podnikateľskú zónu bude nutné vybudovať samostatné trafostanice (označenie vo výkrese TS17 a TS19 červenou farbou v rámci).

Navrhované rodinné domy v uvažovaných rozvojových zámeroch budú môcť čiastočne odoberať el. výkon z transformačných staníc TS4 a TS6, za predpokladu ich rekonštrukcie. Vzhľadom na to, že navrhované rozvojové zámery sú pomerne rozľahlé, navrhujeme výstavbu 2 ks nových transformačných staníc o výkone každej 400 kVA (označenie vo výkrese TS15 a TS16 červenou farbou v rámci).

Všeobecne:

Siete nn majú napätie

3 PEN str. 50 Hz 230/400 V/TN-C

Siete vn

3 str. 50 Hz 22 000 V/IT

V aktualizácii ÚPN obce Šoporňa doporučujeme z pohľadu vývoja a modernizácie“

- budovať trafostanice stanice kioskové,
- TS zo siete VN pripojovať káblami,
- TS prepájať káblami zokruhovaných sietí za účelom zvýšenia spoľahlivosti zásobovania elektrickou energiou,
- siete nn budovať v nových lokalitách kábelové.

Telekomunikácie

Telefonizácia je v súčasnosti zabezpečená automatickou telefónnou ústredňou Šoporňa, patrí do UTO Galanta a TTO Bratislava. Kapacita ATÚ je 1300 Pp. Z ATÚ Šoporňa je káblom TCEKPFLE 150 XN 0,8 napojená aj obec Pata.

Od roku 1999 dochádza postupne v rámci Slovenských telekomunikácií k aplikácii novej technológie FITL - optické vlákna v prístupovej sieti. Uvedenými skutočnosťami sa kvalitatívne aj kvantitatívne zlepšili podmienky pre poskytovanie základných telekomunikačných služieb, nových telekomunikačných služieb - ISDN, prenosu dát, možnosti prepájania druhov a ďalších služieb, čo sa odrazilo aj v riešení telekomunikačnej situácie v obci Šoporňa.

Trasu existujúceho diaľkového telefónneho kábla, ktorý prechádza katastrom obce Šoporňa je potrebné rešpektovať aj s jeho ochranným pásmom, ktoré je od osi pokládky 1 m na každú stranu, 3 m do výšky a 3 m do hĺbky od úrovne terénu. Ochranné pásmo miestnych telefónnych káblov je 1m od osi ich uloženia na každú stranu.

13. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE - HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Koncepcia starostlivosti o ŽP

Znečistenie ovzdušia

Nepriaznivý stav ovzdušia v obci spôsobujú:

- výrobné prevádzky - DIPEX Sereď, prevádzka Šoporňa, DAK (Iveta Blažejová), prevádzka Beňo, ktoré sú rozptýlené v severnej časti obytného územia obce. Tieto prevádzky patria medzi stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Svojou činnosťou produkujú zdraviu škodlivé exhaláty a život znepríjemňujúce pachy:
 - prevádzka DIPEX Sereď, prevádzkárň Šoporňa na Sereďskej ulici vyrába výrobky z epoxidu, pri ktorých sa do ovzdušia dostáva vo zvýšených koncentráciách stirón,
 - prevádzka DAK - vznikajú nepríjemné exhaláty pri aplikácii práškových farieb,
 - prevádzka Beňa - vznikajú exhaláty pri vypaľovaní elektrických motorov;
 - doporučujeme postupný útlm týchto prevádzok a ich premiestnenie z obytného územia;
- poľnohospodárske prevádzky - roľnícke družstvo Agricola, s.r.o., ktoré je zamerané na chov živočíšnej výroby a hydináreň Pavon, ktoré svojím ochranným pásmom zasahujú do obytnej zástavby v južnej časti zastavaného územia obce. Pre zníženie ochranného pásma navrhujeme vysadiť izolačnú zeleň medzi obytnú zástavbu a areál roľníckeho družstva s funkciou zníženia koncentrácie zápachov v ovzduší.

Obec je plynofikovaná, kotolne na tuhé palivo sa nachádzajú len ojedinele.

Hluková situácia

Obec je čiastočne zasiahnutá hlukom z existujúcich dopravných trás - rýchlostnej komunikácie R1 (I/51) , ktorá je vedená v dotyku so severnou časťou obytného územia obce a tranzitnej komunikácie II/573, ktorá prechádza celým územím obce zo severu na juh.

Na elimináciu zaťaženia hlukom z dopravy navrhujeme vysadiť sprievodnú zeleň v územiach, kde sú pôvodcovia hluku v kontakte s obytnou zástavbou a dopravné opatrenia na zníženie rýchlosti v hraniciach zastavaného územia obce a ukludnenie dopravy v obytných územiach vytvorením obytných ulíc.

Obec je v severnej časti zasiahnutá hlukom z prevádzky DIPEX Sereď, prevádzkárň Šoporňa.

Dopady skládkovania odpadov

Obec má schválený „Program odpadového hospodárstva do roku 2005“ (pod. č. OŽP-2465/2002-04 zo dňa 03:03:2003). Podľa tohto dokumentu občania v roku 2000 vyprodukovali 1429 ton TKO. V súčasnosti sa TKO sústreďuje od občanov v 10 ks veľkokapacitných kontajneroch, v 5 ks 1100 l kontajneroch a asi 1100 ks 110 a 120 l KUKA nádob. Odpad sa od roku 1994 vyváža netriedený na riadenú skládku KOMPLEX LOBBE v katastrálnom území obce Pusté Sady. Vývoz zabezpečuje spoločnosť TECOM s r. o. Sereď. Zber druhotných surovín - papier (12 ton) a textil (13 ton) sa uskutočňuje 2x do roka na ZŠ v Šoporni. Obec uskutočňuje 2x ročne zber autobatérií. Ročný priemer takto vyzbieraných druhotných surovín je cca 25 ton. Zber kovového šrotu a skla sa odovzdáva do zberných surovín celoročne prostredníctvom nezamestnaných občanov. Stavebný odpad vznikajúci pri rôznych udržiavacích prácach je vyvážený na skládku KOMPLEX LOBBE v Pustých Sadoch. Obec zabezpečuje 2x ročne zber a prepravu vytriedeného odpadu z domácností s obsahom škodlivín za účelom jeho znehodnotenia a zneškodnenia. Podľa potreby obec zabezpečuje zvoz komunálneho a drobného stavebného odpadu prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov. Zhromažďovanie a preprava veľkorozmerového odpadu sa uskutočňuje 2x ročne. Jeho odvoz zabezpečuje obec v jarných a jesenných mesiacoch. Likvidáciu nebezpečných odpadov si zabezpečujú pôvodcovia odpadov.

Bývala neriadená skládka odpadov pod roľníckym družstvom Agricola sa zrekultivovala.

Druhy odpadov v členení podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa vydáva Katalóg odpadov:

1. Opatrebované batérie a akumulátory:
20 01 33 a 20 01 34 - zber zabezpečuje obec 2 x ročne;
2. Elektronický šrot
20 01 35 a 20 01 36 - zber zabezpečuje obec 1 x ročne;
- 6.-10. Odpady z polyetylénereflatánu (PET), polyetylénu (PE), polypropylénu (PP), polystyrénu (PS), polyvinylchloridu:
20 01 39 plasty z komunálnych odpadov - zabezpečuje obec;
11. Odpady zo žiariviek s obsahom ortuti:
20 01 21 žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť - zabezpečuje obec podľa potreby;
12. Odpady z papiera:

- 20 01 01 papier a lepenka z komunálnych odpadov - zber sa uskutočňuje na ZŠ 2 x ročne;
13. Odpady zo skla:
20 01 02 sklo z komunálnych odpadov - triedenie zabezpečí obec
15. Biologicky rozložiteľné odpady - zabezpečuje obec podľa potreby:
20 01 01 papier a lepenka z komunálnych odpadov
20 01 08 biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
20 01 05 jedlé oleje a tuky
20 01 38 drevo a iné ako uvedené v 20 01 37
20 03 01 zmesový komunálny odpad
20 03 02 odpad z trhovísk.

Na elimináciu negatívnych vplyvov skládkovania odpadov na životné prostredie navrhujeme:

- obmedziť vznik odpadov,
- zaviesť v obci separovaný zber TKO a znížiť množstvo odpadu ukladaného na skládku,
- zhodnocovať odpady po vytriedení ako druhotné suroviny s ich následným predajom na ďalšie spracovanie,
- tvorcov nebezpečných odpadov zaviazat' ich včasným likvidovaním,
- rozšíriť spracovávanie biologických odpadov na organické hnojivá,
- zabrániť nežiadúcemu dovozu odpadov na územie obce,
- znížiť produkciu odpadu zo septikov a žump (napojením väčšieho počtu domov na verejnú kanalizáciu),
- nevytvárať v katastrálnom území neriadené skládky odpadov, existujúce likvidovať,
- dobudovať II. etapu skládky domového odpadu KOMPLEX LOBBE spol. s r. o. v katastrálnom území obce Pusté Sady.

Znečistenie povrchových vôd

Obec má čiastočne vybudovanú kanalizáciu. Povrchová voda môže byť znečistená od presakujúcich žump pri rodinných domoch a z roľníckeho družstva Agricola, s.r.o. a farmy Pavon (Hydinárne Cífer), kde je sústredený chov živočíšnej výroby.

Hlavný tok v území - rieka Váh je zaradená do III. triedy znečistenia. Na obmedzenie znečistenia povrchových vôd navrhujeme dobudovať kanalizáciu pre celú obec a zamedziť zaúst'ovaniu odpadov do vodných tokov a kanálov.

Zát'až veľ'kochovmi živočíšnej výroby

V obci sa nachádza roľnícke družstvo Agricola a farma Pavon (hydinárne Cífer), ktoré sú zamerané na živočíšnu výrobu. V hygienickom ochrannom pásme živočíšnej výroby, stanovenom podľa počtu hospodárskych zvierat na 300 m od objektov chovu živočíšnej výroby, nie je prípustné navrhovať novú obytnú výstavbu.

Navrhujeme znížiť hygienické ochranné pásma od chovu živočíšnej výroby, ktoré zasahuje do obytnej zástavby, výsadbou izolačnej zelene medzi pôvodcu znečistenia ovzdušia a zastavané územie obce.

Produktovody

Katastrálnym územím prechádza vysokotlakový plyn DN 150 a vzdušné vedenia elektrickej energie 220 a 110 kV. Tieto zariadenia technickej infraštruktúry nemajú podstatný vplyv na zhoršenie ekologickej stability územia.

Ochrana prírody - chránené územia

Pozri kapitolu č. 11 - Návrh ochrany prírody.

Ochrana pôdneho fondu (LPF, PPF)

Z celkovej výmery katastrálneho územia 3 122 ha, po úprave 3 139,3933 ha tvorí:

PPF	1 967 ha, z toho:	orná pôda	1 824 ha
		vinice	36 ha
		záhrady	65 ha

ovocné sady 23 ha.

Podstatnú časť poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území obce obhospodaruje roľnícke družstvo Agricola, s.r.o., menšiu časť súkromne hospodáriaci roľníci.

Z investícií vybudovaných na poľnohospodárskej pôde sa v katastrálnom území obce Šoporňa nachádzajú závlahy na výmere 1 704 ha a odvodnenie pozemkov na výmere 65 ha.

Pôdy najlepších troch BPEJ sa nachádzajú na väčšine územia s PPF. Tieto plochy sú aj zavlažované.

Lesný pôdny fond zaberá plochu 189 ha a je v užívaní ŠL LZ Palárikovo. Lesné porasty obhospodaruje aj urbárske spoločenstvo a súkromníci. V riešenom území sa nachádzajú lesy hospodárske, ochranné a osobitného určenia. Lesy ochranné sa nachádzajú medzi hrádzami vodného diela pri ramenách Váhu, lesy osobitného určenia na plochách chránených území a v medzihrádzovom priestore pri vodných plochách (bagroviskách), ostatné lesy sú hospodárske, ktoré tvoria hlavne listnaté dreviny. Lesné porasty v nižších polohách sú vrbovo-topoľové lužné lesy, na suchších miestach dubovo-brestovo-jaseňové lužné lesy. Lesné porasty sú prevažne premenené na topoľové monokultúry.

Zariadenia lesnej výroby sa v obci Šoporňa nenachádzajú.

Hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Predkladaná územnoplánovacia dokumentácia -Aktualizácia ÚPN obce Šoporňa nenavrhuje také rozvojové zámery, pre ktoré by sa muselo vypracovať hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie (v zmysle zákona Národnej rady SR č. 127/1994 Z.z. § 37 odstavce 1)b o posudzovaní vplyvov na životné prostredie).

14. VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory sa v katastrálnom území obce Šoporňa nevyskytujú.

15. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU - ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIA, ÚZEMIA ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU

S výstavbou vodného diela Kráľová sa zmenil celkový charakter okolitého záplavového územia, napr. brehových porastov rieky Váh, ktoré majú niekoľko funkcií. Okrem biologickej, majú hlavne ekostabilizačnú a protieróznou funkciu, zabezpečujúcu stabilitu brehov a tokov. Navrhujeme v čo najväčšej miere chrániť v tomto území zachované prírodné prostredie, zachovať významné chránené územia a genofondové plochy. Pre brehové porasty zabezpečiť dostatok pôvodných drevín na výsadbu, ako aj potrebné množstvo vody v medzihrádzovom priestore, zachovaním pôvodných ramien Váhu a obmedzením ďalších zásahov človeka do hydrologického režimu rieky a jej ramien, ako aj hladiny podzemnej vody. Akýmkoľvek zásahom do vodného toku sa zmení terajší, už aj tak človekom značne pozmenený, vodný režim Váhu. Necitlivými úpravami okolia vodného diela Kráľová stratí územie okrem biologickej hodnoty aj na hodnote z krajinársko-estetického hľadiska.

Navrhujeme, aby územie v medzihrádzovom priestore vodného diela Kráľová bolo v budúcnosti intenzívnejšie sledované a hodnotené, hlavne z hľadiska zmeny hladiny podzemnej vody a ich vplyv na genofondovo významné lokality a chránené územia.

Z nerastných surovín boli a sú významnejšie využívané zásoby:

- štrkopieskov ťažených v medzihrádzovom priestore Váhu a priamo z koryta rieky, ako i na viacerých miestach mimo nivy toku,
- pieskov, ťažených z pieskových presypov neorganizovaným spôsobom,
- tehliarskych hĺn ťažených v minulosti.

Prevažná časť zo známych bývalých ťažobní hĺn, pieskov a štrkov bola po vyčerpaní zásob vyplnená cudzorodými hmotami - najmä stavebným a komunálnym odpadom a rekultivovaná antropogénnymi pôdami alebo zaplavená VD Kráľová.

V alúviu rieky Váh sa v súčasnosti ťažia štrky a piesky. V katastrálnom území obce Šoporňa sa ťažobný priestor štrkov a pieskov nachádza celý vo vodnom diele Kráľová. Celková výmera ťažobného územia je cca 447,3 ha. Ťažbu realizujú Kameňolomy a štrkopieskovne a.s. – so sídlom v Zlatých Moravciach, výrobu zabezpečuje výrobňa Šoporňa, expedícia štrkopieskov pri vodnom diele Kráľová v juhozápadnej časti katastra.

Územie, ktoré je poznačené ťažbou štrkov a pieskov v juhozápadnej časti katastra, navrhujeme postupne revitalizovať.

16. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PPF A LPF NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Vyhodnotenie rozvojových zámerov navrhnutých v Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa na perspektívne použitie PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely je spracované v zmysle zákona č. 307/1992 o ochrane PPF a príslušných metodických pokynov.

Hranica zastavaného územia obce bola prebraná z otláčkov katastrálnych máp Geodézie a kartografie. Za záber pôdy v extraviláne budú vyčíslené odvody podľa sadzovníka Nariadenia vlády SR č. 152/1996. Za záber pre bytovú výstavbu, rodinné domy a garáže sa znižujú základné sadzby o 50%. Zábery pre bytovú výstavbu boli počítané iba zo zastavanej a spevnenej plochy, aj keď v tomto stupni projektovej dokumentácie sú to len orientačné plochy. Pri zábere pre ostatné funkčné využitie sú odvody počítané z celej zaberanej plochy. Pri zábere ovocných sádov, viníc a zavlažovanej pôdy sú odvody zvyšované o 100%.

Prehľad záberov je spracovaný v tabuľkách. Zábery sú spracovaný podľa čísiel rozvojových zámerov:

- so stavebnou činnosťou od 0-19, pričom rozvojové zámery, ktoré sú označené pod číslom 0 tvoria preluky v zastavanom území obce
- bez stavebnej činnosti, určené len na zmenu kultúry - rozvojové zámery s číslom I. a II. - tieto zámery nie sú zahrnuté do záberov PPF a LPF, pretože ostávajú v PPF a LPF (RZ č. I.- výmera 84,8 ha, zmena z ornej pôdy na TTP - zatrávnenie; RZ č. II. - výmera 2,10 ha zmena z TTP na les).

Celkový záber pre rozvojové zámery 0 - 19 11,90 ha

Z toho skutočný záber (len zastavaná plocha) PPF 3,49 ha

Celý záber PPF je navrhovaný vo výhlade, v I. etape sa neuvažuje so záberom PPF (všetky rozvojové zábery sú v hraniciach zastavaného územia).

Záber lesného pôdneho fondu (LPF) navrhované riešenie nepredpokladá.

Zdôvodnenie navrhovaného záberu

Navrhované riešenie možno považovať z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu za vyhovujúce z týchto dôvodov:

- v I. etape sa navrhujú rozvojové zámery, ktoré sú v hraniciach zastavaného územia obce - v prelukách, na nadmerných záhradách (RZ č. 1-4, 6-16,17),
- v II. etape - výhľad sa navrhujú zámery na PPF navrhutej na vyňatie - tieto zámery sa budú realizovať až po vyčerpaní územných rezerv I. etapy (5, 17,18, 19).

Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v rámci jednotlivých rozvojových zámerov

Urbanistický priestor (č. rozv. zámeru)	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Kultúra	Charakter vlastníctva poľnohosp. pôdy	Prevedené investičné zásahy) (závlahy, odvodnenia)	Lokalita v zast. území obce - intravilán -mimo zast. územia obce - extravilán
				celkom v ha	z toho					
					skupina BPEJ	výmera (v ha)				
0	Šoporňa	bývanie - RD v prelukách	5,44	1,20	-	-	záhrady	súkromné	-	intravilán
1	Šoporňa	bývanie - RD OV cesta	3,35 0,05 1,61	0,15 0,02 1,61	- - ;-	- - -	záhrady, vinice záhrady záhrady, vinice	súkromné súkromné súkromné	-	intravilán intravilán intravilán
2	Šoporňa	verejná zeleň. šport - ihrisko	0,09	-	-	-	verejná zeleň	súkromné	-	intravilán
3	Šoporňa	bývanie - RD cesta	0,62 0,10	0,12 0,10	- -	- -	záhrady záhrady	súkromné súkromné	- -	intravilán intravilán
4	Šoporňa	šport - ihrisko	0,48	-	-	-	verejná zeleň	obecné	-	intravilán
5	Šoporňa	okrasná škôlka	2,47	2,47	0036002	2,47	orná pôda	súkromné	-	extravilán
6	Šoporňa	obč.vybavenosť	0,11	-	-	-	zastavaná plocha	súkromné	-	intravilán
7	Šoporňa	bývanie - BD cesta verejná zeleň	0,13 0,03 0,31	- - -	- - -	- - -	verejná zeleň ostatná plocha verejná zeleň	obecné obecné obecné	- - -	intravilán intravilán intravilán
8	Šoporňa	obč.vybavenosť	0,56	-	-	-	verejná zeleň	obecné	-	intravilán
9	Šoporňa	bývanie - RD cesta verejná zeleň	1,34 0,12 0,24	0,15 0,12 0,24	- - -	- - -	záhrady, TTP záhrady, TTP záhrady, TTP	súkromné súkromné súkromné	- - -	intravilán intravilán intravilán
10	Šoporňa	bývanie - RD cesta	3,72 0,54	0,37 0,54	-	-	záhrady, TTP záhrady, TTP	súkromné	-	intravilán intravilán
11	Šoporňa	TI - ČOV	0,12	-	-	-	verejná zeleň	obecný	-	intravilán
12	Šoporňa	OV -cintorín	0,07	-	-	-	verejná zeleň	súkromné	-	intravilán

Urbanistický priestor (č. rozv. zámeru)	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Kultúra	Charakter vlastníctva poľnohosp. pôdy	Prevedené investičné zásahy) (závlahy, odvodnenia)	Lokalita v zast. území obce - intravilán -mimo zast. územia obce - extravilán
				celkom v ha	z toho					
					skupina BPEJ	výmera (v ha)				
13	Šoporňa	šport TI -TS	0,25 0,01	- -	- -	- -	verejná zeleň zastavaná plocha	obecné obecné	- -	intravilán intravilán
14	Šoporňa	bývanie - RD cesta	2,44 0,38	0,30 0,38	- -	- -	záhrady záhrady	súkromné súkromné	- -	intravilán intravilán
15	Šoporňa	bývanie - RD cesta	4,76 0,46	0,52 0,46	- -	- -	záhrady záhrady	súkromné súkromné	- -	intravilán intravilán
16	Šoporňa	bývanie - RD cesta	2,81 0,46	0,40 0,05 0,39 0,05	- - - -	- - - -	záhrady vinice záhrady vinice	súkromné súkromné súkromné súkromné	- - - -	intravilán intravilán intravilán intravilán
17	Šoporňa	bývanie - RD bývanie - RD bývanie - RD cesta cesta cesta	7,91 2,02	0,90 2,02	0040001 0040001 0040001 0040001 0040001 0040001	0,60 0,15 0,15 1,76 0,11 0,15	záhrady vinice orná pôda záhrady vinice orná pôda	súkromné súkromné súkromné súkromné súkromné súkromné	- - závlahy - - závlahy	extravilán extravilán extravilán extravilán extravilán extravilán
18	Šoporňa	podn.akt.nevýr.	0,10	0,10	0040001	0,10	záhrady	súkromné	-	extravilán
21	Šoporňa	rekreácia	1,87	0,47	0015042	0,47	TTP	-	-	extravilán
	Šoporňa		44,97	9,47		5,86				

Prehľad výšky odvodov do ŠFOZ PPF v zmysle nar. vl. SR č. 152/1996 Z. z. podľa jednotlivých priestorov urbanistického riešenia

Urbanistický priestor (lokalita)	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy		Základná sadzba odvodov v tis.Sk/ha	Základný odvod v tis.Sk	Dôvod zvýšenia (zníženia) základnej sadzby odvodov	Zvýšenie (zníženie) odvodo v tis.Sk	Celk. odvod do ŠFOZ PPF v tis.Sk	Oslobodenie od odvodov v zmysle ust. § 7 písm.... nar. vl. SR č. 152/96 Zz.	Lokalita - v zast. území -mimo zast. územia	
			celkom v ha	z toho								
				skupina BPEJ								výmera (v ha)
17	Šoporňa	7,91 2,02	0,90 2,02	0040001	0,60	1 306	783,60	RD	-391,80	391,80	-	extravilán
				0040001	0,15	1 306	195,90	vinice/RD	-	195,90		extravilán
				0040001	0,15	1 306	195,90	závlahy/RD	-	195,90		extravilán
				0040001	1,76	1 306	2298,56	-	-	2298,56		extravilán
				0040001	0,11	1 306	143,66	vinice	+143,66	287,32		extravilán
				0040001	0,15	1 306	195,90	závlahy	+195,90	391,80		extravilán
18	Šoporňa	0,10	0,10	0040001	0,10	1 306	130,60	-	-	130,60	-	extravilán
19	Šoporňa	1,87	0,47	0015042	0,47	4 170	1959,90	-	-	1959,90		extravilán
SPOLU		11,90	3,49		2,49					5851,78		

17. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA Z HĽADISKA ENVIROMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Obec Šoporňa sa nachádza v trnavsko-galantskej oblasti so 4. stupňom narušenia územia.

Súčasná ekologická kvalita krajiny je pomerne nízka. Tok rieky Váh a jej okolie je značne poznamenané zásahmi človeka., hlavne v časti vybudovaného vodného diela Kráľová. V dôsledku intenzívneho hospodárenia je väčšina katastrálneho územia obce odlesnená. Len v malých enklávach sa zachovali fragmenty pôvodnej vegetácie, ktorú tvorili na alúviu lužné lesy.

Z hľadiska výskytu pozitívnych prvkov v životnom prostredí je územie obce zaradené podľa socio-ekonomických prvkov do I. hodnotovej kategórie, t.j. priaznivá hospodársko-výrobná základňa obce, dobrá dostupnosť na pracoviská, priemerná až vyššia vybavenosť domácností a dobrá dostupnosť služieb. Podľa výskytu prírodných prvkov - priaznivá oblasť na výrobnú funkciu. Z hľadiska výskytu negatívnych prvkov v životnom prostredí je územie zaradené do krajinného typu bez výraznejšieho výskytu pôsobenia negatívnych prvkov.

Celkovo možno územie obce zaradiť do oblasti s vysokým potenciálom reliéfu na hospodársku činnosť, hlavne poľnohospodársku výrobu a na bývanie. Podmienky pre rozvoj rekreácie sa výstavbou vodného diela Kráľová zvýšili, ale zatiaľ sú nevyužitú.

Hodnotenie navrhovaného riešenia Aktualizácie ÚPN obce Šoporňa

z hľadiska enviromentálnych dôsledkov sa predpokladá

- prinavrátenie pôvodného charakteru krajiny v území dotknutom výstavbou vodného diela Kráľová (zachovaním starých ramien Váhu, zvýšením podielu trávnatých porastov na plochách mikrodepresií, zalesnením časti územia v medzihrádzovom priestore, revitalizáciou tokov upravených na kanálový typ s doplnením sprievodnej zelene v intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajine),
- zlepšenie obytného prostredia v obci (revitalizáciou plôch existujúcej verejnej zelene, doplnením športových plôch, vytvorením izolačnej zelene medzi obytnú zástavbu a poľnohospodársku výrobu),
- usmernenie ťažby štrku vo vodnom diele Kráľová v súlade s tvorbou a ochranou životného prostredia;

z hľadiska ekonomických dôsledkov sa predpokladá

- posilnenie ekonomickej základne sídla návrhom územnej rezervy pre podnikateľskú zónu na hlavnom dopravnom ťahu v smere Trnava -Šaľa,
- rozvoj rekreácie pri vodnom diele Kráľová so zameraním na vodné športy a vidiecku turistiku,
- vytvorenie nových pracovných miest v oblasti služieb (rekreácie, cestovnom ruchu, prechodnom ubytovaní);

z hľadiska sociálnych dôsledkov sa predpokladá

- zvýšenie kvality a kvantity obchodnej vybavenosti služieb, včítane sociálnych služieb, ubytovacích zariadení pre starých ľudí aj imobilných, vytváranie predpokladov pre udržanie mladej generácie v obci a zatriktívnenie obce pre obyvateľov v produktívnom veku z obce i mimo nej,
- rešpektovanie kultúrno-historických a spoločenských hodnôt charakterizujúcich dané prostredie,
- vytvorenie podmienok pre rozvoj voľno-časových aktivít občanov a rekreatantov,
- zlepšenie dostupnosti do zamestnania vytvorením nových pracovných príležitostí v obci;

z hľadiska územno-technických dôsledkov sa predpokladá

- intenzívnejšie využitie zastavaného územia obce,
- rekonštrukcia schátralého domového fondu v ťažisku obce,
- vytvorenie územnej rezervy pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie,
- dobudovanie chýbajúcej dopravnej a technickej infraštruktúry v obci.

18. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

Funkčno-prevádzkové regulatívy

V Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa navrhujeme využiť územie obce pre nasledovné prioritné funkcie:

- bývanie
- občiansku vybavenosť
- výrobu a sklady
- šport a rekreáciu
- **v hraniciach zastavaného územia obce** (využiť disponibilné plochy pre bývanie, občiansku vybavenosť, šport a zeleň),
- **v katastrálnom území obce** (využiť disponibilné plochy pre bývanie, občiansku vybavenosť, podnikateľské aktivity výrobného, aj nevýrobného charakteru a rekreáciu).

Funkčno-prevádzkové regulatívy členíme na regulatívy pre:

- obytné územie
- rekreačné územie
- výrobné územie.

Regulatívy pre obytné územie (označenie vo výkresovej časti ../o):

Funkčné regulatívy:

- prípustné funkcie:
- bývanie (malopodlažná obytná výstavba - rodinné domy, bytové domy do štyroch podlaží) s prislúchajúcou nevyhnutnou vybavenosťou (garáže, drobné hospodárske objekty),
 - základná občianska vybavenosť,
 - verejné dopravné a technické vybavenie územia,
 - zeleň (v rozsahu estetických, hygienických a ekostabilizačných opatrení).
 - detské ihriská,
 - podnikateľské aktivity nevýrobného charakteru v primeranom rozsahu;
- neprípustné funkcie:
- poľnohospodárska výroba,
 - priemyselná výroba,
 - skladové hospodárstvo.

Regulatívy podmienok výstavby pre bývanie

- nová výstavbu izolovaných rodinných domov na nadmerných pozemkoch (označenie vo výkresovej časti a₁):

- vypracovať ÚPN -zóny pre rozvojové zámery č. 1,3,9,10,14,15,16,17,
- uličný typ zástavby samostatne stojacich rodinných domov situovaných po oboch stranách ulice,
- hustota zástavby 30 ob./ha až 75 ob/ha,
- minimálna výmera stavebného pozemku 600 m²,
- minimálna vzdialenosť medzi objektmi RD 7 metrov,
- maximálny počet podlaží rodinného domu - dve,
- koeficient zastavanosti 0,10 až 0,35 (pomer medzi zastavanou plochou a plochou pozemku),
- garážovanie vozidiel na pozemkoch rodinných domov,
- koridory siete verejného technického vybavenia viesť v uličnom priestore alebo páse verejnej zelene;

- nová výstavbu izolovaných rodinných domov v prelukách (označenie vo výkresovej časti červeným rastrom):

- dodržať existujúcu stavebnú a uličnú čiaru,
- prispôbiť sa okolitej zástavbe výškovou hladinou a architektonickým vzhľadom objektov.

Regulatívy podmienok výstavby pre bývanie - nová výstavbu bytových domov (označenie vo výkr. časti a₂):

- bytové domy minimálne 4- bytové maximálne 16-bytové,
- maximálny počet podlaží štyri.

Regulatívy podmienok výstavby pre rekonštrukciu (nadstavbu, prístavbu, dostavbu) starého (pôvodného) domového fondu v centre obce, prípadne novú výstavbu na mieste asanovaného rodinného domu (vo výkresovej časti lokality orámované šedou farbou s príslušným rastrom):

- zachovať existujúcu parceláciu pozemkov,
- dôsledne dodržať existujúcu stavebnú a uličnú čiaru,
- prispôbiť sa merítku okolitej zástavby (výšková hladina zástavby), architektonickému vzhľadu objektov (tvaru a sklonu striech), koeficientu zastavanosti a stavebného objemu.

Regulatívy pre rekreačné územie (označenie vo výkresovej časti ..r):

prípustné funkcie:

- športové zariadenia,
- občianska vybavenosť,
- prechodné bývanie,
- verejné dopravné a technické vybavenie,
- zeleň,

neprípustné funkcie:

- poľnohospodárska výroba,
- priemyselná výroba,
- skladové hospodárstvo,
- stavebníctvo.

Regulatívy podmienok výstavby pre rekreačno--športové rekreačné zariadenia (označenie vo výkresovej časti c₁ a c₂):

- športové zariadenia (detské ihriská, futbalové ihriská a pod.) umiestňovať do obytného územia, integrovať ich so zariadeniami občianskej vybavenosti, plochami verejnej zelene,
- rekreačné aktivity v zeleni - športové zariadenia a plochy v prírode na plochách PPF a LPF v primeranom rozsahu bez narušenia okolitého ŽP.

Regulatívy podmienok umiestnenia plôch zelene (označenie vo výkresovej časti e₁ a e₂):

- plochy verejnej zelene situovať do obytného, výrobného aj rekreačného územia,
- plochy špeciálnej zelene (cintorín, záhradníctvo) umiestňovať do obytného a rekreačného územia pri dodržaní stanoveného hygienického pásma,
- podiel plochy zelene v %

pre cintoríny, šport a rekreáciu	nad 70 %
pre rod. domy s parcelami nad 800 m ²	51 - 70 %
pre rod. domy s parcelami do 800 m ²	41 - 50 %
pre bytové domy	41 - 50 %
pre priemysel	do 20 %.

Regulatívy pre výrobné územie (označenie vo výkresovej časti ..v):

prípustné funkcie:

- poľnohospodárska výroba,
- priemyselná výroba,
- skladové hospodárstvo,
- stavebníctvo,
- verejné dopravné a technické vybavenie,
- zeleň;

neprípustné funkcie:

- bývanie,
- rekreácia,
- šport.

Regulatívy podmienok výstavby pre podnikateľské aktivity nevýrobného charakteru (označenie vo výkresovej časti d₁):

- drobné remeselné prevádzky, ktoré neznečisťujú obytné prostredie prachom, zápachom a nie sú hlučné je prípustné umiestňovať v obytnom území (aj v objekte rodinného domu),
- prevádzky, ktoré vyžadujú veľké skladovacie plochy a zvýšené prepravné kapacity je neprípustné umiestňovať v obytnom a rekreačnom území.

Regulatívy podmienok výstavby pre podnikateľské aktivity výrobného charakteru (označenie vo výkresovej časti d₂):

- poľnohospodársku výrobu (rastlinnú, živočíšnu a skleníkové hospodárstvo), priemyselnú výrobu, stavebníctvo a skladové hospodárstvo je neprípustné umiestňovať v obytnom a rekreačnom území.

18.2 PRIESTOROVÉ A KOMPOZIČNÉ REGULATÍVY

V Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa navrhujeme v zastavanom území obce:

- zachovať existujúcu siluetu sídla,
- zachovať a rekonštruovať torzá pôvodnej historicky vytvorenej urbanistickej štruktúry zástavby v centre obce, s cieľom dosiahnuť ich funkčnú aj priestorovú previazanosť s novou zástavbou, pri akceptovaní ich tvaru, špecifickosti a identity,
- posilniť hlavné kompozičné osi výsadbou vysokej zelene,
- dotvoriť existujúce ťažiskové priestory v obci, hlavne Komenského ulicu, ktorá vytvára hlavnú ťažiskovú os v centre obce a križovatku Komenského ulice s Nitrianskou dlažbou, prvkami drobnej architektúry a mobilnej zelene,
- novú výstavbu prispôbiť merítkom a tvaroslovím pôvodnej štruktúre zástavby.

18.3 REGULATÍVY PODMIENOK VYUŽITIA ROZVOJOVÝCH ZÁMEROV

RZ č.	Výmera RZ v ha	Funkčné využitie			Spôsob realizácie	Etapizácia výstavby I. et. do r. 2015 II.et.-po r. 2015	Počet navrh. objektov, min/max	Podlažnosť min/max	Podiel plochy zelene v %	Podiel zast. plochy v %
		Navrhované								
		Existujúce	Určujúce	Neprípustné						
0.	5,44	záhrady	bývanie	výroba	nová výstavba	I. etapa	68	1/2	51-70	30-49
1/o	5,01	záhrady, vinice	bývanie, OV, verejná zeleň, komunikácie a TI	výroba	nová výstavba	I. etapa	25/30	1/2	51-70	30-49
2/r	0,09	verejná zeleň	šport (detské ihrisko)	výroba	nová výstavba a revitalizácia	I. etapa	-	-	nad 80	do 20
3/o	0,72	záhrady	bývanie, komunikácie a TI	výroba	nová výstavba	I. etapa	6/10	1/2	51-70	30-49
4/r	0,48	verejná zeleň	šport, verejná zeleň	výroba	nová výstavba, revitalizácia	I. etapa	-	-	nad 80	do 20
5/v	2,47	orná pôda	okrasná škôlka	výroba, bývanie	nová výstavba	I. etapa	1/2	1/2	nad 70	do 30
6/o	0,11	zastavaná plocha	občianska vybavenosť	výroba, bývanie	nová výstavba	I. etapa	1/2	1/2	21-40	79-60
7/o	0,47	verejná zeleň	bývanie v BD	výroba	nová výstavba	I. etapa	1/2	3/4	51-60	40-49
8/o	0,56	verejná zeleň	občianska vybavenosť, verejná zeleň	výroba, bývanie	nová výstavba	I. etapa	1	1	61-80	20-39
9/o	1,70	záhrady, orná pôda	bývanie, komunikácie, verejná zeleň, doprava a TI	výroba	nová výstavba	I. etapa	8/10	1/2	51-70	30-49
10/o	4,27	záhrady, vinice	bývanie, komunikácie a TI	výroba	nová výstavba	I. etapa	20/25	1/2	51-70	30-49
11/V	0,12	verejná zeleň	TI (ČOV)	bývanie	nová výstavba	I. etapa	1	1	21-30	70-79
12/r	0,07	verejná zeleň	OV, verejná zeleň	bývanie	rekonštrukcia	I. etapa	-	-	81-90	10-19
13/r	0,26	verejná zeleň, TI	šport, verejná zeleň, Ti	bývanie	revitalizácia	I. etapa	-	-	nad 80	do 20
14/o	2,82	záhrady, vinice	bývanie,	výroba	nová výstavba	II. etapa	15/20	1/2	51-70	30-49

RZ č.	Výmera RZ v ha	Funkčné využitie			Spôsob realizácie	Etapizácia výstavby I. et. do r. 2015 II.et.-po r. 2015	Počet navrh. objektov, min/max	Podlažnosť min/max	Podiel plochy zelene v %	Podiel zast. plochy v %
		Navrhované								
		Existujúce	Určujúce	Nepripustné						
			komunikácie a TI							
15/o	5,22	záhrady	bývanie, OV, komunikácie a TI	výroba	nová výstavba	II. etapa	30/35	1/2	51-70	30-49
16/o	3,27	záhrady, vinice	bývanie, OV, komunikácie a TI	výroba	nová výstavba	II. etapa	30/35	1/2	51-70	30-49
17/o	9,93	orná pôda, záhrady, vinice	bývanie, OV, komunikácie, TI, verejná zeleň	výroba	nová výstavba	II. etapa	70/80	1/2	51-70	30-49
18/v	0,10	záhrady	podnikateľské aktivity nevýrobné, komunikácie TI	bývanie	nová výstavba	II. etapa	2/3	1/2	51-70	30-49
19/r	1,87	TTP a ostatné plochy	rekreácia, šport, OV, komunikácie, TI, verejná zeleň	výroba	nová výstavba	II. etapa	3/5	1/3	61-70	30-39
I.	84,8	PPF - orná pôda, ostatné plochy	PPF - zatrávnenie	výroba, bývanie	revitalizácia	II. etapa	-	-	nad 90	do 10
II	2,10	PPF	LPF - zalesnenie	výroba, bývanie	revitalizácia	II. etapa	-	-	nad 90	do 10

18.4 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA, VÝROBY A REKREÁCIE

V Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa navrhujeme:

pre občiansku vybavenosť

- dobudovať a rekonštruovať existujúcu občiansku vybavenosť,
- doplniť- špecializované obchody, napríklad, predajňu kníh, nábytku a pod. (rozvojový zámer č. 6, - kde sú v súčasnosti umiestnené Zberné suroviny), chýbajúce základné služby, napríklad pedikúru a manikúru, zberňu šatstva - čistiareň, foto - služby a pod. (do objektu Domu služieb),
- rekonštruovať priestor pre umiestnenie trhov pri Kultúrnom dome (rozvojový zámer č. 8),
- premiestniť zberné suroviny z centra obce do rozvojového zámeru určeného pre podnikateľské aktivity,
- dotvoriť dvor a vstupný priestor do domova dôchodcov,
- zriadiť v obci opatrovateľskú službu pre dlhodobý pobyt starých imobilných ľudí,
- udržiavať a postupne rekonštruovať zachované prvky drobnej architektúry (sochy, božie muky, kríže), ktoré dotvárajú celkový kolorit obce,
- do navrhovaných obytných častí navrhnuť základnú občiansku vybavenosť dimenzovanú na výhľadový počet obyvateľov, situovanú v rámci rodinných domov (rozvojový zámer č. 1, ,17);

pre výrobu

- rešpektovať pri ďalšom urbanistickom rozvoji územia PPF ako jeden z limitujúcich faktorov tohto rozvoja,
- prehodnotiť plochy existujúcich poľnohospodárskych areálov, s možnosťou ich intenzívnejšieho využitia, napr. pre miestne súkromné podnikateľské aktivity výrobného alebo skladového charakteru,
- využiť pre podnikateľské aktivity miestneho charakteru nevyužitú hospodársku objekty v lokalite Štrkovec,
- využiť pre miestne podnikateľské aktivity nevýrobného charakteru rozvojový zámer č. 18 (drobná remeselná výroba, napr. kovovýroba, drevovýroba),
- výhľadovo orientovať podnikateľské aktivity výrobného charakteru do lokality „Kapustnice“ (rozvojový zámer neschválený v Aktualizácii ÚPN O Šoporňa);

pre rekreáciu

v zastavanom území obce:

- využiť kontaktné územie vodného diela Kráľová a zastavaného územia obce, hlavne územie pozdĺž ramena Váhu,
- športový areál doplniť o ďalšie športové aktivity,
- upraviť pozemok na Mládežníckej ulici, medzi Gagarinovou a Leninovou ulicou aj pre športové aktivity,
- územie okolo bytových domov na Šal'skej a Komenského ulici upraviť na oddychový priestor pre deti a starších ľudí;

v katastrálnom území obce:

- upraviť pešiu turistickú a cykloturistickú trasu vedenú po hrádzi rieky Váh,
- vybudovať rekreáciu v lokalite „Trstina“ (lodenicu, športové ihriská, prechodné ubytovanie s návštevnosťou cca 1000 až 1500 návštevníkov)- rozvojový zámer č. 19,
- propagovať vidiecku turistiku a agroturistiku, vo väzbe na poľnohospodárske družstvo a tradície v obci (výšivkárstvo, mlynárstvo...),
- zlegalizovať existujúcu chatovú osadu v južnej časti katastra v lokalite „Malá Sihot“.

18.5 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

V Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa navrhujeme:

pre verejné dopravné vybavenie územia

- ukľudniť tranzitnú dopravu v centre obce zapojením miestnej komunikácie - ulice M. Nešpora do systému hlavných dopravných ťahov,
- vytvoriť v centre mestskú triedu (C1) z Komenského ulice,

- prekategORIZOVAŤ miestne komunikácie na obytné ulice (D1),
- vybudovať účelné napojenie nových rozvojových zámerov na existujúci komunikačný systém,
- na zastávkach hromadnej dopravy vybudovať samostatné pruhy pre autobusy,
- zrekonštruovať niektoré autobusové zastávky v obci,
- podporovať vybudovanie regionálnej cyklistickej trasy po hrádzi vodnej nádrže Kráľová;

pre verejné technické vybavenie územia

- rešpektovať jestvujúce koridory pre nadradené trasy technickej infraštruktúry,
- vykonávať údržbu na jestvujúcich odvodňovacích kanáloch s cieľom zabezpečiť funkciu odvodnenia,
- obmedziť zaúst'ovanie odpadových vôd do vodných tokov a kanálov
- dobudovať kanalizáciu a ČOV,
- napojiť navrhované rozvojové zámery na siete verejného technického vybavenia, v prípade nepostačujúcej kapacity zariadení TI návrh nových zariadení,
- budovať trafostanice stanice kioskové,
- TS zo siete VN pripojovať káblami,
- TS prepájať káblami zokruhovaných sietí za účelom zvýšenia spoľahlivosti zásobovania elektrickou energiou,
- siete nn budovať v nových lokalitách kábelové.

18.6 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE

V Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa navrhujeme:

pre zachovanie kultúrno-historických hodnôt

- rozvíjať potenciál zachovaných kultúrno-historických a spoločenských hodnôt charakterizujúcich dané prostredie,
- chrániť dochované archeologické lokality, označiť ich v území,

pre ochranu prírody a tvorbu krajiny

- revitalizovať územie dotknuté výstavbou vodného diela Kráľová (zachovanie ramien Váhu, zalesnenie a zatravnenie navrhovaných území),
- zachovať súčasnú krajinnú štruktúru - dotvoriť monotónnu poľnohospodársku krajinu navrhovanými prvkami MÚSES,
- návrh ekostabilizačných prvkov, ktoré prepoja prvky lesnej krajiny cez poľnohospodársky obrábané územia až vo väzbe na zastavané územie,
- zachovať prírodné kompozičné línie vodných tokov a plôch.

pre plochy zelene

- revitalizovať plochy verejnej zelene v obci (postupovať v zmysle spracovanej projektovej dokumentácie ZAAR Trnava, Ing. arch. Masarykova Marcela),
- chrániť a doplniť sprievodná zeleň pozdĺž všetkých komunikácií a vodných tokov,
- špeciálnu zeleň zrekonštruovať židovský cintorín (.RZ č.12) a návrh okrasnej škôlky (RZ 5).

18.7 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽP

V Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa z hľadiska starostlivosti o ŽP navrhujeme:

- vylúčiť, resp. eliminovať vplyvy, ktoré by mohli negatívnym spôsobom zasahovať do základných zložiek prírodného a životného prostredia
 - zabrániť znečisťovaniu podzemných a povrchových vôd dobudovaním ČOV,
 - dodržať hygienické zásady pre zber triedenie, uskladnenie a likvidáciu odpadov,
 - obmedziť znečisťovanie ovzdušia napojením všetkých objektov na vykurovanie plynom,
- v riešenom území zachovať, udržiavať a dopĺňať zeleň výsadbou biotopicky a ekologicky vhodných rastlinných druhov s ohľadom na hygienický, estetický a priestorovo-kompozičný význam,
- zamedziť tvorbe neriadených skládok odpadov v riešenom území,

- zriadiť v obci separovaný zber odpadov,
- chrániť poľnohospodársky a lesný pôdny fond.

18.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Zastavané územie obce je vymedzené hranicou zastavaného územia stanovenou k roku k 01.09.1966 a k 01.01.1990. Celková dĺžka hranice zastavaného územia stanovená k roku 1990 je 10,993 km.

Aktualizácia ÚPN obce Šoporňa navrhuje rozšíriť hranicu zastavaného územia obce na 11,104 km vo: vo východnej časti obce na pozemkoch poľnohospodárskeho pôdneho fondu (RZ 19/o). O rozšírenie uvedenej hranice zastavaného územia obec Šoporňa požiada v zmysle Metodického pokynu Ministerstva pôdohospodárstva SR pre postup pri rozširovaní hranice zastavaného územia obce k 1.1.1990 - číslo 8355/2000 - 620).

18.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Územím katastra prechádzajú trasy nadradených systémov dopravy a TI so svojimi limitami - bezpečnostnými ochrannými pásmami (v zmysle príslušných zákonov), ktoré treba v Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa dodržať:

• od osi komunikácie R1 (I/51) na každú stranu	100 m
• od osi komunikácie II/573 na každú stranu	25 m
• od osi komunikácie III/5076 na každú stranu	20 m
• od vedenia vysokotlakového plynovodu (VTL)	20 m
• od elektrického vedenia 22 kV	10 m
• od elektrického vedenia do 110 kV	15 m
• od elektrického vedenia do 220 kV	20 m
• od elektrického vedenia do 400 kV	25 m
• od diaľkového telekom. kábla od osi pokládky na každú stranu	1 m
- do hĺbky a výšky od úrovne terénu	3 m
• od kábelového vedenia slaboprúdu	1 m
• od brehovej čiary vodných tokov	6 m.

Na území obce Šoporňa sa nachádzajú zariadenia, ktoré majú vymedzené hygienické ochranné pásmo, ktoré treba v Aktualizácii ÚPN obce Šoporňa dodržať:

• od čistiacej stanice odpadových vôd (od oplotenia reálu)	100 m
• od cintorína (od oplotenia areálu)	50 m
• od chovu živočíšnej výroby (v areály roľníckeho družstva Agricola a hydínárne)	300 m.

Chránené územia - ochrany prírody

V katastrálnom území obce Šoporňa je vyhlásené maloplošné chránené územie prírodná pamiatka Štrkové presypy o výmere 1,7755 ha (Nariadenie ONV v Galante č. 11 - V./1983). Predmetom ochrany sú tri pieskové presypy.

Návrh je na vyhlásenie prírodnej rezervácie Pasiенок , Dlhý les a Majšín.

Štrkové presypy vytvárajú regionálne biocentrum s tromi jadrami chránenými ako prírodné pamiatky:

- regionálne biocentrum Štrkovec (rBC 33),
- regionálne biocentrum Na Garazde a Vlhké lúky,
- regionálne biocentrum Šopornianske mŕtve ramená a Majšín s viacerými hodnotnými lokalitami (rBC 32), biocentrum sa skladá z troch mŕtvych ramien Váhu, najhodnotnejšia časť je Pasiенок, súčasťou biocentra je lužný les Majšín.

Predmetom ochrany je rieka Váh, zaradená medzi nadregionálny biokoridor (nBK1) a biokoridor regionálneho významu (rBK13) potoky Jarčie-Zajarčie, významnejšie menšie toky pretekajúce katastrálnym územím obce, s okolitým prírodným prostredím.

Prírodné zdroje - vodné zdroje sa nachádzajú v lokalite Pasienok, sú nevyužívané.
Ochranné lesy sa nachádzajú v lokalitách chránených území - Štrkovecké presypy, Pasienok a Dlhý les.
Ložisko štrkopieskov sa nachádza na ploche vodného diela Kráľová.

Chránené územia - ochrana kultúrnych pamiatok

V zastavanom území obce Šoporňa sa nachádza architektonická pamiatka zapísaná do zoznamu kultúrnych pamiatok (v zmysle zákona č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti):

- rímsko-katolícky klasicistický kostol, postavený v rokoch 1770.

Chránené územia - ochrana archeologických nálezov

V katastrálnom území obce Šoporňa sa nachádzajú dve archeologické náleziská nadregionálneho, celoslovenského významu:

- sídlisková germánska aglomerácia z 2. polovice 2. storočia, nachádza sa na oboch stranách potoka Járč, v chotárnej časti Hony a Zajarčie;
- lokalita z doby rímskej, od konca 2. storočia po 4. storočie, sa nachádza popri ceste smerom na Šaľu za odbočkou na majer Štrkovec; lokalita zaberá Búrov vršok a jeho bližšie okolie južným a juhovýchodným smerom.

18.10 PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Zablokovanie výstavby pre verejnoprospešné líniové, bodové a plošné stavby navrhujeme pre (označenie vo výkresoch č. 2 a 6):

- líniové verejnoprospešné stavby - navrhované komunikácie v rozvojových zámeroch číslo: 1/o, 3/o, 9/o, 10/o, 14/o, 15/o, 16/o, 17/o;
- líniové, bodové a plošné stavby technickej infraštruktúry (rozšírenie čistiarne odpadových vôd - ČOV, navrhované prečerpávacie stanice kanalizácie - PČS, trafostanice - TS, rozvody vody, kanalizácie, plynu a telekomunikácií);
- plochy zatrávnenia a zalesnenia - rozvojové zámery číslo I. a II.

Plochy pre chránené časti navrhujeme v zmysle návrhu MÚSES (označenie vo výkrese č. 9):

- územie navrhnuté na ochranu ako prírodná rezervácia - lokalita v severnej a strednej časti katastrálneho územia až po lokalitu „Majšín“ (vrátane), medzi zastavanou plochou a vodnou nádržou Kráľová, v celkovej rozlohe cca 193,8 ha (potrebné spracovať podrobnejšiu ÚPD).

18.11 ROZVOJOVÉ ZÁMERY, PRE KTORÉ JE POTREBNÉ OBSTARAŤ ÚPN ZÓNY

Podrobnejšou územnoplánovacou dokumentáciou na úrovni ÚPN zóny navrhujeme preveriť pre rozvojové zámery:

- navrhnuté pre funkciu bývania: 1/o, 3/o, 9/o, 10/o, 14/o, 15/o, 16/o, 17/o,
- navrhnuté pre funkciu rekreácie: 19/r;
- navrhnuté pre zatrávnenie (plochy ornej pôdy premeniť na trvalé trávne porasty): I.;
- navrhnuté na zalesnenie (plochy ornej pôdy premeniť na lesný pôdny fond): II.

18.12 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Pre verejnoprospešné stavby v zmysle zákona 4. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku navrhujeme (označenie vo výkresoch č. 2 a 6):

- navrhované trafostanice: TS 14, TS 15, TS 16, TS 17, TS 19 - výhľad;
- navrhované prečerpávacie stanice kanalizácie: PČS 1, PČS 2, PČS 3, PČS 4;
- rozšírenie čistiarne odpadových vôd - rozvojový zámer č. 11
- zatrávnenie - rozvojový zámer č. I.;
- zalesnenie - rozvojový zámer č. II.;
- navrhované koridory komunikácii a technickej infraštruktúry v rozvojových zámeroch číslo: 1/o, 3/o, 9/o, 10/o, 15/o, 16/o, 17/;územie navrhnuté na ochranu ako prírodná rezervácia.
- územie navrhnuté na ochranu ako prírodná rezervácia.

Za kolektív autorov:

Ing. arch. Alžbeta Sopiřová, CSc.
autorizovaný architekt SKA